

JAARVERSLAG 2018

STICHTING
Bijzonderwijs

VOORWOORD

Ieder kind Bijzonder

Stichting Bijzonderwijs is een schoolbestuur in Amsterdam Zuidoost met zeven basisscholen. Dagelijks wordt onderwijs verzorgd aan circa 2.100 leerlingen. Het jaar 2018 was het tweede jaar van het strategisch beleidsplan van Stichting Bijzonderwijs met de titel: "Ieder kind Bijzonder". Het bieden van gelijke kansen voor onze leerlingen staat hierin centraal.

Onderwijskundige koers

Aandacht voor de basiskwaliteit blijft de eerste prioriteit. Zes van de zeven scholen hebben een basisarrangement. Mobiel heeft op dit moment nog geen basisarrangement. Samenspel heeft als eerste en enige Amsterdamse basisschool sinds 2017 het predicaat Excellent van de Inspectie verkregen. Daarnaast zijn er op schoolniveau veel mooie ontwikkelingen in het kader van brede talentontwikkeling en wordt er met ambitie gewerkt aan gelijke kansen voor onze leerlingen. Stichting Bijzonderwijs wordt steeds meer een lerende organisatie. Het lerarentekort vraagt veel van de organisatie van de scholen.

HRM

Met het HRM-beleid is een andere koers ingezet. Er ligt veel meer nadruk op de werving en het behouden van personeel door begeleiding, ondersteuning en aandacht voor ambities. De wervingscampagne 'Word Bijzonderwijzer' wordt gezien als een van de hoogtepunten van 2018. Dit leverde positieve energie op in de organisatie en heeft geholpen om de formatie voor het grootste deel rond te krijgen. De komende jaren zal de arbeidsmarktcommunicatie een belangrijk aandachtspunt blijven. Er is gewerkt aan nieuw Strategisch HRM-beleid dat zal worden vastgesteld in 2019. Dit beleid kent drie pijlers: professionele cultuur, duurzame inzetbaarheid en een aantrekkelijke werkgever zijn.

Bestuurlijke schaalvergroting

De fusieplannen met Stichting KBA Nw-West zijn in maart 2018 definitief stopgezet. Vrij snel daarna is een verkenning gestart naar een fusie met Stichting Sirius. Dit bestuur lijkt een natuurlijke partner omdat Sirius hét andere grote schoolbestuur is in Zuidoost. In november en december 2018 heeft een draagvlakonderzoek plaatsgevonden onder de geledingen over de wenselijkheid van een bestuurlijke fusie tussen Stichting Sirius en Stichting Bijzonderwijs. Op basis van de uitkomst van deze verkenning hebben de twee besturen in een intentieverklaring afgesproken

de komende periode te gebruiken om de meerwaarde en effecten van een eventuele besturenfusie te onderzoeken. Deze verklaring is op 15 januari 2019 ondertekend door beide bestuurders. In februari 2019 is de verkenning van start gegaan en uiterlijk in mei 2019 wordt het eindrapport opgeleverd.

Duurzaamheid

In 2018 is op verschillende manieren gewerkt aan het verduurzamen van de organisatie. Zo is in 2018 veel energie gaan zitten in de voorbereiding voor nieuwbouw van IKC Knotwilg. Het gebouw wordt gebouwd volgens de BENG normen (Bijna Energie Neutraal Gebouw) en wordt net als andere nieuwe schoolgebouwen van Stichting Bijzonderwijs voorzien van zonnepanelen. Ook is de voorbereiding getroffen voor het met subsidie van de gemeente Amsterdam vergroenen van het schoolplein van twee scholen. Realisatie wordt in 2019/2020 verwacht.

Financieel

Financieel is 2018 met een positief resultaat van € 151K afgesloten. Dit resultaat is € 650K hoger dan begroot (-€ 499K). Dit komt o.a. doordat er meer Rijksbijdragen zijn ontvangen dan begroot door CAO-aanpassingen en nieuwe subsidies van het Rijk en de gemeente. De personele lasten zijn hoger dan begroot door de CAO-verhoging en inhuur van medewerkers.

Verantwoording

Met de presentatie van dit bestuursverslag legt Stichting Bijzonderwijs verantwoording af over de activiteiten die in 2018 zijn uitgevoerd. Onderdeel van dit bestuursverslag is de jaarrekening. Leidraad bij de verslaglegging is onder meer het strategisch beleidsplan "Ieder kind Bijzonder" dat in 2017 is vastgesteld. In het bestuursverslag wordt een schets gegeven van de realisatie van de doelstellingen van het strategisch beleidsplan 2017-2020. Een korte samenvatting van ons bestuursverslag vindt u op onze website www.bijzonderwijs.nl. Wij hopen dat u met dit bestuursverslag een goed beeld krijgt van het werk van Stichting Bijzonderwijs.

Harry Dobbelaar
Directeur-bestuurder
24 mei 2019

Excellente School
2016 - 2018

INHOUDSOPGAVE

Jaarverslag Bijzonderwijs 2018

	Voorwoord	2
	Inhoudsopgave	3
1.	Inleiding	4
1.1	Missie en visie	5
2.	Bestuurlijke organisatie	6
2.1	Algemeen	7
2.2	Code Goed Bestuur	7
2.3	Organisatiestructuur	7
3.	Horizontale en verticale verantwoording	9
3.1	Horizontale verantwoording	10
3.2	Verticale verantwoording	10
4.	Algemeen	11
4.1	Beleidsontwikkeling	12
4.2	Beleidskader	12
4.3	Strategische doelen Stichting Bijzonderwijs	13
4.4	Kwaliteitszorg	17
4.5	Prestatiebox	17
4.6	Bestuurlijk jaarplan	18
4.7	Strategisch partnerschap	18
4.8	Sociale veiligheid	19
5.	Onderwijs	20
5.1	Ontwikkelingen op de scholen	21
5.2	Experiment vrijroosteren leraren	22
5.3	Identiteit en levensbeschouwelijke vorming	23
5.4	Passend Onderwijs	23
5.5	Voorziening hoogbegaafdheid	26
5.6	Nieuwkomers	26
6.	ICT	27
6.1	ICT beleid	28
7.	Huisvesting en Facilitaire Zaken	29
7.1	Ontwikkeling huisvesting	30
8.	Kengetallen Personeel	31
9.	Leerlingaantallen	35
10.	Financiële gegevens 2018	37
10.1	Financiële kengetallen	38
10.2	Balans	41
10.3	Staat van baten en lasten	44
10.4	Continuïteit	46
10.5	Jaarverslag Raad van Toezicht 2018	50
11.	Jaarrekening 2018	54
11.1	Balans per 31 december 2018 (na verwerking resultaatbestemming)	55
11.2	Staat van baten en lasten over 2018	55
11.3	Kasstroomoverzicht 2018 (met vergelijkende cijfers 2017)	55
11.4	Toelichting op de jaarrekening 2018	56
11.4.1	Grondslagen	56
11.4.2	Toelichting op de balans	58
11.4.3	Toelichting op de staat van baten en lasten	60
11.4.4	Model G1	62
11.4.5	Verbonden partijen	62
11.4.6	Verantwoording WNT 2018	63
11.4.7	Resultaatbestemming en ondertekening door bestuurder en toezichthouders	65
11.5	Overige gegevens: controleverklaring accountant	66
	Bijlage I: Adresgegevens scholen en stichting	70
	Bijlage II: Overzicht doelen en resultaten uit het Strategisch Beleidsplan 2017-2020	71

[1] INLEIDING

1.1 Missie en visie

De missie en visie van Stichting Bijzonderwijs vormen het uitgangspunt van al het handelen. Voor dit document citeren we de belangrijkste passages.

Missie

De scholen van Stichting Bijzonderwijs verzorgen onderwijs op levensbeschouwelijke basis, dat vorm krijgt door de intensieve uitwisseling tussen verschillende opvattingen en overtuigingen. De culturele en levensbeschouwelijke diversiteit van de leerlingen is hierbij het startpunt. Belangrijk is dat er ook respect is voor elkaars overtuigingen. De achtergronden van alle leerlingen en de levensbeschouwelijke rijkdom die dat met zich meebrengt, daar draait het om bij ons. Als de ouders deze grondslag van Stichting Bijzonderwijs respecteren zijn hun kinderen van 4 tot 12 jaar welkom. Onze scholen zorgen ervoor dat de kinderen zich thuis voelen en dat hun veiligheid is gegarandeerd.

De scholen van Stichting Bijzonderwijs willen een gidsrol voor hun leerlingen vervullen en innovatief en vernieuwend zijn. De leefregel "Samen Leren, Samen Leven" brengt hen wederzijds respect en tolerantie bij.

Ouders en onze scholen willen beide goede toekomstkansen voor onze leerlingen creëren, daarom werken zij samen om tot een optimale ontwikkeling van iedere leerling te komen. Ouders kunnen hierbij rekenen op deskundig personeel dat volledig achter deze doelstellingen staat en dat bereid is om zich, waar nodig, verder te professionaliseren.

Samenwerkingsverbanden met welzijn, Jeugdzorg, sport en educatie dragen ook wezenlijk bij aan de ontplooiing van de leerlingen. Zo verwachten wij leerlingen optimaal toe te rusten, zodat zij als volwassenen positief kunnen bijdragen aan onze samenleving. Wij onderzoeken kritisch of wij deze doelen halen, waarbij wij ernaar streven om betere resultaten te boeken dan vergelijkbare scholen. Over de manier waarop Stichting Bijzonderwijs en haar scholen bovengenoemde zaken realiseren informeren wij alle betrokkenen op heldere wijze.

Visie

De scholen van Stichting Bijzonderwijs zijn een actieve ontmoetingsplaats tussen leerlingen, personeel en ouders met verschillende opvattingen en levensovertuigingen. Leerlingen en ouders zullen een leeromgeving aantreffen waarin openheid en respect voor verschillende tradities met elkaar wordt omgegaan. Op de scholen ontwikkelen leerlingen hun kennis en vaardigheden – ook spiritueel – en ontwikkelen zij zich in sociaal-emotioneel opzicht. Daarbij worden de sociaal-emotionele ontwikkeling en de spirituele ontwikkeling telkens op elkaar betrokken. De ouders worden geïnformeerd over en betrokken bij dit proces. De leerlingen ervaren de tijd die zij doorbrengen op de scholen van Stichting Bijzonderwijs als aangenaam en inspirerend; zij voelen zich er thuis, mogen er kind zijn, voelen zich veilig en gelukkig.

[2] BESTUURLIJKE ORGANISATIE

2.1 Algemeen

Stichting Bijzonderwijs is een schoolbestuur voor primair onderwijs in Amsterdam Zuidoost. Stichting Bijzonderwijs verzorgt onderwijs op zeven basisscholen verdeeld over acht vestigingen. Stichting Bijzonderwijs kent zeven hoofdvestigingen en één nevenvestiging. Daarmee is Stichting Bijzonderwijs één van de twee grotere schoolbesturen in Amsterdam Zuidoost. Dagelijks leveren ongeveer 230 personeelsleden een bijdrage aan goed onderwijs voor circa 2.100 leerlingen.

2.2 Code Goed Bestuur

Voor de bestuurlijke organisatie hanteert Stichting Bijzonderwijs een bestuursmodel met een Raad van Toezicht (RvT) en een directeur-bestuurder. Stichting Bijzonderwijs volgt de Code Goed Bestuur primair onderwijs. De Code Goed Bestuur is vooral gericht op een transparante werkwijze van het bestuur.

Binnen Stichting Bijzonderwijs liggen veel bevoegdheden en verantwoordelijkheden bij de directeur-bestuurder; de directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de aansturing van de bestuurlijke organisatie in zijn geheel. De RvT heeft hierbij de toezichhoudende rol. De bevoegdheden en taken tussen directeur-bestuurder en RvT en tussen directeur-bestuurder en schooldirecties, zijn beschreven in de statuten, het toezichtskader, een mandateringsregeling en het managementstatuut. Deze stukken dienen als basis voor de taakverdeling tussen directeur-bestuurder en RvT en voor het afleggen van verantwoording.

2.3 Organisatiestructuur

RvT

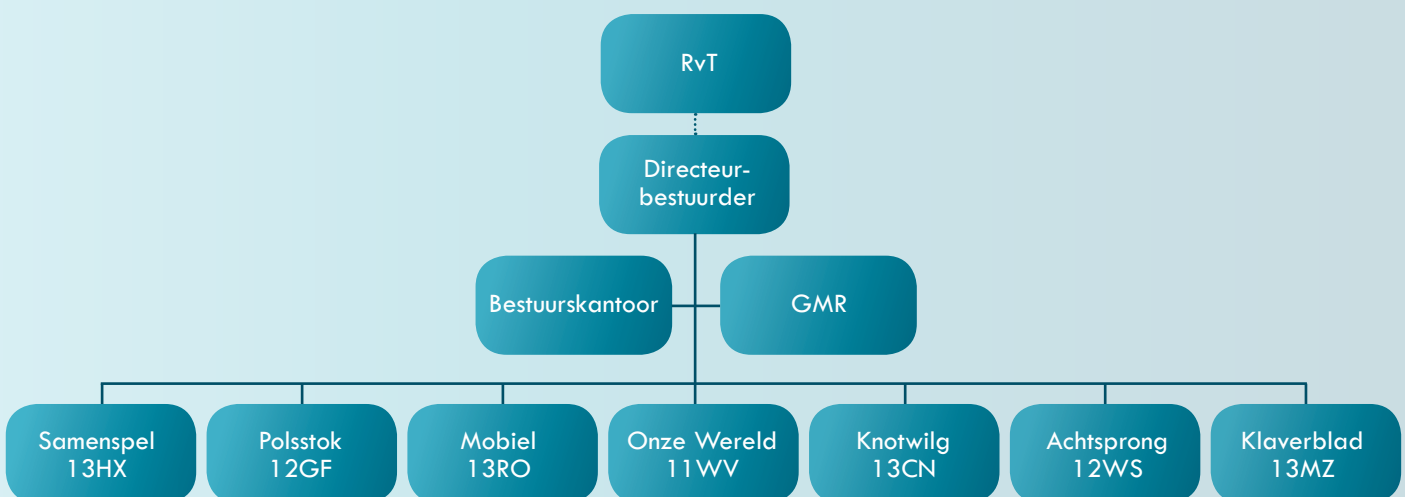
De RvT heeft tot taak om toe te zien op het functioneren van de directeur-bestuurder. De RvT ziet toe in hoeverre de directeur-bestuurder door middel van strategie, beleid en beheer het doel van Stichting Bijzonderwijs realiseert, met oog voor de daarbij aan de orde zijnde belangen, processen, effecten en risico's. De RvT is een onafhankelijk intern toezichtsorgaan van de organisatie. De directeur-bestuurder legt volgens een vastgestelde verantwoordingscyclus en toezichtskader verantwoording af aan de RvT. De werkzaamheden en bevoegdheden van de RvT zijn vastgelegd in de statuten van Stichting Bijzonderwijs.

De RvT is als volgt samengesteld:

NAAM	FUNCTIE
P.J.A.M. Hetteema	Voorzitter
L.W. Balai	Lid
L. Klaver-Claassens	Lid
S.D. Sparendam	Vicevoorzitter

De samenstelling van de RvT is in 2018 ongewijzigd gebleven. Het jaarverslag van de RvT is opgenomen in hoofdstuk 10.5 van dit bestuursverslag. Hierin zijn onder andere de taken en verantwoordelijkheden van de RvT nader uitgewerkt. Ook is in het verslag van de RvT een overzicht opgenomen van de hoofd- en nevenfuncties van de leden van de RvT.

De organisatiestructuur ziet er als volgt uit:

Overlegorganen

Binnen de organisatie zijn twee overlegorganen die de directeur-bestuurder adviseren over besluiten die de gehele organisatie aangaan, te weten het overleg met de beleidsmedewerkers (SO) en het overleg met de directeuren (DO).

Strategisch Overleg (SO)

Ter voorbereiding van het bestuursbeleid en ter ondersteuning van de schooldirecties zijn binnen Stichting Bijzonderwijs beleidsmedewerkers HRM, Onderwijs en bestuurszaken, Huisvesting en Financiën, alsook enkele medewerkers binnen de afdelingen Personele Zaken en Financiën werkzaam. Samen met de beleidsmedewerkers vormt de directeur-bestuurder het Strategisch Overleg (SO). Het SO adviseert de directeur-bestuurder en bereidt de beleidsnotities voor ter bespreking binnen het DO.

Directeuren Overleg (DO)

Het DO wordt geleid door de directeur-bestuurder, dit is een tweewekelijks overleg. In het DO wordt beleid ontwikkeld en vastgesteld. Ook vindt in het DO afstemming en uitwisseling plaats tussen de scholen. Na advies van het DO wordt besluitvorming door de directeur-bestuurder gerealiseerd.

Werkgroepen

In het DO wordt onderwijsinhoudelijk beleid met elkaar ontworpen, dit wordt voorbereid in een werkgroep in wisselende samenstelling, afhankelijk van expertise en affiniteit met een onderwerp. Er is een vaste werkgroep personeel. Indien nodig worden tijdelijke werkgroepen rondom huisvesting of financiën geformeerd.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit een eenhoofdig bestuur dat wordt ondersteund door een stafbureau met diverse (beleids)medewerkers. De directeur-bestuurder heeft op grond van de statuten de positie van bevoegd gezag.

NAAM	FUNCTIE
H.E.M. Dobbelaar	Directeur-bestuurder

De directeur-bestuurder bestuurt de Stichting en is verantwoordelijk voor het resultaat van de organisatie. Het gaat daarbij om het uitzetten van de strategie in de organisatie en het vertalen van de strategie naar concrete doelstellingen. Ook stelt de directeur-bestuurder de kaders vast voor het schoolbeleid. De directeur-bestuurder ontwikkelt, in samenspraak met het directieoverleg (DO), het beleid voor de gehele stichting en voert hierover overleg met de GMR. Het beleid wordt vastgesteld door de directeur-bestuurder en goedgekeurd door de RvT.

De bezoldiging van de bestuurder is conform de CAO bestuurders PO 2018-2019 en past binnen de normen van de WNT 1 en 2. Naast de functie van directeur-bestuurder heeft de directeur-bestuurder verschillende nevenfuncties (zie tabel onderaan de pagina).

In het kader van de nieuwe richtlijn in de Code Goed Bestuur heeft de directeur-bestuurder in overleg met de RvT van Stichting Bijzonderwijs besloten na de eerste zittingstermijn bij de RvT bij Stichting Spaarnesant deze taak af te ronden. Hij heeft daar eind 2018 afscheid genomen.

BEDRIJF/INSTELLING	FUNCTIE	BEZOLDIGD/ ONBEZOLDIGD	SINDS/TOT
--------------------	---------	---------------------------	-----------

UIT HOOFDE VAN OF SAMENHANGEND MET DE FUNCTIE:

Vereniging Breed Bestuurlijk Overleg Amsterdam (BBO)	Lid Bestuur	Onbezoldigd	Sinds 1-9-2018
Stichting Projectenbureau Primair onderwijs Zuidoost	Lid Bestuur	Onbezoldigd	Sinds 1-8-2010
VVE Kortvoort	Lid Bestuur	Onbezoldigd	Sinds 1-8-2010
VVE Klaverblad	Lid Bestuur	Onbezoldigd	Sinds 17-2-2012

OP PERSOONLIJKE TITEL

Stichting Spaarnesant	Lid Raad van Toezicht	Bezoldigd	Van 1-1-2015 tot 31-12-2018
-----------------------	-----------------------	-----------	-----------------------------

[3] HORIZONTALE EN VERTICALE VERANTWOORDING

3.1 Horizontale verantwoording

Belastingdienst

Met de Belastingdienst is in juli 2011 een convenant Horizontaal Toezicht gesloten. Hiertoe zijn afspraken gemaakt voor onder andere een systeem van interne beheersing, interne controle en externe controle met als doel het opstellen en indienen van aanvaardbare aangiften. Het convenant is voor onbepaalde tijd afgesloten en wordt periodiek geëvalueerd.

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Na de formele vaststelling door de directeur-bestuurder wordt beleid, conform het vastgelegde reglement, ter instemming of advisering voorgelegd aan de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). De directeur-bestuurder voert het overleg met de GMR.

In het overleg met de medezeggenschapsraden van de scholen, treedt de directeur van de betreffende school als gemandateerde op vanuit het bestuur.

Medezeggenschapsraad

In het kader van de horizontale verantwoording hebben de schooldirecteuren de opdracht om het jaarplan, de jaarevaluatie en de tussentijdse rapportages met de medezeggenschapsraad te bespreken. Daarnaast publiceren de scholen elk jaar de resultaten van het onderwijs via de schoolgidsen en op Scholen op de Kaart. Het jaarverslag, de jaarrekening en de bereikte resultaten worden besproken met de GMR.

Ouders en andere belanghebbenden

Net als andere schoolbesturen verantwoordt Stichting Bijzonderwijs zich over de resultaten van het onderwijs. Stichting Bijzonderwijs presenteert dit op de website www.scholenopdekaart.nl. Sinds 2018 maken de scholen van Stichting Bijzonderwijs gebruik van de mogelijkheid om de

schoolgids te genereren met informatie uit Scholen op de Kaart. Het gevolg hiervan is dat er meer informatie over de scholen beschikbaar is op Scholen op de Kaart.

Het bestuursverslag van Stichting Bijzonderwijs wordt, voorzien van een toegankelijke samenvatting, gepubliceerd op www.bijzonderwijs.nl. Er wordt bewust gekozen om geen 'glossy' publieksversie te maken omdat hierbij relevante informatie verloren gaat. Wel is de leesbaarheid vergroot door een betere opmaak en een compacter jaarverslag. De verwachting is dat de verantwoording hierdoor transparanter is.

3.2 Verticale verantwoording

In opdracht van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) is de Inspectie van het Onderwijs belast met het toezicht op de onderwijskwaliteit. In het toezichtskader voert de Inspectie om de vier jaar een bestuursonderzoek uit op het gebied van kwaliteitszorg en financiën.

In het vierjaarlijks onderzoek bij besturen en scholen staan de volgende vragen centraal:

1. Is er voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en wordt er gestuurd op verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Is er een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het bestuur transparant en integer?
3. Wordt er actief gecommuniceerd over de eigen prestaties en ontwikkelingen van het bestuur en die van haar scholen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Als een school geen risico's voor de kwaliteit van het onderwijs loopt en de wet- en regelgeving wordt nagekomen, krijgt de school een zogenoemd basistoezicht. De Inspectie legt schoolbezoeken af en voert overleg met het bestuur over mogelijke risico's op de scholen. In 2018 heeft de Inspectie een onderzoek uitgevoerd op Mobiel. Het vierjaarlijks onderzoek naar bestuur en scholen van Bijzonderwijs staat gepland in maart 2019.

[4] ALGEMEEN

4.1 Beleidsontwikkeling

In onderstaand schema zijn de werkwijzen weergegeven zoals die binnen Stichting Bijzonderwijs van toepassing zijn. De werkwijzen worden hieronder nader uitgewerkt.

Strategisch beleid

Het Strategisch Beleidsplan vormt de verbinding tussen dat wat de organisatie al doet, waar ze goed in is en haar ambitie. Het Strategisch Beleidsplan 2017-2020 beschrijft de missie, visie, kernwaarden en ambitie.

De strategische doelen worden onderverdeeld in de vier beleidsterreinen: onderwijs, personeel, financiën en huisvesting. Per beleidsterrein zijn de belangrijkste strategische vraagstukken geformuleerd. Vervolgens worden deze vraagstukken vertaald naar strategische doelen.

Stichting Bijzonderwijs heeft de ambitie dat de kwaliteit van het onderwijs in de brede zin van het woord op orde is. Dus: goede resultaten bij taal- en rekenonderwijs. Kwaliteit van het onderwijs is ook een goed aanbod voor de andere vakgebieden. En waar mogelijk een doorgaande lijn van het reguliere aanbod naar de Brede School. Stichting Bijzonderwijs heeft de ambitie om het aanbod van de voorschool en de vroegschool naadloos op elkaar te laten aansluiten. Dit geldt ook voor de aansluiting van het primair onderwijs op het voortgezet onderwijs.

Op schoolniveau is ruimte om inhoudelijke keuzes te maken. Ontwikkeling wordt gestimuleerd door middel van proeftuinen. De volgende vraag is leidend om de kwaliteit van het onderwijs te meten: krijgen leerlingen genoeg kansen om zich te ontwikkelen op deze school?

Een systematische focus op schoolontwikkeling en op de basiskwaliteit wordt bereikt door de scholingsactiviteiten af te stemmen op de doelen, zoals geformuleerd in het schoolplan en het jaarplan. Uiteraard in combinatie met een goede uitvoering van de personeelsgesprekkencyclus. De ambitie is om aan het eind van deze planperiode meerdere, in de ogen van Stichting Bijzonderwijs en 'de omgeving', excellente scholen te hebben gerealiseerd.

4.2 Beleidskader

Het beleidskader is enerzijds gebaseerd op regelgeving, afspraken zoals geformuleerd in het bestuursakkoord en bevindingen van bijvoorbeeld de Inspectie van het Onderwijs. Anderzijds zijn de doelen geformuleerd vanuit het Strategisch Beleidsplan. Het Strategisch Beleidsplan 2017-2020 is gepubliceerd op de website van Stichting Bijzonderwijs.

4.3 Strategische doelen Stichting Bijzonderwijs

Het Strategisch Beleidsplan 2017-2020 heeft de ondertitel "Ieder kind Bijzonder". In het strategisch beleidsplan wordt de opdracht scherp geformuleerd ten aanzien van onze rol in het bestrijden van de kansenongelijkheid in het onderwijs. De doelen en ambities in het strategisch beleidsplan worden systematisch geëvalueerd en bijgesteld. In de TTR-cyclus (jaarplan, tussentijdse rapportage en jaarverslag) van de scholen wordt een vertaling gemaakt van deze doelen op schoolniveau.

Belangrijkste doelen uit strategisch beleidsplan:

- Bijzonderwijs als lerende organisatie, de school als leergemeenschap;
- Personeel is vanzelfsprekend vakbekwaam;
- Kwaliteit van het onderwijs gericht op gelijke kansen;
- Kwaliteitszorg vanuit onderwijskundig leiderschap;
- Versterken van passend onderwijs in samenwerking met de partners in de zorg;
- Blijvende aandacht voor de verbetercultuur en uitdagend onderwijs gericht op brede talentontwikkeling;
- Goed personeel behouden en aantrekken;
- Verhogen personeelstevredenheid en verlagen ziekteverzuim;
- Bestuurlijke samenwerking ten behoeve van het borgen en verbeteren van het onderwijs.

Hieronder volgt per strategisch doel een beschrijving van wat al gerealiseerd is en wat gepland staat.

Bijzonderwijs als lerende organisatie, de school als leergemeenschap

Op de meeste scholen zijn leerteams voor bijvoorbeeld rekenen, taal, begrijpend lezen en pedagogisch klimaat. De manier waarop dit wordt vormgegeven is verschillend. Gemeenschappelijk is dat het leren van en met elkaar hierin vorm krijgt. Op een aantal scholen van Stichting Bijzonderwijs wordt gewerkt met Lesson Study.

Bovenschools is de PLG-IB een plek van ontmoeting en uitwisseling tussen de IB-ers. Dit heeft geleid tot veel meer uitwisseling tussen IB-ers buiten de georganiseerde PLG. Ook de visitaties bevorderen de lerende organisatie. Vaak leiden visitaties tot uitwisselingen tussen leden van het visitatieteam en of van de school. Dat is de reden om voor wisselende visitatieteams te kiezen waar tenminste één directeur en één IB-er plaats nemen maar bij voorkeur ook een leerkracht.

Vanuit het Projectenbureau Zuidoost (PPOZO) wordt jaarlijks een nascholingsprogramma gemaakt voor leerkrachten. De waardering voor het nascholingsprogramma is hoog, het is goed afgestemd op de nascholingsbehoefte van leerkrachten. Er wordt actief ingezet op de coaching en intervisie van starters. Steeds vaker komt het voor dat leerkrachten of directeuren ook voor langer zittende leerkrachten preventief coaching organiseren. Stichting Bijzonderwijs werkt met twee coaches intensief samen, sommige scholen kiezen voor een eigen coach. In 2018 is voor de tweede keer een Bijzonderwijsfestival georganiseerd dat in het teken stond van ontmoeting en samen leren. Er werden workshops gegeven door experts en door eigen leerkrachten. De twee edities van het Bijzonderwijsfestival hebben bijgedragen aan de lerende gemeenschap. Een vervolg van de laatste editie is de inzet van de subsidie van de

Lerarenbrigade. De wens is om een aantal (tijdelijke) PLG's te organiseren. Bijvoorbeeld met adjunct-directeuren die net de schoolleiders opleiding hebben gedaan of aan het doen zijn, deze groep zien we als de kweekvijver van nieuwe directeuren. In samenwerking met de lectoraten van de iPabo wordt een start gemaakt met een bovenschoolse PLG voor de rekencoördinatoren en met de VVE-coördinatoren en onderbouw leerkrachten wordt een studiemiddag gepland in het Speleon voor het Jonge Kind van de iPabo.

De vervolgstap is om meer samen te werken en te leren met belangrijke andere domeinen en partners in het onderwijs.

Vanuit HRM wordt gewerkt aan een werkverdelingsplan waardoor er meer ruimte komt voor keuzes in de taakverdeling. De gesprekkencyclus wordt aangepast zodat deze meer op ontwikkeling gericht wordt.

De scholen leiden steeds meer leraren op. Naast ongeveer 30 reguliere studenten van de pabo zijn er drie LIO-ers in dienst. Er zijn zeven medewerkers in opleiding via een zij-instroomtraject of via PABO in de verkorte deeltijd. Daarnaast doen acht medewerkers een werkervaringstraject ter voorbereiding op een zij-instroomtraject. Daarnaast zijn er verschillende onderwijsassistenten die de PABO volgen. Zie hiervoor ook het tekstblok onder 'Goed personeel behouden en aantrekken'.

Personeel is vanzelfsprekend vakbekwaam

De gesprekkencyclus is het systeem om de vakbekwaamheid van leerkrachten in kaart te brengen. De gesprekkencyclus heeft nu nog een wat instrumenteel karakter en op de agenda voor 2019 staat het actualiseren van de gesprekkencyclus om ervoor te zorgen dat de gesprekkencyclus meer gericht wordt op ontwikkeling; individueel en ten behoeve van de schoolontwikkeling. Ook is het de bedoeling dat er meer differentiatie komt in de gesprekken en de frequentie daarvan: wel in gesprek als het nodig is, niet per se omdat het moet. Om de ontwikkeling van leerkrachten goed te ondersteunen en leerkrachten feedback te geven op het pedagogisch- en didactisch handelen is het gebruikelijk dat directeuren en IB-ers regelmatig groepsbezoeken doen.

Er wordt goed gebruik gemaakt van scholingsmogelijkheden. Alle scholen hebben de afgelopen jaren gebruik gemaakt van de Amsterdamse Scholenbeurs. Er worden scholingsplannen gemaakt bij het jaarplan op teamniveau maar ook op individueel niveau.

Overzicht van Amsterdamse Lerarenbeurzen:

SCHOOLJAAR	AANTAL AMSTERDAMSE LERARENBEURZEN
2015-2016	41
2016-2017	11
2017-2018	10
2018-2019	11

Op de meeste scholen wordt op de een of andere manier ruimte gemaakt voor collegiale consultatie. Vaak wordt dit gedaan door vakspecialisten in de school, op sommige scholen is het gebruikelijk dat alle leerkrachten bij elkaar een les observeren. Ook is het op alle scholen gebruikelijk om met elkaar een analyse te maken van de resultaten.

De samenwerking tussen scholen komt steeds beter van de grond. Directeuren weten elkaar meer dan voorheen te vinden en maken van elkaars expertise gebruik. In het directieoverleg (DO) wordt altijd ruimte gemaakt om actuele zaken met elkaar uit te wisselen. De IB-ers hebben een gemeenschappelijke PLG van waaruit dwarsverbanden ontstaan. Door de onderlinge visitaties en het delen van de uitkomsten in het DO weten directeuren meer van elkaars scholen.

Sinds enkele jaren worden maatjes gevormd tussen nieuwe directeuren bij Stichting Bijzonderwijs en ervaren directeuren. Dit stimuleert de samenwerking en kennisdeling. Ook al heeft een nieuwe directeur veel onderwijservaring, het werken in Amsterdam Zuidoost vraagt soms bijzondere kwaliteiten van een directeur, een directeur met 'Zuidoost ervaring' kan helpen om hierin de weg te vinden.

Actueel is de verandering van LA/LB naar de nieuwe schaal L10/L11. Dit vraagt om op een andere manier naar de inschaling te kijken. Hoe hiermee omgegaan wordt is nog onderwerp van gesprek.

Kwaliteit van het onderwijs gericht op gelijke kansen

Het onderwijs gericht op gelijke kansen krijgt vorm op schoolniveau maar ook na schooltijd. Op schoolniveau wordt op alle scholen veel aandacht besteed aan woordenschat onderwijs, mondelinge taalvaardigheid en rekentaal. Begrijpend lezen is een gebied waar veel van onze leerlingen moeite mee hebben. Bij de keuze van methodes wordt gezocht naar een goede aanpak, de meeste scholen besteden jaarlijks een of meer studiedagen aan woordenschatonderwijs in relatie met begrijpend lezen.

Alle scholen hebben een focus op het bieden van een veilig pedagogisch klimaat. Een veilig pedagogisch klimaat is een voorwaarde om tot leren te komen. De meeste scholen werken met de methode Vreedzame School, op sommige scholen wordt dit ondersteund met de meer op het gedrag van het team gerichte aanpak van Pedagogische Tact. Pedagogische Tact maakt leerkrachten nog meer bewust hoe cruciaal ze zijn in de ontwikkeling van leerlingen. Samenspel is hier een voorloper mee geweest, op een aantal andere scholen van Stichting Bijzonderwijs wordt Pedagogische Tact op eigen wijze ingevuld. De kansenaanpak PO van de gemeente (subsidie vanuit VLoA) wordt benut voor het verlengen van leertijd, door hetzij extra leertijd hetzij intensievere leertijd. Op de meeste scholen wordt remedial teaching ingezet voor het ondersteunen van leerkrachten bij de grote verschillen in niveau in de groep. Nieuw is de combinatiefunctionaris die vanuit de Voorschool een aantal uur per week werkt in de Vroegschool om zo de doorgaande lijn in de VVE te versterken. Er wordt jaarlijks kritisch gekeken of een bepaalde groep in de school kan profiteren van klassenverkleining.

In heel Amsterdam Zuidoost wordt het Leerlab aangeboden en de Zomerschool als verlenging van leertijd. Hier wordt door de

scholen van Stichting Bijzonderwijs goed gebruik van gemaakt. Actueel is het project Talentacademie waarin de doorgaande lijn tussen PO en VO verbeterd wordt. Dit project is dit schooljaar van start gegaan en leidt tot een betere samenwerking tussen de VO-scholen in Amsterdam Zuidoost en de scholen van Stichting Bijzonderwijs.

In Amsterdam Zuidoost is de VVE goed georganiseerd, met voorscholen in de basisschool en een goede inhoudelijke samenwerking tussen voorschool en vroegschool. Een zorg is dat door de harmonisatie van de kinderopvang het bereik van het aantal doelgroepelers behoorlijk gedaald is. We merken dat steeds meer leerlingen zonder voorschool instromen in groep 1. Daardoor is er een grotere druk komen te staan op de onderbouwgroepen. Er zijn meer leerlingen waarvan de zorgbehoeften niet in kaart zijn gebracht maar die wel complex gedrag vertonen. Vanuit het onderwijs in Amsterdam Zuidoost wordt deze zorg geagendeerd bij de gemeente en het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam-Diemen.

Ouderbetrokkenheid blijft een belangrijk aandachtspunt voor de scholen. Hier wordt op de scholen op diverse manieren vorm aan gegeven. In de onderbouwgroepen is er dagelijks een inloop waardoor ouders goed op de hoogte zijn het thema waaraan gewerkt wordt. De oudercontactfunctionaris organiseert in samenwerking met de VVE-coördinator ouderactiviteiten. De scholen van Stichting Bijzonderwijs werken met Social Schools. Ouders krijgen berichten van activiteiten van school of de groep van hun kind.

Daarnaast wordt het empowerment van de leerlingen vergroot door actief te zoeken naar rolmodellen voor onze leerlingen. Er is veel contact met bedrijven in Amsterdam Zuidoost, vaak zetten medewerkers van deze bedrijven zich in als vrijwilliger, bijvoorbeeld bij sportdagen of om wekelijks voor te lezen. Ook doen de meeste scholen mee met de Bliksemstages waarbij leerlingen een dag meelopen bij een bedrijf.

En tot slot is de brede school de manier voor leerlingen om hun talenten te ontdekken. In de brede school kunnen leerlingen kiezen uit een scala van activiteiten in talent- en vormingsgebieden van sport, techniek, kunst en cultuur en muziek tot koken. Hiervoor werken scholen bij voorkeur samen met andere scholen in de buurt. Scholen kiezen een programma dat past bij de behoefte van hun leerlingen en dat aansluit op het onderwijs op de school. In heel Amsterdam Zuidoost worden in schoolweken 350 tot 400 verschillende activiteiten georganiseerd waaraan in totaal 4.500 leerlingen meedoen.

Kwaliteitszorg vanuit onderwijskundig leiderschap

Bij de werving en selectie van nieuwe directeuren is onderwijskundig leiderschap een belangrijk criterium. Alle directeuren zijn RDO gecertificeerd wat automatisch inhoudt dat de directeuren zich jaarlijks verder ontwikkelen door middel van scholing. Directeuren zijn meer dan voorheen onderwijskundig leider en geven vanuit inhoud sturing aan de schoolontwikkeling. Het systeem van kwaliteitszorg is hierbij ondersteunend. Stichting Bijzonderwijs heeft in de kwaliteitszorgcyclus audits en visitaties

opgenomen (zie paragraaf 4.4). Deze zijn vraaggestuurd en bieden de directeur of het MT ondersteuning bij het maken van beleid zoals nu bij het opstellen van de nieuwe schoolplannen. Ook worden visitaties benut om inzichtelijk te krijgen welke keuzes helpend zijn bij de schoolontwikkeling. Voorbeelden hiervan zijn het anders inrichten van de MT-structuur of het begeleiden van een leerteam.

Versterken van passend onderwijs in samenwerking met de partners in de zorg

Passend onderwijs begint bij goed onderwijs. Daarnaast is een goede samenwerking met partners in de zorg belangrijk voor het goed functioneren van de scholen in Amsterdam Zuidoost. Voor ondersteuning en advisering op het gebied van passend onderwijs heeft Stichting Bijzonderwijs samen met andere schoolbesturen in Amsterdam Zuidoost het adviesloket ingericht. Vooral IB-ers hebben geregeld contact met het adviesloket bij vragen over extra ondersteuning voor leerlingen of advies over het al dan niet aanmelden bij het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam-Diemen voor een toelaatbaarheidsverklaring.

Er wordt meer dan voorheen ingezet op extra handen in de klas. Er is gekozen om extra ondersteuningsmiddelen in te zetten op schoolniveau omdat vaak bepaalde problematiek die eigenlijk onder de basisondersteuning valt, geclusterd voorkomt in een groep waardoor dit toch niet behapbaar is voor een leerkracht. Het inzetten van een schoolarrangement zorgt voor minder versnippering van arrangementen. Indien er ruimte is in de school gaan scholen de samenwerking aan met specialisten zoals logopedie en fysiotherapie.

Een aantal scholen werkt samen in het project Versterken Pedagogische Community. Dit heeft tot doel om de verschillende instanties om een kind heen beter met elkaar te laten samenwerken. Vanuit het bestuur worden de zorgen om Jeugdzorg en Samen Doen geagendeerd daar waar nodig.

Blijvende aandacht voor de verbetercultuur en uitdagend onderwijs gericht op brede talentontwikkeling

Stichting Bijzonderwijs ontwikkelt zich steeds meer naar een lerende organisatie. Naast de TTR-cyclus en het systeem van audits en visitaties wordt er op scholen handelingsgericht gewerkt.

Er is mede dankzij gemeentelijke subsidie een toename van vakleerkrachten in de school. Hierdoor krijgen leerlingen op een goed niveau bewegingsonderwijs en bijvoorbeeld techniek onderwijs en muziek. Daarnaast zijn op iedere school specialisten opgeleid voor bijvoorbeeld begrijpend lezen, rekenen of gedrag. Soms zijn er op school leerteams die functioneren als expertteam, soms worden deze leerteams ingezet als ontwikkelteam.

Stichting Bijzonderwijs participeert al een aantal jaar in de Day-a-Weekschool, dit is een voorziening voor hoogbegaafde leerlingen. Samenspel heeft een eigen voorziening: de Topklas. Uitdagend onderwijs gericht op brede talentontwikkeling krijgt vorm in school aan de hand van goede afstemming op onderwijsbehoefte van leerlingen, vakdocenten op specialistische vakken en waar mogelijk en aanvullend een rijk, sportief en cultureel aanbod in de omgeving.

Al onze scholen zijn een gezonde school. Het percentage kinderen met overgewicht is in Amsterdam Zuidoost 32%. Om deze reden is er veel aandacht voor gezond gedrag: water drinken op school en voldoende beweging. Om deze reden hebben alle leerlingen en personeelsleden dit bij de start van dit schooljaar een Dopper cadeau gekregen ter ere van het 50-jarig bestaan van Stichting Bijzonderwijs met als doel het waterdrinken te stimuleren. Ook worden de schoolpleinen ingericht tot groene en vooral actieve schoolpleinen.

Goed personeel behouden en aantrekken

Een grote zorg in de organisatie is het tekort aan leerkrachten. In 2017-2018 werd dit voor het eerst echt zichtbaar en zorgde dit voor onrust op de scholen. Er is een bewustwording ontstaan van het belang van goed werkgeverschap. Het HRM-beleid is nog meer dan voorheen gericht op het welkom heten van nieuw personeel bij Stichting Bijzonderwijs en de ondersteuning door middel van coaching en intervisie. De secundaire arbeidsvoorwaarden zijn verruimd onder andere door het verruimen van de reiskostenvergoeding (met behulp van subsidie van de Gemeente Amsterdam) en er wordt aandacht besteed aan het effectief inzetten van werkdrukmiddelen. De invalpool is sinds dit jaar anders ingericht waardoor scholen nog beter in staat zijn om kortdurend verzuim op te vangen.

De coaching en intervisie wordt ingezet voor nieuwe leerkrachten maar ook voor leerkrachten die nieuw zijn in Amsterdam Zuidoost. Er is zorg en coaching van nieuwe mensen, er wordt gemonitord waar ze tegenaan lopen. Ze worden ondersteund door de IB-ers, directeur en naaste collega's.

Daarnaast is een gemeenschappelijke wervingscampagne gehouden onder de titel Word Bijzonderwijzer. Dit heeft vorig jaar vooral veel zij-instromers getrokken. Voor zij-instromers heeft Stichting Bijzonderwijs een aanpak ontwikkeld die ervoor zorgt dat zij-instromers een 'zachte landing' krijgen in het onderwijs. Stichting Bijzonderwijs investeert fors in deze groep door onder andere dubbele bezetting te organiseren waardoor zij-instromers niet te snel groepsverantwoordelijkheid krijgen. Daarnaast is er verlof voor studie en reflectie en wordt er extra begeleiding georganiseerd.

Het afgelopen jaar hebben we gemerkt dat zij-instromers met een pedagogische achtergrond of met een didactische bevoegdheid bij Stichting Bijzonderwijs goed tot hun recht komen. Stichting Bijzonderwijs is aantrekkelijk voor zij-instromers uit deze sectoren. Vaak zoeken ze een uitdaging en vinden dat bij onze leerlingen. We zijn kritischer geworden wie we aannemen als zij-instromer. Dit is succesvol maar er blijft een grens aan hoeveel zij-instromers een team kan begeleiden. Daarom wordt de wervingscampagne 2019 gericht op ervaren leerkrachten. Verder wordt er veel aandacht besteed aan de begeleiding van stagiaires in de school. Stagiaires komen vaak terug of blijven, om vanuit hun LIO-stage door te groeien tot leerkracht. Uit een enquête die in het najaar is uitgezet onder onze studenten bleek dat stagiaires de begeleiding die ze krijgen op school hoog waarderen en dat maar liefst 80% zich in de toekomst bij Stichting Bijzonderwijs ziet werken. We zorgen dat we onze stagiaires leren kennen zodat ze korte lijnen hebben met de school waar ze stagelopen maar ook dat ze bekend zijn bij HRM.

Werkdrukmiddelen

Nieuw dit jaar zijn de werkdrukmiddelen vanuit het werkdrukakkoord tussen het kabinet, de vakbonden en de PO-Raad. Iedere school heeft hiervoor €155 per leerling ontvangen. In alle schoolteams van Stichting Bijzonderwijs is een gesprek gevoerd over maatregelen die werkdruk verlagend werken. Over het algemeen wordt het creëren van meer handen in de klas als werkdruk verlagend ervaren. Na de bespreking in het team is een plan opgesteld voor de besteding van deze middelen. De personele gevolgen van de toevoeging van de werkdrukmiddelen zijn opgenomen in de formatie en voorgelegd aan de MR ter instemming.

De werkdrukmiddelen zijn vanaf 1-8-18 (€132k) op alle scholen van Stichting Bijzonderwijs ingezet voor de aanstelling- of uitbreiding van onderwijsassistenten.

Door de gesprekken over werkdruk in het afgelopen jaar is er meer aandacht voor efficiëntie en doelmatigheid. Sommige teams haalden winst uit een efficiëntere groepsadministratie. Een aantal scholen heeft in de periode na de LVS-toetsafnames studiedagen gepland. Zodat in die studiedagen de analyses van de resultaten en de groepsbesprekingen gehouden kunnen worden. Sommige scholen zijn nog meer dan voorheen bewust dat een goede communicatie binnen het team leidt tot efficiëntere vergaderingen en betere afstemming.

Uitval van leerkrachten door ziekte wordt ook veel genoemd als werkdruk verhogend. Omdat er bijna geen invallers zijn moet dit binnen het team worden opgelost. Daarom is er voor gekozen om een deel van de invalpool van Stichting Bijzonderwijs toe te delen aan de scholen. Hierdoor hebben scholen iets meer spelingsruimte in de formatie om acute inval op te vangen.

Verhogen personeelstevredenheid en verlagen ziekteverzuim

Het HRM-beleid ten aanzien van het verlagen van het ziekteverzuim is geactualiseerd. De inzet van de Arbo-ondersteuning is meer gericht op preventie en snelle terugkeer dan voorheen. Er is een verzuimcoördinator aangewezen en een sociaal medisch teamoverleg (SMT) ingesteld. Er is meer aandacht voor preventie van uitval door ziekte. De directeurs krijgen meer inbreng in de re-integratie. Het verzuimbeleid wordt

nog verder uitgewerkt. Hierbij zal veel aandacht zijn voor de preventie in de vorm van duurzame inzetbaarheid.

Het voortschrijdende ziekteverzuimpercentage is iets gedaald naar het niveau van 2015 en ligt met 9,6% boven onze norm van 6%. Het ziekteverzuim bestaat voor een belangrijk deel uit lang verzuim (43 tot 365 dagen) en extra lang ziekteverzuim (> 365 dagen). Positief is dat de gemiddelde ziekmeldingsfrequentie normaal blijft op 0,96 (1,17 in 2016 en 0,95 in 2017). Het percentage van werknemers dat niet heeft verzuimd is weer gestegen, dit percentage is nu 48% (36% in 2016 naar 44% in 2017).

	Kort	Middellang	Lang	>1 jaar	Totaal
2016	0,7	0,6	5,0	4,1	10,5
2017	0,5	0,5	5,8	3,5	10,4
2018	0,6	0,6	3,9	4,6	9,6

	2014	2015	2016	2017	2018
Onze Wereld	5,1	26,3	25,7	10,7	14,2
Polsstok	10,8	9,0	13,6	15,3	12,9
Achtsprong	8,5	19,5	12,9	10,2	10,3
Knotwilg	2,1	3,2	5,8	6,5	9,9
Samenspel	7,0	5,1	7,2	8,5	3,9
Klaverblad	2,8	3,0	8,2	11,8	12,0
Mobiel	13,7	10,1	10,4	12,0	20,3
Bovenschools incl. invalpool	4,6	5,3	4,9	11,5	1,3
Stichtingsbureau	1,1	4,0	1,2	2,8	3,6
Totaal SBW	7,1	9,6	10,5	10,3	9,6

Daarnaast is er meer gerichte aandacht op "Bijzonderwijzer zijn": het Bijzonderwijfsfestival, de jaarlijkse nieuwjaarsreceptie, een sinterklaascadeautje voor alle medewerkers en ook de interne nieuwsbrieven. We merken dat de gemeenschappelijke werving en gesprekken in het kader van strategisch beleid of waar we voor staan als Stichting Bijzonderwijs verbindend werken.

Op schoolniveau is veel aandacht voor de sfeer in de school. Er is een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de leerlingen zodat leerkrachten niet het gevoel hebben dat ze er alleen voor staan. Er zijn formele en informele momenten die zorgen voor een goede sfeer op school en die zorgen dat men zich gezien en gehoord voelt. Hoe ieder team dat doet is anders, dit kenmerkt ook wel het verschil tussen de teams.

Bestuurlijke samenwerking ten behoeve van het borgen en verbeteren van het onderwijs

Een belangrijk strategisch doel ten behoeve van de borging en de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs is het organiseren van bestuurlijke samenwerking in de vorm van

fusie met een andere organisatie. In het schooljaar 2016-2017 heeft een onderzoek naar fusie met stichting KBA Nw-West plaatsgevonden.

Na afronding van het onderzoeksrapport hebben zich ontwikkelingen voorgedaan bij KBA Nw-West die in juni 2017 hebben geleid tot het opschorten van de besluitvorming over de fusie en om de diverse geledingen binnen KBA Nw-West ruimte en tijd te verschaffen om te focussen op de interne prioriteiten. In 2018 is vanwege deze ontwikkelingen binnen KBA Nw-West besloten af te zien van een verdere voortzetting van het fusieproces. Een fusie is op dit moment niet meer aan de orde.

Vanuit Stichting Bijzonderwijs is steeds zorgvuldig rekening gehouden met de interne ontwikkelingen en bestuurlijke zorgen die leefden bij KBA Nw-West. Stichting Bijzonderwijs had bij continuering van het fusieproces een actualisatie van het onderzoek noodzakelijk gevonden.

Het stopzetten van het proces om de scholen van KBA Nw-West en Stichting Bijzonderwijs onder één rechtspersoon te brengen heeft geleid tot een heroriëntatie naar de positie van Stichting Bijzonderwijs in Amsterdam. Alles overwegende is geconcludeerd dat de strategische koers voor wat betreft de schaalvergroting in de toekomst nog steeds leidend is. Voor Stichting Bijzonderwijs is er vanwege de financiële positie geen noodzaak tot bestuurlijke schaalvergroting, maar is vanwege kwetsbaarheid van de organisatie die de huidige schaal grootte met zich meebrengt, enige schaalvergroting wel wenselijk. Ook maatschappelijk gezien heeft een vergroting van de schaal de voorkeur. Gelijkijdig met de heroriëntatie zijn Stichting Bijzonderwijs en Stichting Sirius weer in gesprek geraakt over een verdere samenwerking in de vorm van fusie. Dit bestuur lijkt een natuurlijke partner omdat Stichting Sirius hét andere grote schoolbestuur is in Amsterdam Zuidoost. Na een Quick Scan in de zomer van 2018 heeft in november en december 2018 een draagvlakonderzoek plaatsgevonden onder de geledingen over de wenselijkheid van een bestuurlijke fusie tussen Stichting Sirius en Stichting Bijzonderwijs. Op basis van de uitkomst van deze verkenning hebben de twee besturen in een intentieverklaring afgesproken de komende periode te gebruiken om de meerwaarde en effecten van een eventuele besturenfusie te onderzoeken. Deze verklaring is op 15 januari 2019 ondertekend door beide bestuurders. In februari 2019 zal de verkenning van start gaan en in mei 2019 wordt het eindrapport verwacht.

Voor de overige strategische beleidsdoelen en de voortgang hiervan zie bijlage II en voor de HRM kengetallen, zie hoofdstuk 8.

4.4 Kwaliteitszorg

Het doel van het kwaliteitsbeleid van Stichting Bijzonderwijs is zicht houden op de kwaliteit van het onderwijs en de organisatie en het stimuleren van ontwikkeling. Kenmerkend voor het systeem van kwaliteitszorg van Stichting Bijzonderwijs is vooral het betekenis geven aan de planvorming, evaluatie en bijstelling; er wordt veel tijd en aandacht besteed aan het bespreken van de betekenis van de plannen voor de kwaliteit van het onderwijs en de concretisering hiervan op de werkvloer.

De formele route van de kwaliteitszorg gaat via de TTR-cyclus en de audits en visitaties en de tevredenheidspeilingen. De kwaliteitscyclus op schoolniveau bestaat uit het jaarplan, de tussentijdse rapportage en het jaarverslag van de school. Deze rapportages worden besproken in een managementgesprek met de directeur-bestuurder. De schoolanalyses van de resultaten zijn een vast onderwerp van gesprek en worden meegeleverd met de rapportages. Het systeem is gebaseerd op het INK-model.

Tevredenheidspeilingen

Als onderdeel van de zorgplicht sociale veiligheid wordt jaarlijks door de scholen gemonitord of leerlingen zich veilig voelen op school. De ouder- en leerlingpeiling worden afgenomen met de vragenlijst op Scholen op de Kaart, de resultaten worden gepubliceerd. Bij visitaties wordt altijd met ouders en leerlingen gesproken over de achtergronden van de uitslag. Zoals hieronder te zien, zijn er geen grote uitschieters te zien in de uitslag, ook niet ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

Gemiddelde uitslag van de peiling van 2017-2018

SCHOOL	ouders	leerlingen
Polstok	8,0	8,4
Onze Wereld	7,6	7,8
Achtsprong	7,5	8,5
Samenspel	7,9	8,3
Klaverblad	7,5	8,0
Knotwilg	7,7	7,8
Mobiel	8,1	7,8

Tweejaarlijks wordt een tevredenheidspeiling gehouden onder het personeel, in 2018 heeft geen personeelstevredenheidspeiling plaatsgevonden.

4.5 Prestatiebox

De middelen uit de Prestatiebox zijn voor een groot deel ingezet en besteed aan activiteiten gericht op het realiseren van bovengenoemde ambities. Voor een deel was dit bestaand beleid van Stichting Bijzonderwijs en heeft er in 2018 een verdieping van de activiteiten en een versnelling in het realiseren van de doelstellingen plaatsgevonden. In 2018 zijn, evenals in voorgaande jaren, de middelen ingezet in de versterking van cultuureducatie, het verbeteren van leerkrachtvaardigheden en professionalisering van schoolleiders en is er gericht ingezet op het verbeteren van de kwaliteit van basisscholen. Deze inzet heeft plaatsgevonden in combinatie met de voorzieningen uit de VLoA van de Gemeente Amsterdam en de inzet van scholingsmiddelen op deze onderwerpen. Voor de inzet van de middelen Prestatiebox in 2017-2020 is het strategisch beleidsplan leidend. Verder geldt dat voor cultuureducatie de inzet afgestemd is met een in 2013 afgesloten convenant voor meerdere jaren met de Gemeente Amsterdam over de versterking van cultuureducatie op school.

4.6 Bestuurlijk jaarplan

Een afgeleide van het strategisch beleidsplan is het bestuurlijk jaarplan. Over de voortgang van de te bereiken strategische resultaten legt de directeur-bestuurder bij elke vergadering van de RvT (circa vijfmaal per jaar) verantwoording af middels een schriftelijke managementrapportage met een vast format. Hierin worden ook (drie keer per jaar) de exploitatieresultaten op bestuursniveau, de personeelsinformatie en investeringen meegenomen.

Voorafgaand aan het kalenderjaar wordt in de periode september tot december de begroting en meerjarenbegroting voor de komende vijf jaren opgesteld, goedgekeurd en vastgesteld. Na afloop van het boekjaar wordt de jaarrekening en het bestuursverslag opgesteld, gecontroleerd door de accountant, goedgekeurd en vastgesteld.

Beleidsnotities

De bestuurs- en beleidsverantwoordelijkheid van het bestuur wordt vormgegeven door het nemen van besluiten en het vaststellen van beleid. Aan het bestuur van Stichting Bijzonderwijs zijn beleidsnotities voorgelegd ter besluitvorming. Conform het vastgelegde medezeggenschapsreglement zijn gedurende 2018 beleidsmatige notities door het bestuur van Stichting Bijzonderwijs aan de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad ter advisering of ter instemming voorgelegd. In onderstaande tabel staat een overzicht van de genomen besluiten.

Besluitenlijst directeur-bestuurder 2018

OP DATUM	VASTGESTELD BESLUIT
25 januari 2018	Statutenwijziging
1 maart 2018	Stopzetten fusietraject Stichting KBA Nw-West en Stichting Bijzonderwijs
15 maart 2018	Vrijval bestemmingsreserve gewichtenregeling
11 april 2018	Wijzigen treasurystatuut
12 april 2018	Bestuurlijk kader schoolvakanties 2018-2019
24 mei 2018	Bestuursformatieplan 2018-2019
24 mei 2018	IBP (AVG)
1 juni 2018	Onderzoek naar een samenwerkingsverkenning Stichting Sirius en Stichting Bijzonderwijs
28 juni 2018	Jaarverslag 2017
1 oktober 2018	Het uitvoeren van een verkenning naar draagvlak voor een fusie met Stichting Sirius
5 november 2018	Jaarplan 2018-2019
14 december 2018	Begroting 2019 en meerjarenbegroting 2020-2023

De GMR heeft met alle voorgelegde besluiten ingestemd. Daarnaast zijn uitvoeringsbesluiten ter informatie verzonden naar de GMR.

4.7 Strategisch partnerschap

Voor de uitvoering van de eigen schoolbestuurlijke taken en bij de vormgeving van het lokale onderwijsbeleid werkt Stichting Bijzonderwijs samen met de bestuurscommissie Zuidoost en met de Gemeente Amsterdam. Voor de uitvoering van schoolbestuurlijke taken en lokale onderwijsbeleidstaken werken de schoolbesturen in Amsterdam Zuidoost samen in het Bestuurlijk Overleg Onderwijs Zuidoost (BOOZ). De directeur-bestuurder van Stichting Bijzonderwijs is lid van het dagelijks bestuur van BOOZ. Tevens participeert Stichting Bijzonderwijs in het bestuur van het Projectenbureau Primair Onderwijs Zuidoost (PPOZO). Vanuit het projectenbureau worden projecten uitgevoerd voor de gezamenlijke schoolbesturen in Amsterdam Zuidoost zoals de organisatie van het nieuwkomersonderwijs, de brede school, het Leerlab, de Zomerschool en het Adviesloket voor Passend Onderwijs.

Stichting Bijzonderwijs is lid van de vereniging Breed Bestuurlijk Overleg Amsterdam (BBO). Dit is het overlegorgaan van de gezamenlijke Amsterdamse schoolbesturen. Vanuit het BBO wordt het bestuurlijk overleg met de Gemeente Amsterdam georganiseerd. De bestuurder is sinds 1-9-2018 lid van het bestuur van het BBO. Zowel de directeur-bestuurder als de beleidsmedewerkers participeren in diverse stedelijke werkgroepen vanuit het BBO. De directeur-bestuurder neemt deel aan het kwartaaloverleg tussen een delegatie van het BBO en de Gemeente Amsterdam en het overleg tussen het DB BBO en de wethouder Onderwijs. Ook participeert hij in de Taskforce Lerarentekort waarin alle onderwijs- en kennisinstellingen van de Gemeente Amsterdam vertegenwoordigd zijn.

De directeur-bestuurder is lid van de kwaliteitscommissie van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Amsterdam-Diemen. Deze commissie heeft een voorbereidende en toezichhoudende functie op het domein kwaliteit ten behoeve van de ALV van het samenwerkingsverband. Stichting Bijzonderwijs participeert daarnaast in het Afstemmingsoverleg Bijzonder Primair Onderwijs (ABPO). Participatie in bovenstaande werkgroepen/stuurgroepen en netwerken leiden tot beïnvloeding van beleid, tot middelen en tot informatie.

Stichting Bijzonderwijs werkt intensief samen met de Universitaire Pabo van Amsterdam (UPvA) en de iPabo. Stichting Bijzonderwijs investeert in de relatie met de PABO's vanuit de verantwoordelijkheid om samen nieuwe leerkrachten op te leiden. Daarnaast zien we kansen om nieuwe leerkrachten aan te trekken door het bieden van interessante stageplaatsen en LIO's. Stichting Bijzonderwijs participeert ook in het project Samen Professioneel Sterk. In dit project werkt een aantal schoolbesturen uit Noord-Holland samen met de iPabo.

Sinds 2018 zijn er weer zij-instromers in dienst bij Stichting Bijzonderwijs. Vanuit Stichting Bijzonderwijs is geparticipeerd in een werkgroep om de opleiding opnieuw vorm te geven. Ook levert Stichting Bijzonderwijs twee assessoren voor het geschiktheidsonderzoek.

4.8 Sociale veiligheid

Klachten

In 2018 is er één formele klacht ingediend bij Stichting Bijzonderwijs. Dit betrof een klacht over het handelen van een leerkracht. De klacht is in behandeling genomen door de beleidsmedewerker onderwijs en bestuurszaken. Beide partijen zijn gehoord en er heeft een bemiddelingsgesprek plaatsgevonden. Hiermee is de klacht afgehandeld. Ouders wordt over het algemeen geadviseerd eerst het probleem met de leerkracht of directeur te bespreken. Meestal leidt tot het gewenste resultaat.

Vertrouwenspersoon voor personeel

Stichting Bijzonderwijs heeft conform het beleid voor haar medewerkers een externe vertrouwenspersoon. Marchien Oppel, Communicatie & Advies, is door de Stichting Bijzonderwijs gecontracteerd als externe vertrouwenspersoon voor het personeel. Zij doet dit sinds 2010.

In principe wordt verwacht dat een medewerker eerst zijn/haar klacht bespreekt met de directeur van de school. Indien dit niet tot het gewenste resultaat leidt kan een medewerker ervoor kiezen om eerst de beleidsmedewerker HRM in te schakelen,

maar mag ook direct naar de vertrouwenspersoon gaan. In 2018 heeft één medewerker een beroep gedaan op de externe vertrouwenspersoon. Het ging hierbij om een situatie van pesten door collega's. Dit heeft niet geleid tot verdere acties. Wel heeft de vertrouwenspersoon in haar jaarverslag geadviseerd om binnen de Stichting psychosociale arbeidsbelasting steevast onder de aandacht te brengen.

Per school is een vertrouwenspersoon aangewezen voor leerlingen en ouders.

Veilige schoolomgeving

In 2018 zijn de uitgangspunten van de "Veilige School" stabiel in de scholen doorontwikkeld. Binnen alle scholen is een veiligheidscöördinator aangesteld en zijn er voldoende BHV-ers die na hun initiële cursus jaarlijks herhalingscursussen volgen. Er wordt een incidentenregistratie gebruikt en gemonitord. Er is een jaarlijks overleg met de veiligheidscöördinatoren. Hierin worden de uitkomsten uit de RI en E, de leerpunten uit de ontruimingsoefeningen, die tweemaal per jaar op elke school worden gehouden, en hoe om te gaan met onveiligheid (agressie) besproken.

[5] ONDERWIJS

5.1 Ontwikkelingen op de scholen

Bij de vormgeving en uitwerking van het onderwijs binnen de scholen van Stichting Bijzonderwijs vormen de missie en visie van Stichting Bijzonderwijs het centrale uitgangspunt. Binnen het overkoepelend Strategisch Beleidsplan 2017-2020 en de schoolplannen komen de daarvan afgeleide doelen, de te behalen resultaten en de benodigde middelen aan de orde. De doelrealisatie van de strategische doelen is in het vorige hoofdstuk beschreven. Hierin is duidelijk gemaakt hoe binnen Stichting Bijzonderwijs gewerkt wordt aan het onderwijsproces, schoolklimaat, onderwijsresultaten en kwaliteitszorg en ambitie. Hieronder volgt een overzicht van de ontwikkelingen op de scholen van Stichting Bijzonderwijs in vogelvlucht. Voor meer informatie over de resultaten, de vormgeving van het onderwijs en het schoolklimaat wordt verwezen naar de schoolpagina's op Scholen op de Kaart.

In dit hoofdstuk worden tevens het experiment vrijroosteren leraren, de identiteit/levensbeschouwelijke vorming, Passend Onderwijs, voorziening hoogbehaafdheid en de nieuwkomers nader toegelicht.

Samenspel

Samenspel heeft het predicaat Excellente school gekregen door het uitstekende pedagogisch klimaat. Mede daardoor heeft de school te maken gekregen met een leerlingengroei van ongeveer 20%. De school staat volop in de belangstelling van ouders en van collega-scholen die graag willen leren van het succes van Samenspel. De keerzijde van deze snelle groei is de druk die dit legt op het team. Er zijn nieuwe leerkrachten bijgekomen en een aantal cultuurdragers zijn met pensioen gegaan. Door goede samenwerking en coaching voor leerkrachten die hier behoefte aan hebben is het team weer op sterkte. De gebouwenruil met een school van Stichting Sirius pakt positief uit, dat beide locaties op hetzelfde terrein staan is prettig.

Polsstok

Op Polsstok heeft de schoolontwikkeling in het teken gestaan van de organisatiestructuur. Sinds het nieuwe schooljaar is een nieuw MT gestart en is het IB-team uitgebreid. Een belangrijke pijler voor de organisatie van Polsstok is focus en interne communicatie. Er wordt gewerkt aan een betere zorgstructuur en het MT wordt begeleid in het ondersteunen van de schoolontwikkeling. De directeur van Polsstok heeft in juli 2018 de auditorenopleiding van Klasse afgerond en vervult een rol bij visitaties binnen Stichting Bijzonderwijs.

Achtsprong

Op Achtsprong heeft een directiewisseling plaatsgevonden in mei 2018. De nieuwe directeur was hiervoor adjunct-directeur en IB-er van Polsstok en dus een bekende binnen Stichting Bijzonderwijs. Het team en vooral de MT-leden hebben een groot deel van de organisatie van de school draaiende gehouden in een onverwacht lange periode met interim-directies. Het speerpunt voor Achtsprong is intensieve aandacht voor het pedagogisch klimaat. Dat gebeurt aan de hand van Pedagogische Tact. Op Achtsprong is door de vorige directie veel aandacht besteed aan de didactische ontwikkeling van het onderwijs; hierdoor is de basis sterk. De populatie is

echter behoorlijk complex. Dit vraagt van het team een sterk pedagogisch repertoire. Hier wordt sinds het aantreden van de nieuwe directeur in overleg met het team dan ook veel aandacht aan besteed.

Onze Wereld

Onze Wereld heeft sinds maart een nieuwe directeur. Hij werkt met het team aan een solide basis met een focus op handelingsgericht werken en didactisch handelen. Daarnaast is de daling van het leerlingenaantal nog steeds zeer zorgelijk. De verplaatsing van het gebouw naar een nieuw te ontwikkelen woongebied in de buurt biedt perspectief. Ondertussen wordt gezocht naar een duidelijker profiel om daarmee ook het imago van Onze Wereld ten positieve te keren. Het opstellen van het nieuwe schoolplan wordt aangegrepen om het nieuwe profiel vorm te geven.

Mobiël

De directeur van basisschool Mobiël heeft stapsgewijs en met veel focus en aandacht voor de draagkracht van het team een verbetertraject ingezet. Het is bijzonder om te zien hoe de sfeer in het team is veranderd, er wordt van en met elkaar geleerd en er is veel meer openheid. Het pedagogisch klimaat is positief, er is rust in de school. De locatie Holendrecht is sinds augustus 2017 samengevoegd op locatie Reigersbos.

Knotwilg

Knotwilg is drukdoende met de voorbereidingen van de nieuwbouw. Samen met Partou wordt aan een IKC gebouwd. In februari 2019 zal de school tijdelijk in gebouw 2 huizen, gebouw 1 wordt gesloopt en daar zal het IKC gebouwd worden. De samenwerking met Partou wordt steeds verder uitgebreid zodat op het moment dat het nieuwe gebouw betrokken wordt de organisatie één wordt. Verder wordt er vanuit de leerteams gewerkt aan de doorontwikkeling van de onderwijskwaliteit. Middels een audit van Klasse is onderzoek gedaan naar de verandercapaciteit van de school. Dit geeft de directie handvaten om de leerteams meer te sturen op zelfsturing. Er is dit schooljaar onder leiding van een expert vanuit de VU gestart met Lesson Study. Gezien de ambities van de school om een aantal didactische aanpakken te veranderen (thematisch werken bij de zaakvakken en meer groepsdoorbroken werken) is dit een positieve uitkomst.

Klaverblad

Klaverblad heeft drie speerpunten: de ontwikkeling van het MT, passend onderwijs en de bezetting in de onderbouw. Net als de andere scholen had Klaverblad erg veel last van het lerarentekort. Door de onderbezetting werd het vorig schooljaar onrustig in een aantal groepen, dit leidde tot extreem gedrag bij een aantal leerlingen. Er is een aantal gesprekken gevoerd vanuit het bestuur met het MT om de problematiek in beeld te krijgen en een plan te maken om uit de vicieuze cirkel te komen. De adviseur van het adviesloket heeft met de IB-er en in nauwe samenwerking met het samenwerkingsverband en het bestuur ervoor gezorgd dat een aantal procedures sneller ging lopen. Er zijn twee nieuwe IB-ers gestart die de zorgstructuur opnieuw goed positioneren. Er is nu veel meer rust in de school, het pedagogisch klimaat is sterk verbeterd. De vicieuze cirkel is doorbroken, wel is er nog aandacht nodig voor de zorg.

De kleutergroepen zijn onderbezet, het is lastig om hier goed gekwalificeerd personeel voor te vinden. In samenwerking met HRM wordt geworven voor een leerkracht die een rol kan spelen bij het van binnenuit goed neerzetten van het kleuteronderwijs met behulp van Piramide. De IB-er voor de onderbouw is specialist op het Jonge Kind en ondersteunt de leerkrachten intensief. Verder is er veel aandacht voor de samenwerking in het MT. Het MT wordt begeleid in de aansturing van de school en de rollen die eenieder hierin heeft.

5.2 Experiment vrijroosteren leraren

Klaverblad heeft de gelegenheid gekregen om mee te doen aan het experiment 'vrijroosteren leraren' vanuit OCW. Het doel van de subsidie wordt als volgt verwoord: "Het bieden van gelijke kansen in het onderwijs is een opdracht waar scholen iedere dag voor staan. Het doet een groot beroep op de professionaliteit en de veerkracht van leerkrachten. Zeker op scholen met veel achterstandsleerlingen ervaren leerkrachten een hoge druk door een cumulatie van problematiek."

De subsidie wordt ingezet om leerkrachten vrij te roosteren, in deze uren krijgen de leerkrachten tijd om aan de slag te gaan met een coach. Deze intensieve vorm van professionalisering versterkt het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkrachten. Tevens worden leerlingen met veel achterstanden en gebrekkige studievaardigheden in de vrijgekomen tijd extra begeleid. Naast het werken aan werkhouding, zelfstandigheid of vakinhoud kunnen leerlingen ook gestimuleerd worden om aan de slag te gaan met hun creatieve talent. Deelname aan sport en cultuur versterkt onder meer creativiteit, samenwerkingsgerichtheid en zelfvertrouwen. Juist voor kinderen met achterstanden, die van huis uit minder ondersteuning en begeleiding krijgen, kan extra begeleiding door school net dat steuntje in de rug zijn om hun mogelijkheden beter te benutten. Het effect van deze tijdelijke impuls op deelnemende leerkrachten en leerlingen wordt gemonitord.

De subsidie is toegekend aan Klaverblad, het is een subsidie voor de periode 2017-2019 van in totaal € 288.400. In november 2017 werd bekend dat Klaverblad, als enige school in Amsterdam, mee mag doen aan dit experiment vanuit OCW. De coaching van leerkrachten en de inzet van extra vakleerkrachten en de begeleiding van leerlingen is van start gegaan begin 2018. De middelen zijn ingezet voor de inhuur van vakleerkrachten, ondersteuning van leerlingen, coaching van leerkrachten en deskundigheidsbevordering. Bij de inzet van de vakleerkrachten is gezocht naar instanties die vakdocenten kunnen leveren die zelfstandig de groep kunnen bemannen zodat leerkrachten deze ruimte kunnen benutten voor collegiale consultaties. Er is gekozen voor de inhuur van dramadocenten en natuur- en technieklessen. Klaverblad heeft gekozen om de collegiale consultatie te organiseren aan de hand van Lesson Study voor het vakgebied rekenen. Deze systematiek wordt begeleid door een expert. Daarnaast is voorzien in extra handen in de klas door middel van RT. Dit ondersteunt leerkrachten bij de grote niveaoverschillen in de groep. Ook is er extra IB inzet ingezet voor de ondersteuning bij Passend onderwijs. De startende leerkrachten worden gecoacht door een externe coach.

5.3 Identiteit en levensbeschouwelijke vorming

Voor de vormgeving van levensbeschouwelijk onderwijs wordt samengewerkt met Arkade door de inhuur van een identiteitsbegeleider. De vormgeving van het levensbeschouwelijk onderwijs (levo) kenmerkt zich door een aanpak op alle niveaus. Op het niveau van bestuur en RvT vindt jaarlijks een gesprek plaats over de vormgeving van levensbeschouwelijk onderwijs op de scholen. Op directieurniveau vindt jaarlijks een studiedag plaats waarin de rol van de directeur bij het vormgeven van levo centraal staat. Verder is in schoolteams aandacht besteed aan de levensbeschouwelijke grondslag van de school. Voor alle scholen geldt dat het levo curriculum wordt uitgevoerd. De meeste scholen organiseren naast wekelijkse levensbeschouwing een project waarbij kennisgemaakt wordt met een wereldgodsdienst. De identiteitsbegeleiders van Arkade ondersteunen de scholen ook in geval van rouw en verlies.

5.4 Passend Onderwijs

Stichting Bijzonderwijs is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Amsterdam-Diemen. Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Amsterdam-Diemen regelt en geeft ruimte voor decentrale afspraken ten aanzien van het arrangeren van zorg en heeft in een ondersteuningsplan de ambities en uitgangspunten beschreven (2016-2020). De schoolbesturen (en de basisscholen) in Amsterdam Zuidoost werken al jaren intensief samen aan deze ambities en uitgangspunten binnen het Projectenbureau (deelverband Passend Onderwijs).

Een onderdeel hiervan is het expertisenetwerk Amsterdam Zuidoost (ENZO). Binnen dit expertisenetwerk worden activiteiten voorbereid en uitgevoerd. Het gaat hierbij onder andere om: professionalisering, begeleiding en wijkgericht werken, advisering door specialisten, gezamenlijke (digitale) kennisbank en afstemming/samenwerking met externe partijen. De samenwerkende schoolbesturen worden ondersteund door een orthopedagoog van het Adviesloket en een coördinator Passend Onderwijs Zuidoost. Naast de ondersteuning van de besturen heeft de orthopedagoog een adviserende en ondersteunende rol richting scholen, ouders en eventueel externe partijen. Hierbij kan gedacht worden aan het beantwoorden van adviesvragen, het meedenken, adviseren en arrangeren bij individuele- groeps- en schoolarrangementen.

Zorgplicht

Passend onderwijs is niets anders dan onderwijs bieden dat aansluit bij de ontwikkeling en de onderwijsbehoeften van kinderen. Ook als een kind extra ondersteuning of begeleiding nodig heeft. Bijvoorbeeld omdat het leren moeilijker gaat, omdat een kind meerbegaafd is en wellicht een uitdaging mist, of omdat extra begeleiding nodig is vanwege een beperking of gedragsproblemen.

Vaak kan de leerkracht extra ondersteuning prima zelf bieden, met advies van de intern begeleider die onderwijsondersteuning coördineert op die school.

Is een kind bij ons – of eventueel op een andere basisschool – echt niet op zijn plek, dan is er speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs dat passend onderwijs kan bieden. De onderwijsadviseur van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Amsterdam-Diemen bekijkt samen met de ouders en de IB-er of een andere medewerker van onze school welke school voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs het best passend is.

Afgelopen jaar hebben de scholen van Bijzonderwijs aan de zorgplicht kunnen voldoen. Soms is de periode tussen het constateren dat een leerling echt niet op zijn plek zit op een van onze scholen en de daadwerkelijke plaatsing lastig. Het is voorgekomen een leerling in een dergelijke periode enkele weken thuis is komen te zitten. De betreffende leerlingen zijn geplaatst in het SO of het SBO. De procedures zijn geëvalueerd met het SWV Passend Onderwijs Amsterdam-Diemen en de betrokkenen vanuit de school en vanuit het bestuur.

Basisondersteuning

De middelen voor basisondersteuning (€ 128 per leerling) worden op de scholen ingezet voor de uitvoering van Passend Onderwijs in de scholen. Het Projectenbureau gebruikt een deel van de middelen van de basisondersteuning voor professionalisering voor o.a. leerkrachten gericht op de uitvoering van de basisondersteuning, de afstemming in Amsterdam Zuidoost in het ENZO, de coördinatie van het Adviesloket en de website. Een deel van de middelen van de basisondersteuning is gebruikt voor de formatie van de IB-ers. Ook is de eigen bijdrage van de Day a Week school uit de basisondersteuning betaald. De basisondersteuning wordt beschreven per school in een schoolondersteuningsprofiel (SOP) dit staat gepubliceerd op Scholen op de Kaart.

Toewijzingsfonds

De schoolbesturen in Amsterdam Zuidoost werken sinds de invoering van de Wet op Passend Onderwijs op 1 augustus 2014 intensief samen aan een dekkend continuüm van onderwijsvoorzieningen en een efficiënte organisatie ten behoeve van alle leerlingen in de basisschoolleeftijd in Amsterdam Zuidoost. Eén van de manieren waarop de schoolbesturen daaraan in de praktijk gestalte geven is door het instellen van een gezamenlijk Toewijzingsfonds voor extra ondersteuning in de

basisschool. Alle samenwerkende basisscholen kunnen daar een beroep op doen. Het Toewijzingsfonds wordt naar rato van het leerlingenaantal van de deelnemende scholen en schoolbesturen financieel 'gevuld'. Na advisering door het Adviesloket beslist uiteindelijk het schoolbestuur, waar het kind onderwijs volgt, of er een beroep gedaan kan worden op de middelen van het Toewijzingsfonds.

Om grip te houden op de inzet en besteding van deze middelen is zorgvuldige monitoring van groot belang. Schoolbesturen krijgen van het Adviesloket periodiek een overzicht toegestuurd met daarop alle toegekende aanvragen. Zodoende houden zij niet alleen zicht op de extra ondersteuning op de eigen scholen, maar ook op de eigen reserve in het toewijzingsfonds en de inzet van de middelen op het niveau van Amsterdam Zuidoost. Daarnaast wordt één keer per jaar een uitgebreide monitor opgesteld met daarin een analyse van de aanvragen, effecten van de geboden extra ondersteuning en overige tendensen.

Wijkgericht werken

De wijkoverleggen zoals die oorspronkelijk bedoeld zijn, werden in 2018 voor het eerst op andere wijze georganiseerd. De overleggen worden sinds 2018 twee keer per jaar georganiseerd aan de hand van een actueel thema. Na een inhoudelijke inleiding, wordt in de wijken uit een gegaan. De nieuwe werkwijze sluit beter aan bij de wensen van de scholen.

Inzet extra ondersteuningsmiddelen

Onderstaand een overzicht van de aanvragen van Stichting Bijzonderwijs voor de inzet van de extra ondersteuningsmiddelen (€ 192 euro per leerling). Na advisering door het Adviesloket zijn bijna alle aanvragen met een advies voorgelegd ter goedkeuring. Het advies van het Adviesloket is in 2018 telkens opgevolgd. De aangevraagde arrangementen hadden betrekking op groepen leerlingen of individuele leerlingen.

Arrangementen worden meestal benut voor extra ondersteuning binnen of buiten de groep. Per school wordt er verschillend gewerkt. Sommige scholen kiezen ervoor om de arrangementen uit te laten voeren door eigen personeel, soms wordt externe expertise ingehuurd. De effecten van de arrangementen zullen in schooljaar 2018-2019 meegenomen worden in de monitor.

Overzicht aanvragen arrangementen door scholen bij Toewijzingsfonds

SCHOOLJAAR	AANTAL AANVRAGEN	TOEGEKEND	IN BEHANDELING	STOPGEZET
2016-2017	10	9	0	1
2017-2018	22	12	12	0
2018-2019 (tot 31-12-2018)	16	9	2	0
Jan-dec 2017	8	6	2	0
Jan-dec 2018	23	20	2	1

Overzicht aanvragen schoolarrangementen (ouder structurele groepsarrangement) bij Adviesloket

SCHOOLJAAR	AANTAL AANVRAGEN	TOEGEKEND	NIET TOEGEKEND	AANTAL SCHOLEN NIET AANGEVRAAGD
2016-2017	6	6	0	3
2017-2018	17	16	1	0
2018-2019 (tot 31-12-2018)	10	8	0*	1**
jan-dec 2017	12	11	1	0
jan-dec 2018	12	10	1	1**

*dit arrangement is wel in 2019 toegekend

**dit betrof Mobiel, inmiddels heeft de school wel aangevraagd

Overzicht aanvragen AB door scholen bij Adviesloket

SCHOOLJAAR	AANTAL AANVRAGEN	TOEGEKEND
2016-2017	12	11
2017-2018	16	11
2018-2019 (tot 31-12-2018)	9	7
jan-dec 2017	14	14
jan-dec 2018	19	13

In 2018 is voor 5 leerlingen een plaatsing bij de tijdelijke opvangvoorziening (TOV) aangevraagd.

Aantal ingediende adviesvragen door scholen bij Adviesloket

SCHOOLJAAR	AANTAL AANVRAGEN
2016-2017	25
2017-2018	24
2018-2019 (tot 31-12-2018)	15
jan-dec 2017	18
jan-dec 2018	22

Onderwijsadviseur

De aan Amsterdam Zuidoost toegewezen onderwijsadviseur is verantwoordelijk voor de verstrekking van de toelaatbaarheidsverklaringen voor SBO en SO en neemt deel aan de wijkoverleggen. De onderwijsadviseur werkt nauw samen met de adviseurs van het Adviesloket en de coördinator. Van de leerlingen die aangemeld zijn bij het Adviesloket Zuidoost zijn er in 2018 20 toelaatbaarheidsverklaringen toegekend voor SBO en/of SO.

Aantal afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen in schooljaar 2016/2017, 2017/2018 en 2018/2019 (tot en met februari 2019)

JAAR	AUG	SBO	LAAG	MIDDEN	HOOG	TOTAAL
2018-2019 (t/m 02-2019)	-	4	1	1	-	6
2017-2018	-	16	7	1	-	24
2016-2017	-	16	9	-	-	25

Voor 2018 is een opbrengst van het Samenwerkingsverband van € 732K begroot voor de uitvoering van Passend Onderwijs. De realisatie is € 774K gebleken. De gelden zijn besteed aan de uitvoering van arrangementen (al dan niet via PPOZO) en de inzet van personeel en leerlingonderzoek.

5.5 Voorziening hoogbegaafdheid

Stichting Bijzonderwijs doet voor het derde schooljaar mee met de Day-a-Weekschool (DWS). Zes van de zeven scholen van Stichting Bijzonderwijs doen hieraan mee. Klaverblad is gastschool voor een van de DWS-groepen. Samenspel heeft een eigen voorziening voor meer- en hoogbegaafde leerlingen en maakt geen gebruik van de DWS.

5.6 Nieuwkomers

Twee scholen van Stichting Bijzonderwijs bieden onderwijs voor Nieuwkomers. De nieuwkomersgroepen zijn bedoeld om leerlingen die korter dan één jaar in Nederland verblijven binnen de periode van één schooljaar op een zodanige wijze de Nederlandse taal te leren, dat zij daardoor in staat zijn tijdens het verdere verblijf op de basisschool het onderwijs in reguliere groepen te kunnen volgen. Totaal worden er drie Nieuwkomersgroepen georganiseerd op twee scholen van Stichting Bijzonderwijs. Er zijn twee groepen binnen Samenspel en er is een groep bij Knotwilg.

[6] ICT

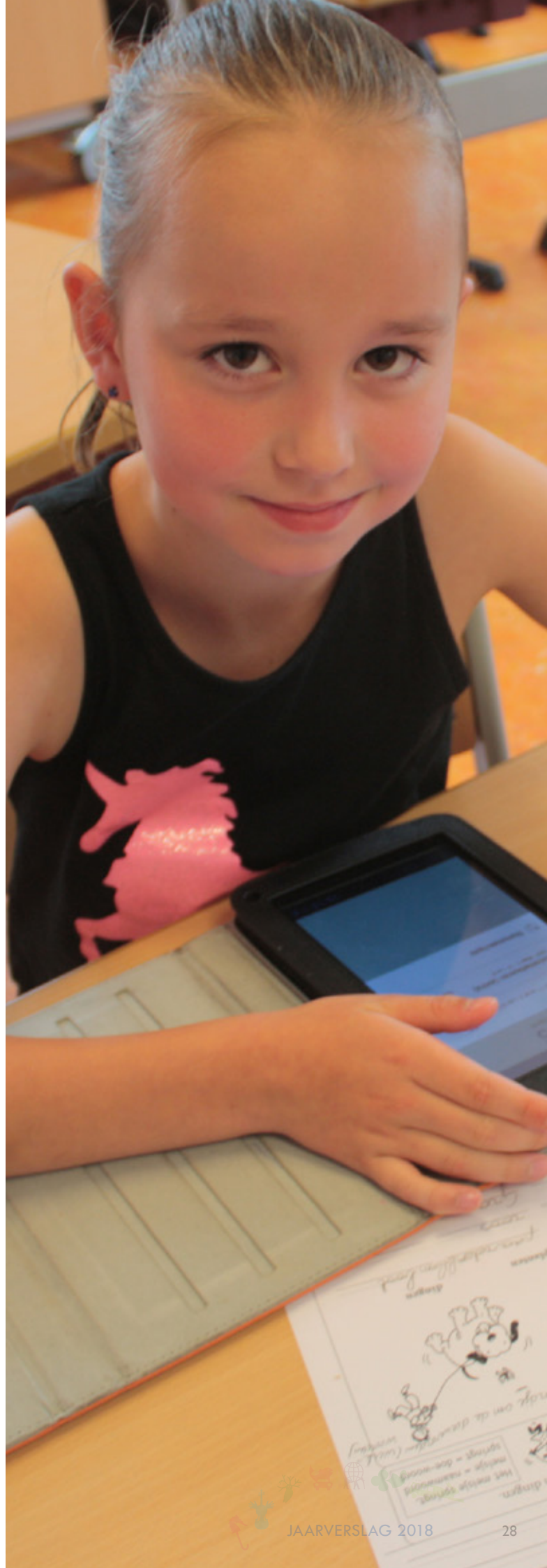
6.1 ICT beleid

ICT-beleid staat in dienst van het onderwijsbeleid. In het strategisch beleidsplan 2017-2020 is dit als volgt verwoord: "ICT biedt kansen om tegemoet te komen aan de individuele behoefte van leerlingen. Leerkrachten zetten ICT in om de totale ontwikkeling van leerlingen te ondersteunen. Stichting Bijzonderwijs wil bewust investeren in de mogelijkheden die ICT biedt."

De eisen van de basisinfrastructuur voor ICT zijn in 2018 herzien. Er is een inventarisatie geweest van de ICT-middelen binnen de stichting. Dit is vertaald in een meerjarenbegroting voor de basisinfrastructuur ICT en duidelijkheid over de beleidsruimte op schoolniveau.

In het kader van de algemene verordening op de gegevensbescherming (AVG) is het beleid ten aanzien van de AVG opgesteld en waar nodig zijn procedures aangescherpt. In de organisatie is op verschillende momenten aandacht besteed aan privacybeleid. Er is nadrukkelijk aandacht voor het zorgvuldig omgaan met vertrouwelijke informatie omdat een onderwijsorganisatie daar het meest risico loopt op een incident.

Eind 2018 is Stichting Bijzonderwijs overgestapt op Office 365 en Sharepoint. Er was al langer behoefte aan een nieuw intranet en betere mogelijkheden om digitaal samen te werken. Dat is hiermee gerealiseerd. Een bijkomend voordeel is dat het niet meer nodig is om bestanden op losse gegevensdragers op te slaan omdat de bestanden via de Cloud te benaderen zijn. Stichting Bijzonderwijs heeft hiermee een verbeterlag geslagen in het zorgvuldig omgaan met privacygevoelige informatie.

[7] HUISVESTING EN FACILITAIRE ZAKEN

A

C

t

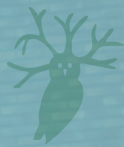
s

p

r

o

n

7.1 Ontwikkeling huisvesting

Op het gebied van huisvesting heeft een aantal grote thema's gespeeld in 2018 op de volgende scholen: Onze Wereld, Samenspel en Knotwilg. De beleidsmedewerker huisvesting heeft besloten om afscheid te nemen van Stichting Bijzonderwijs. Dit in verband met het niet doorgaan van de fusie met KBA Nw-West. Hij blijft betrokken bij de nieuwbouw van Knotwilg en blijft Stichting Bijzonderwijs vertegenwoordigen bij het overleg met de gemeente. Zijn werkzaamheden worden deels overgenomen door de medewerker facilitaire zaken, deels is dit uitbesteed aan een extern bureau.

Knotwilg

De plannen voor de vervangende nieuwbouw worden voortvarend uitgevoerd. Het architectenbureau Urban Echo's heeft het ontwerp gemaakt voor de Alles in één school of Integraal KindCentrum (IKC). Stichting Bijzonderwijs werkt hiervoor samen met de kinderopvangorganisatie Partou. De samenwerking met Swazoom op deze locatie is per het schooljaar 2019-2020 opgezegd. Het terrein zal worden verdicht met de gestapelde bouw van de school over twee verdiepingen en de gymzaal zal worden geïntegreerd in het ontwerp. Het vrijkomende terrein zal worden ingevuld met gestapelde woningbouw.

Samenspel

Voor Samenspel heeft een gebouwenruil tussen locatie Geerdinkhof en de basisschool Bijlmerdrie plaatsgevonden. Samenspel gaat dan verder op één locatie, zijnde Kantershof, beheerstechnisch levert dit voordelen op. Ook is het bieden van een doorgaande leerlijn op één plek makkelijker. Er is constructief samengewerkt bij deze gebouwenruil met de Gemeente en met het schoolbestuur van Stichting Sirius. Het doel is om uiteindelijk te komen tot twee scholen met vervangende nieuwbouw op twee locaties waarbij Stichting Sirius op Geerdinkhof zal bouwen en Stichting Bijzonderwijs zich richt op Kantershof.

Onze Wereld

De leerlingaantallen bij Onze Wereld blijven achter ten opzichte van de twee andere partners Crescendo en Blauwe Lijn binnen de VVE Kortvoort. In het overleg met het bestuur van de Blauwe Lijn en Crescendo en de Gemeente is besloten om Onze Wereld op den duur te verplaatsen naar een nieuw te bouwen gebied in het Nelson Mandelapark.

Duurzaamheid

In het kader van de Amsterdamse Impuls Schoolpleinen is vergroening aangevraagd voor de schoolpleinen Achtsprong en Knotwilg, beide opgestelde plannen zijn goed beoordeeld door de deskundige. Voor beide scholen is de subsidie toegekend, voor basisschool Achtsprong zullen de werkzaamheden in 2019 worden uitgevoerd. Voor basisschool Knotwilg is uitstel aangevraagd om deze werkzaamheden met de nieuwbouw van de school en de inrichting openbare ruimte om de school te combineren. Uitvoering zal hier in de eerste helft 2020 plaatsvinden. Het betreft een impuls subsidie, de rest van de investeringen moet worden opgebracht door de VVE-partner en door Stichting Bijzonderwijs.

Ook voor school Mobiel was deze subsidie aangevraagd, Reigersbos is echter bestempeld als herontwikkelgebied, hierdoor is de subsidie afgewezen. Stichting Bijzonderwijs kiest ervoor dit schoolplein, met beperkte financiële middelen, zelf aantrekkelijker te maken.

Op het gebied van energiemonitoring is een aantal aansluitingen teruggebracht in aansluitwaarde. Dit is zowel voor gas als elektra het geval, hiermee worden kosten bespaard op het vastrecht en de meetdiensten. Ook is in één geval betaalde energiebelasting teruggevorderd.

Verder oriënteert Stichting Bijzonderwijs zich op wat de beste energie inkoopstrategie is vanaf 2021 in deze grillige markt. De aanwezige zonnepanelen op Klaverblad en Achtsprong zijn gereinigd. De opbrengst kan nu beter gemonitord worden. Eerdere cijfers gaven aan dat de opbrengsten achter bleven op het verwachte rendement, de verwachting is dat nu hogere prestaties gehaald gaan worden.

[8] KENGETALLEN PERSONEEL

Algemeen

Het HRM-beleid is een onderdeel van het algemeen beleid en wordt toegelicht bij de doelrealisatie van de strategische doelen van Stichting Bijzonderwijs. Om een beeld te geven van de personele situatie wordt hieronder een aantal kengetallen gepresenteerd.

Formatie

In 2018 werkten er gemiddeld 227 medewerkers in loondienst binnen Stichting Bijzonderwijs verdeeld over 195,28 FTE waarvan 180,69 FTE exclusief de vervangingspool. Hiernaast is voor 4,6 FTE ingezet op basis van een payroll aanstelling. Het gaat om tijdelijke aanstellingen die niet passen in het huidige formatieplan.

Gemiddelde fte

	GEMIDDELTE FTE		
	2016	2017	2018
DIR (directie/ management)	12,50	11,01	11,39
OOP (ondersteuning)	40,12	42,26	47,27
OP (onderwijzend)	137,64	132,59	122,03
Totaal	190,26	185,86	180,69

Personeelsverloop

In 2018 hebben we afscheid genomen van 33 personeelsleden. Het grootste deel op eigen verzoek.

REDEN VERTREK	AANTAL
eigen verzoek	22
(vervroegd) pensioen	5
kantonrechter/vaststellingsovereenkomst	0
einde tijdelijke aanstelling	0
einde inval/vervanging	2
UWV beschikking	1
ontslag op staande voet	0
onvoldoende functioneren	2
overleden	1

Verhouding man/vrouw

De verhouding man/vrouw in het gemiddelde aantal medewerkers in loondienst is hieronder weergegeven. De verhouding man/vrouw is de afgelopen jaren vrijwel gelijk gebleven, ruim 80% van de medewerkers is vrouw.

	2018
Man	42
Vrouw	185

Parttime/Fulltime en Vaste dienstbetrekking/Tijdelijke dienstbetrekking

Het percentage medewerkers met een vaste dienstbetrekking is gedaald. De belangrijkste reden hiervoor is het aantal medewerkers in opleiding en deze medewerkers komen daardoor nog niet voor een vaste aanstelling in aanmerking. Daarnaast is er een groot aantal nieuwe medewerkers. De parttime-factor stijgt maar het aantal fulltime medewerkers is nog steeds veel hoger dan gebruikelijk in het onderwijs. Ook hier is het aantal medewerkers dat in opleiding is van invloed.

	FTE		
	2016	2017	2018
Parttime-factor (in % van het aantal fte's)	31,70%	33,16%	37,15%
Personeel in vaste dienst (in % van aantal fte's)	91,67%	88,95%	80,83%

Leeftijdsofbouw

In onderstaande tabel is te zien hoe het personeelsbestand op 1 oktober 2018 is opgebouwd in leeftijdscategorieën. Er worden zes leeftijdscategorieën onderscheiden. Uit de tabel blijkt dat het personeelsbestand voor een belangrijk deel bestaat uit de leeftijdscategorie 45 t/m 54 jaar en 55 jaar en ouder. Deze groep bestaat uit 137 van de 227 medewerkers (60%). In de komende 7 jaar zal 20% van onze medewerkers op grond van leeftijd stoppen met werken.

	DIR	OP	OOP	Totaal
0 t/m 24	0	7	2	9
25 t/m 34	2	30	13	45
35 t/m 44	2	23	11	36
45 t/m 54	3	33	15	51
55 t/m 59	4	25	12	41
60+	3	33	9	45
Totaal	14	151	62	227

In onderstaande tabel is de leeftijdsopbouw van de afgelopen vijf jaar weergegeven.

	2014	2015	2016	2017	2018
20 t/m 24	9	6	8	6	9
25 t/m 34	44	48	43	40	45
35 t/m 44	27	29	32	30	36
45 t/m 54	73	64	57	57	51
55 t/m 59	48	52	47	39	41
60+	30	28	37	40	45
Totaal	231	227	224	212	227

Beleid omtrent ontslag

Stichting Bijzonderwijs hanteert sinds 2002 de regeling werkgelegenheidsbeleid (CAO artikel 10.2). De doelstelling van deze regeling is het behoud c.q. uitbreiding van werkgelegenheid. Gezien de periode waarover Stichting Bijzonderwijs de regeling hanteert, heeft de invulling een structureel karakter.

Herbenoemingsverplichting

Schoolbesturen zijn conform de regelgeving in de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) verplicht om hun vacature met voorrang aan te bieden aan (ex)werknemers die zijn aangemerkt als eigen wachtgelders. Eigen wachtgelders zijn (ex)werknemers die vanuit de afloop van een dienstverband een ontslaguitkering ontvangen. Tweejaarlijks wordt vanuit het Participatiefonds een lijst ontvangen met de eigen wachtgelders. Op dit moment zijn er geen eigen wachtgelders aan wie bij voorrang een vacature moet worden aangeboden.

[9]

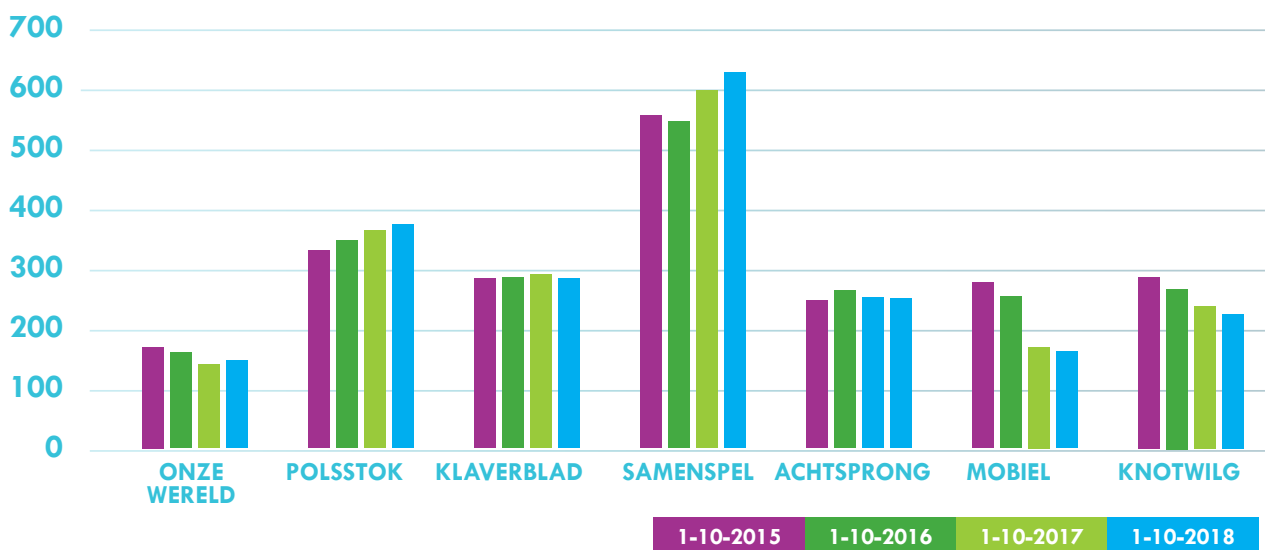
LEERLINGAANTALLEN

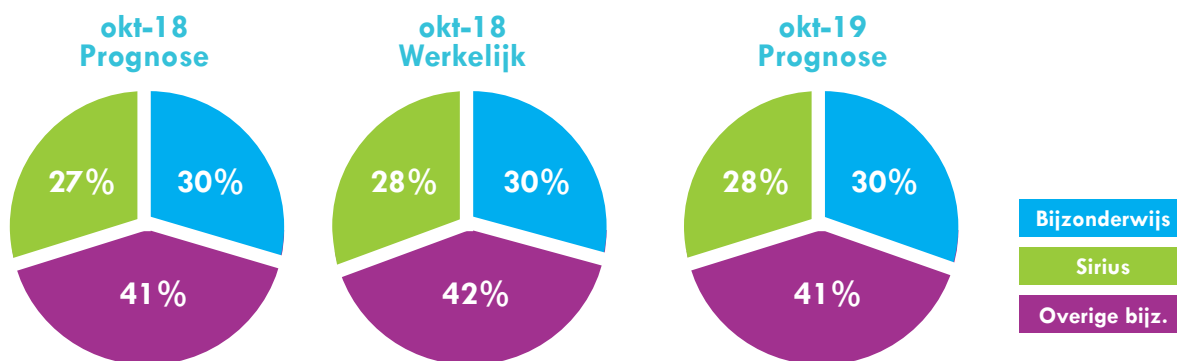
In het onderstaande overzicht worden de ontwikkelingen van de leerlingaantallen van Stichting Bijzonderwijs cijfermatig weergegeven. Uitgesplitst naar school geeft de ontwikkeling in leerlingaantallen binnen de scholen van Stichting Bijzonderwijs het volgende beeld:

	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018
Onze Wereld	172	164	142	143
Polstok	355	361	380	384
Klaverblad	281	277	290	274
Samenspel	542	531	602	638
Achtsprong	227	248	240	236
Mobiel	274	243	161	155
Knotwilg	288	264	240	234
Totaal	2.139	2.088	2.055	2.064

Leerlingaantallen per school 2015-2018

Uit bovenstaande tabel en grafiek is af te leiden dat het totale leerlingaantal van Stichting Bijzonderwijs stabiel is. De groei van Samenspel is groot, hier is een duidelijke correlatie met het Excellentie profiel. De groei bij Polstok zet door. Achtsprong is gestabiliseerd na een lichte groei bij de oplevering van het nieuwe gebouw. Zorgelijk is de doorzettende daling van het leerlingaantal bij Onze wereld en Knotwilg. Bij Onze Wereld lijkt het tij zich te keren, er wordt een stabilisatie verwacht, met als perspectief om weer te gaan groeien. Daarnaast is nieuwbouw in het vooruitzicht gesteld (2023). Bij Knotwilg is de verwachting dat het leerlingaantal na de oplevering van de nieuwbouw zal stijgen (2020). De sterke daling bij Mobiel is een gevolg van het sluiten van locatie Holendrecht. Het totale leerlingaantal stabiliseert conform de prognose.

De prognose van de oktobertelling voor 2018 laat zien dat het percentage vrijwel gelijk is aan het werkelijke percentage leerlingen bij de oktobertelling. De prognose voor 2019 geeft voor Stichting Bijzonderwijs ook een stabiel beeld.

[10]

Financiële
gegevens 2018

Dit hoofdstuk bevat een toelichting op de financiële gegevens 2018, waarin de kengetallen, balans, staat van baten en lasten, continuïteit en het jaarverslag van de Raad van Toezicht worden toegelicht.

10.1 Financiële kengetallen

De onderstaande kengetallen geven een beeld van de financiële positie van de Stichting Bijzonderwijs. Deze kengetallen zijn bedoeld om een eventuele vergelijking te kunnen maken met andere schoolorganisaties (benchmark) van dezelfde omvang.

KENGETAL	DEFINITIE	2015	2016	2017	2018
Solvabiliteit 1	EV/totaal passiva	65,20%	69,66%	68,89%	68,31%
Solvabiliteit 2	EV+voorz/totaal passiva	69,29%	73,94%	70,72%	70,03%
current ratio	(Vorderingen + liquide middelen)/kort vreemd vermogen	1,84	1,92	1,81	1,74
rentabiliteit	resultaat/totaal baten	0,22%	-0,41%	1,64%	0,87%
huisvestingsratio	(huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen)/totaal lasten	5,90%	6,10%	5,40%	5,15%
weerstandsvermogen PO	(EV -/-MVA)/totaal baten	13,73%	12,15%	13,36%	13,49%

AANVULLENDE KENGETALLEN		2015	2016	2017	2018
	Personeelslasten/totaal lasten	80,26%	77,85%	77,77%	78,08%
	Materiele lasten/totaal lasten	19,74%	22,15%	22,23%	21,92%
	Algemene reserve/totaal baten	16,39%	17,61%	21,51%	16,15%
	Voorzieningen/totaal baten	2,02%	1,89%	0,85%	0,78%
	Rijksbijdragen/totaal baten	86,73%	84,74%	83,34%	83,93%
	Overheidsbijdragen/totaal baten	9,03%	11,58%	13,09%	12,36%
	Personeelslasten/Rijksbijdragen	92,57%	92,62%	91,87%	92,25%

Toelichting kengetallen

Solvabiliteit 1

Dit kengetal geeft aan de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen. Met een solvabiliteit 1 van meer dan 25% is de organisatie in staat om aan de lange termijn verplichtingen te voldoen. Een solvabiliteit van 68,31% is ruim boven de norm.

Solvabiliteit 2

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen en de voorzieningen ten opzichte van het totale vermogen. Een solvabiliteit van groter of gelijk aan 30% wordt als goed aangemerkt. Een solvabiliteitsratio van 70,03% is ruim boven de norm.

Current ratio

Dit kengetal geeft aan in welke mate Stichting Bijzonderwijs in staat is om op de korte termijn haar kortlopende schulden te betalen. De norm van het Ministerie is dat deze waarde tussen de 1,5 en 2 moet liggen. Met een liquiditeitsratio van 1,74 is het totaal van de vorderingen en liquide middelen voldoende om de kortlopende schulden te kunnen voldoen.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven van de organisatie met elkaar in evenwicht zijn. Als norm is hiervoor bepaald: voor 1 jaar hoger dan -10%, voor 2 jaar hoger dan -5% en voor 3 jaar minimaal 0%. Met een rentabiliteit van 0,87% voldoet Stichting Bijzonderwijs ruimschoots aan de norm.

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio geeft aan welk aandeel de huisvestingslasten (inclusief afschrijvingslasten gebouwen en terreinen) heeft binnen de totale lasten. Dit aandeel mag maximaal 10% zijn. Met een waarde van 5,15% voldoet Stichting Bijzonderwijs aan de norm.

Weerstandsvermogen PO

Het weerstandsvermogen PO geeft aan in hoeverre de continuïteit van de schoolorganisatie bij een onvoorziene gebeurtenis gewaarborgd is. Of, anders gezegd: de financiële veerkracht en continuïteit na het optreden van een normaal bedrijfsrisico. Een percentage tussen de 5% en 20% wordt gezien als voldoende buffer. Met 13,49% voldoet Stichting Bijzonderwijs ruimschoots aan de norm.

Aanvullende kengetallen

De totale lasten kunnen worden onderverdeeld in personele en materiële lasten. In deze verhouding wordt gestreefd naar een verdeling van ongeveer 80/20. Het kengetal personele lasten ten opzichte van de totale lasten van 78,08% is vertekend doordat de kosten van het penvoerderschap van de VLoA-projecten Leerlab en Zomerschool voor € 459K in de overige lasten zijn opgenomen (sinds 1 augustus 2018 is Stichting Bijzonderwijs geen penvoerder meer van Leerlab). Zonder het penvoerderschap zou dit percentage 80,23% zijn. Materiële lasten ten opzichte van de totale lasten wordt zonder penvoerderschap 19,77%.

10.2 Balans

BALANS	2017	2018
activa		
materiele vaste activa	3.031.928	3.044.818
financiële vaste activa	542.227	723.867
totaal vaste activa	3.574.155	3.768.685
vorderingen	1.287.432	1.118.252
liquide middelen	2.726.866	2.986.919
totaal vlottende activa	4.014.298	4.105.171
totaal activa	7.588.453	7.873.856
passiva		
eigen vermogen	5.227.495	5.378.467
voorzieningen	139.395	135.488
kortlopende schulden	2.221.562	2.359.901
totaal passiva	7.588.453	7.873.856

Toelichting balans

Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa bestaan uit afschrijvingen op activa, investeringen en eventueel desinvesteringen. De materiële vaste activa bestaan uit gebouwen en terreinen (50%), inventaris en apparatuur (39%) en leermiddelen (10%). Deze verhouding is vergelijkbaar met 2017.

De investeringen zijn in 2018 voor 63% (2017: 74%, € 478K) gerealiseerd. De realisatie per onderdeel is in onderstaande tabel weergegeven.

OMSCHRIJVING	BEGROTING 2018	REALISATIE 2018	VERSCHIL	%
Gebouwen en onderhoud	247.233	120.942	126.291	49%
Inventaris en apparatuur	339.464	293.062	46.402	86%
Leermiddelen	152.500	52.364	100.136	34%
Totaal investeringen	739.197	466.368	272.829	63%

De realisatie van de investeringen is voor alle onderdelen lager dan begroot. Vooral de investeringen in gebouwen en onderhoud en leermiddelen zijn lager dan verwacht.

In de investeringen in gebouwen en onderhoud is een investering van € 18K in verbouwingen begrepen. Deze verbouwingen komen voort uit arbo-verplichtingen, leegstandsreductie en de aanpak van koude klachten en zijn dus terecht uit voor onderwijs ter beschikking gestelde middelen gefinancierd.

Het budget voor investeringen in ICT van € 115K is voor € 118K gerealiseerd.

Een investering van € 58K in technische installaties onder inventaris en apparatuur was niet begroot onder inventaris en apparatuur maar onder gebouwen en onderhoud.

De boekwaarde van de materiële vaste activa is ultimo 2018 € 13K hoger dan voorgaand boekjaar. De boekwaarde ultimo 2017 was € 3.032K. De investeringen in 2018 zijn € 466K. De afschrijvingen in 2018 zijn € 453K. De boekwaarde ultimo 2018 komt daarmee op € 3.045K.

Financiële vaste activa

Het treasurybeleid is uitgevoerd conform het treasurystatuut, welke voldoet aan de bijgewerkte Regeling Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 die van toepassing is op de publieke middelen van instellingen voor onderwijs en onderzoek.

In onderstaande tabel een specificatie van de marktwaarde van de effectenportefeuille per 31 december 2018.

OMSCHRIJVING	AANTAL	KOERS	WAARDE 31-12-2018
ABN AMRO 2015-2025 1%	45.000	101,266%	45.569,88
Belgie 2012/2022 4,25%	65.000	117,069%	76.094,66
Caisse d'Amert Dette Soc 2005/2020 3,75%	50.000	107,575%	53.787,50
European Investment Bank 2014/2024 2,125%	52.000	110,641%	57.533,48
Frankrijk 2014/2025 1%	43.000	104,972%	45.137,92
Nederland 1998/2028 5,5%	63.000	146,821%	92.497,04
Nordrhein Westfalen 2017/2027 0,5%	50.000	99,905%	49.952,50
NRW Bank 2016/2026 0,5%	47.000	100,674%	47.316,66
Oostenrijk 2005/2021 3,5%	50.000	110,990%	55.494,98
Rabobank Nederland 2013/2023 2,375%	53.000	108,449%	57.478,16
Totaal obligaties			580.862,78

In 2018 hebben zich enkele mutaties in de portefeuille voorgedaan; er zijn aankopen gedaan voor € 187K, verkopen voor € 138K en het resultaat van de aan- en verkopen was € -11K. Stichting Bijzonderwijs laat zich bij aan- en verkopen adviseren door de Rabobank.

De boekwaarde per ultimo 2017 was € 542K, met de mutaties in 2018 komt de boekwaarde van de portefeuille ultimo 2018 op € 581K.

Onder de financiële vaste activa is tevens een langlopende vordering opgenomen in het kader van de Regeling compensatie transitievergoeding die op 1 april 2020 in werking treedt. De wet regelt compensatie van de betaalde transitievergoeding bij einde dienstverband wegens langdurige arbeidsongeschiktheid door het UWV. Na invoering van de wet zal de compensatie met terugwerkende kracht tot 1 juli 2015 in de boeken worden verwerkt. Voor 2016 tot en met 2018 gaat het voor Stichting Bijzonderwijs om een vordering van € 143K (3 personen).

Vorderingen

De vorderingen bedragen per ultimo 2018 € 1.118K (ultimo 2017 € 1.287K).

Het te vorderen bedrag bij OCW bedraagt € 671K. Deze vordering ontstaat door het toerekenen van 5/12 deel van de Rijksvergoeding aan de periode augustus t/m december 2018. Vanwege een afwijkend betaallijne ontstaat de vordering; in de maanden januari t/m juli 2019 loopt de vordering af. De vordering op het vervangingsfonds bedraagt € 160K (2017: € 321K). Dit komt door nog te verwerken posten door het vervangingsfonds.

De vordering overige overheden is ultimo 2018 € 23K (2017: nihil). De overige vorderingen hebben met name betrekking op waarborgsommen ICT voor nog maar € 25K (2017: € 121K). Gedurende het jaar is het gebruik van de tablets van Snappet nagenoeg beëindigd.

De debiteuren zijn € 88K per 31 december 2018 (2017: € 74K), de overlopende activa (exclusief vervangingsfonds) zijn € 152K per 31 december 2018.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn per ultimo 2018 € 2.987K. De mutatie op de liquide middelen in 2018 is € 260K. Het onderstaande kasstroomoverzicht geeft een toelichting op de mutaties.

In 2018 is voor alle schoolrekeningen overgestapt naar de Rabobank. De bankrekeningen van de Stichting liepen al via de Rabobank.

Kasstroomoverzicht

	2018	2017
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>		
Resultaat voor financiële baten en lasten	146.903	255.884
Aanpassingen voor:		
afschrijvingen	453.478	446.668
mutaties voorzieningen	-3.907	-165.256
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
vorderingen	169.181	152.598
kortlopende schulden	138.339	366.585
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	903.993	1.056.479
ontvangen interest	14.641	17.605
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	918.634	1.074.084
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		
(Des)investerings materiële vaste activa	-466.369	-477.727
(Des)investerings financiële vaste activa	-192.212	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-658.581	-477.727
Mutatie liquide middelen	260.053	596.357
Beginstand liquide middelen	2.726.866	2.130.510
Mutatie liquide middelen	260.053	596.357
Eindstand liquide middelen	2.986.919	2.726.866

	BOEKWAAR- DE ULTIMO 2017	BESTEMMING RESULTAAT	BOEKWAAR- DE ULTIMO 2018
Algemene reserve	3.534.635	-740.619	2.794.016
Bestemmingsreserve publiek	1.609.597	881.170	2.490.767
Bestemmingsreserve privaat	83.264	10.420	93.684
Totaal Eigen Vermogen	5.227.496	150.971	5.378.467

	BOEK- WAARDE ULTIMO 2017	BESTEM- MING RESULTAAT	BOEK- WAARDE ULTIMO 2018
Bestemmingsreserve personeel	250.000		250.000
Bestemmingsreserve buitenonderhoud	528.356	173.921	702.277
Bestemmingsreserve sociaal plan	282.860		282.860
Bestemmingsreserve groei	100.000		100.000
Bestemmingsreserve WSNS	148.380	-83.333	65.047
Bestemmingsreserve formatie-overgang/ frictie	300.000		300.000
Bestemmingsreserve zij-instroom	0	617.192	617.192
Bestemmingsreserve kwaliteit	0	173.390	173.390
Totaal bestemmingsreserves	1.609.596	881.170	2.490.766

Eigen vermogen

Het eigen vermogen per eind 2018 is 5.378K. De resultaatbestemming 2018 is € 151K. Zie de bovenstaande tabellen voor de specificaties.

Toelichting bestemmingsreserves

Voor een beschrijving van het doel van de desbetreffende bestemmingsreserve, zie de beschrijving van de grondslagen in 11.4.1.

Bestemmingsreserve personeel

In 2018 is er een onttrekking geweest van € 43K inzake kosten outplacement, juridische kosten en ontslagvergoeding. Tegelijkertijd is de bestemmingsreserve vanuit de exploitatie weer aangezuiverd tot het saldo van € 250K.

Bestemmingsreserve buitenonderhoud

In 2018 is de dotatie € 182K. De onttrekking is € 8K. De reserve is ultimo 2018 € 702K.

Bestemmingsreserve sociaal plan

Er zijn geen onttrekkingen en toevoegingen in 2018, de reserve blijft € 283K.

Bestemmingsreserve groei

In 2018 zijn er geen onttrekkingen en toevoegingen, deze reserve blijft € 100K.

Bestemmingsreserve WSNS

In 2018 heeft een onttrekking van € 83K plaatsgevonden, dit betreft met name salariskosten. Ultimo 2018 is deze bestemmingsreserve € 65K. Naar verwachting wordt dit bedrag in 2019 besteed.

Bestemmingsreserve formatie-overgang/frictie

In 2018 zijn extra toezeggingen op diverse scholen gedaan voor een bedrag van € 199K. Vanwege de instandhouding van de hoogte van deze reserve is tegelijkertijd een identiek bedrag ten laste van de algemene reserve ten gunste van deze bestemmingsreserve gebracht, waarmee de reserve € 300K blijft.

Bestemmingsreserve zij-instroom

Deze bestemmingsreserve is in 2018 gevormd voor € 700K. Er is in 2018 voor € 51K aan personele toezeggingen gedaan op diverse scholen. Aan facturen is € 107K ten laste van de bestemmingsreserve geboekt. De opbrengsten van DUO en de Gemeente voor zij-instromers zijn in 2018 € 75K geweest. De besteding ten laste van de bestemmingsreserve zij-instroom komt daarmee voor 2018 op € 83K.

Bestemmingsreserve kwaliteit

Deze bestemmingsreserve is in 2018 gevormd voor € 200K. Er is in 2018 voor € 21K aan personele toezeggingen gedaan voor Mobiel. Voor bijna € 6K zijn facturen van Mobiel ten laste van deze reserve gebracht in 2018. De bestemmingsreserve kwaliteit komt daarmee op € 173K per ultimo 2018.

Voorzieningen

De voorzieningen bestaan bij Stichting Bijzonderwijs alleen uit de voorziening voor jubileumuitkeringen. De uitkeringen zijn € 20K geweest in 2018. Ultimo 2018 is de voorziening € 135K, waarvan € 13K naar verwachting binnen 1 jaar zal worden uitgekeerd. Ultimo 2017 was de voorziening € 139K.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden bedragen € 2.360K per ultimo 2018 (€ 2.222K per ultimo 2017).

De crediteuren bedragen ultimo 2018 € 248K (2017: € 298K). In 2017 was € 90K onder de kortlopende schulden opgenomen in verband met de afrekening gewichtenleerlingen 2015/2016 in februari 2018.

Ultimo 2018 dient er nog € 732K te worden afgerekend met betrekking tot 2018 voor de loonheffingen, premies sociale verzekeringen en pensioenen (2017: € 633K).

Er is ook sprake van een opgebouwde schuld aan het personeel voor opgebouwde vakantierechten ultimo 2018 voor een bedrag van € 393K (2017: € 361K). Uitbetaling vindt plaats in de maand mei.

Van de Gemeente is subsidie ontvangen voor Impuls schoolpleinen voor Knotwilg en Achtsprong (€ 36K). Voor de nieuwbouw Knotwilg staat € 305K nog te besteden op de balans. Per saldo is er ultimo 2018 € 340K meer subsidie ontvangen dan er op dit moment aan kosten zijn gemaakt (2017: € 276K).

Daarnaast is een te betalen post opgenomen voor de malus 2018 vervangingsfonds ad € 88K (2017: € 154K). Tevens is € 156K opgenomen als nog te betalen bijdrage deelverband Passend Onderwijs (deel 2019 van schooljaar 2018-2019) (2017: € 158K). Tenslotte is € 62K opgenomen voor een nog te betalen bedrag aan PPOZO voor het doorstroomprogramma PO-VO dat door PPOZO wordt uitgevoerd (helpt van de ontvangen subsidie, niet van toepassing voor 2017). In 2017 stond ook € 34K als nog te betalen in verband met een vaststellingsovereenkomst opgenomen onder de kortlopende schulden.

Voor VLoA, scholenbeurs en overdimensionering is van de Gemeente Amsterdam € 245K vooruit ontvangen (2017: € 131K). De overige kortlopende schulden bedragen per saldo € 95K.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en gebeurtenissen na balansdatum

NIET UIT BALANS BLIJVENDE VERPLICHTINGEN	LOOPTIJD	JAARBEDRAG IN €
kopieermachines	01-09-2014 tot 01-09-2019	57.000
schoonmaakkosten	01-02-2015 tot 01-02-2020	240.000
energie	01-01-2015 tot 01-01-2021	151.000
leermiddelen	16-12-2015 tot 01-01-2020	Betreft raamcontract
uitbesteding administratie	01-01-2017 tot 01-01-2022	124.000

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

Staat van baten en lasten

	REALISATIE 2017	REALISATIE 2018	BEGROTING 2018	VERSCHIL 2018
baten				
rijksbijdragen	13.694.125	14.518.069	13.182.690	1.335.379
Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	2.150.272	2.138.776	1.981.185	157.591
overige baten	587.968	641.525	311.742	329.783
totaal baten	16.432.365	17.298.370	15.475.617	1.822.753
lasten				
personeelslasten	12.580.688	13.392.409	11.964.317	1.428.092
afschrijvingen	446.668	453.478	481.505	-28.027
huisvestingslasten	791.951	779.212	754.773	24.439
overige lasten	2.357.173	2.526.368	2.808.778	-282.410
totaal lasten	16.176.480	17.151.467	16.009.373	1.142.094
financiële baten en lasten	13.717	4.069	35.000	-30.931
resultaat	269.602	150.972	-498.756	649.728

10.3 Staat van baten en lasten

Het jaar 2018 is afgesloten met een positief resultaat van € 151K. Dit is € 650K hoger dan de begroting en € 119K lager dan het resultaat van 2017. Zie voor een toelichting van de realisatie 2018 ten opzichte van de realisatie 2017 het einde van deze paragraaf.

Het resultaat 2018 is € 650K hoger dan de begroting door € 1.823 hogere baten en € 1.142 hogere lasten. De financiële baten zijn € 31K lager dan begroot.

Rijksbijdragen

De rijksbijdragen zijn € 1.335 hoger dan begroot door hogere personele bekostiging (€ 554K, vergoeding CAO-verhoging), toekenning van bekostiging groei van € 91K (€ 65K voor personeel, € 26K voor materieel, beide niet begroot), toekenning subsidie vrijroosteren leraren 2017-2019 voor Klaverblad (€ 144K, niet begroot), hogere vergoeding PAMB door toekenning werkdrukmiddelen (€ 219K hoger dan begroot), toekenning subsidie zij-instroom (€ 60K, niet begroot) en de toekenning van € 62K voor het doorstroomprogramma PO-VO (niet begroot).

Tevens is € 38K geboekt voor studieverlof (niet begroot, € 14K betreft ontvangsten 2017, voor ontvangsten 2018 zie model G1 in 11.4.4), was de vergoeding voor de telmomenten van de nieuwkomers € 19K lager dan begroot en de ontvangsten voor de impulsregeling € 82K hoger dan begroot. Tenslotte is de prestatiebox € 23K hoger dan begroot en waren de ontvangsten van het samenwerkingsverband € 92K hoger dan begroot door toegekende arrangementen op de scholen.

Overheidsbijdragen / subsidies overige overheden

De overheidsbijdragen zijn € 158K hoger dan begroot. Dit komt door € 227K hogere gemeentelijke subsidies en € 70K lagere overige subsidies.

Van de Gemeente Amsterdam zijn de volgende subsidies ontvangen, welke niet waren begroot: reiskosten (€ 20K), nieuwkomers (VLoA, € 50K, voorheen via PPOZO), Lerarenbeurs (€ 19K), Lerarenbrigade (€ 10K, periode 18-20), subsidie zij-instroom (€ 14K), combinatiefunctie VVE (€ 37K, miv 18-19), kansenaanpak PO (€ 312K, in de plaats van schakelklas, ouderbetrokkenheid en verlengde leertijd/leerlab miv 18-19), scholenbeurs Samenspel (€ 8K, periode 18-20), voor de gebouwenruil Samenspel/huur sportzaal is € 43K van de gemeente ontvangen, overdimensionering (€ 47K) en DE complex (€ 40K). Tenslotte is met betrekking tot oude jaren € 18K ontvangen voor buurt sportcoach en schoolbegeleiding. De subsidie voor schakelklas was voor het hele jaar begroot, maar stopte op 1 augustus 2018, dit zorgt voor een

onderschrijding op de schakelklas van € 183K. Voor Verlengde Leertijd/leerlab was Stichting Bijzonderwijs penvoerder, maar dit stopte op 1 augustus 2018, hierdoor is er een onderschrijding op de begroting op verlengde leertijd/leerlab van € 228K. Ouderbetrokkenheid is ook per 1 augustus 2018 opgegaan in kansenaanpak PO, hierdoor is op ouderbetrokkenheid een onderschrijding van € 19K op de begroting zichtbaar. De klokkurvergoeding is € 15K hoger dan begroot, diverse kleine afwijkingen ten opzichte van de begroting leveren een meeropbrengst van € 21K op.

De overige subsidies zijn € 70K lager, dit komt voor € 10K door lagere subsidie voor promotieonderzoek, € 78K lagere facturatie salariskosten nieuwkomers aan PPOZO doordat de werkwijze nieuwkomers per 1 augustus 2018 is gewijzigd (zie ook VLoA opbrengst nieuwkomers van de Gemeente Amsterdam). De ontvangsten voor coördinatie brede school van PPOZO zijn € 12K hoger dan begroot. Voor cultuurparticipatie is € 5K voor Samenspel ontvangen.

Overige baten

De overige baten zijn 330K hoger dan begroot. De detacheringsoptbrengsten zijn € 38K hoger, de private baten zijn € 49K hoger en de overige baten zijn ook € 242K hoger.

De overige baten zijn € 242K hoger door de vordering in het kader van de compensatieregeling transitiekosten (€ 143K), leerlab-optbrengsten tot en met 1 augustus 2018 (€ 22K), correctienota's PF/VF (€ 6K), een niet begrote visueel gehandicapte leerling (€ 5K), vergoeding administratie VVE Kortvoort (€ 7K), afrekening kosten brede school DE 2018 (€ 25K), stagebegeleiding iPabo (€ 6K), stagebegeleiding Hogeschool van Amsterdam (€ 9K), opbrengst arrangementen (€ 6K), ontvangst energiekosten/waterschapsbelasting van Sirius voor kantoorgebouw (€ 4K) en schade-uitkering 2016 (€ 5K). De schoonmaakkosten VVE waren hier begroot voor 2018 voor € 15K, maar miv 1 maart 2018 is de facturatie van de schoonmaak rechtstreeks via VVE Kortvoort gegaan. Hierdoor ontstaat een onderschijding van € 13K op deze post. Per saldo zijn diverse kleine opbrengsten van € 16K onder de overige baten opgenomen.

Personeelslasten

De personeelslasten zijn € 1.428K hoger dan begroot. De onderschijding op salariskosten directie is € 49K, dit komt door vacatures aan het begin van 2018 op Achtsprong en Onze Wereld. De salariskosten van het overige personeel inclusief verrekening van de baten vervangingsfonds/risicofonds en UWV overschrijden de begroting met € 575K. Dit komt door de forse CAO-verhoging die in het tweede halfjaar met terugwerkende kracht tot 1 januari 2018 is uitbetaald. De overschijding op inhuur van personeel is € 894K, dit komt vooral door het lerarentekort (niet ingevulde vacatures) en ziektevervangings (deels vergoed door het vervangingsfonds). Er is € 16K aan de voorziening jubilea toegevoegd. De kosten scholing en opleiding zijn € 17K hoger dan begroot. De overige personele lasten zijn per saldo € 26K lager dan begroot.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn € 28K lager dan begroot. Dit komt door € 13K op afschrijving leermiddelen doordat er in 2018 minder is geïnvesteerd dan begroot. Ook op afschrijving inventaris en apparatuur is een onderschijding (€ 15K) te zien door minder investeringen. De afschrijvingen op gebouwen zijn conform begroot.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 24K hoger dan begroot. De energiekosten overschrijden met € 15K (€ 8K water en € 7K elektriciteit en gas). Met ingang van 2018 laten we de facturen voor elektriciteit en gas door een externe adviseur controleren. De kosten schoonmaakbedrijven overschrijden met € 11K vooral doordat VVE Kortvoort sinds 1 maart 2018 de eigen schoonmaakfacturen betaalt.

De kosten beveiliging overschrijden met € 20K, dit komt door de aanschaf van nieuwe alarminstallaties (hier staat vergoeding Gemeente Amsterdam tegenover) en diverse alarmmeldingen die niet onder het servicecontract vallen.

De begrote bezuiniging huisvestingslasten Knotwilg in verband met sluiting Knotwilg 1 in verband met nieuwbouw Knotwilg heeft niet plaatsgevonden in 2018 in verband met vertraging van de

planning (effect € 21K). De huurkosten overschrijden met € 10K door huur gymzaal Samenspel, hier staat een opbrengst van de Gemeente Amsterdam tegenover.

Overige lasten

De overige lasten zijn € 282K lager dan begroot. Er zijn overschrijdingen op reproductiekosten (€ 20K, kalenders niet begroot en overschrijdingen op Onze Wereld en Polsstok), kleine aanschaffingen inventaris (€ 5K, diversen), Onderwijsleerpakket (€ 29K, alle scholen overschrijden behalve Mobiel en Knotwilg, grootste overschrijdingen op Polsstok, Samenspel en Klaverblad), ICT leermiddelen (€ 37K, te laag begroot op alle scholen behalve Achtsprong), representatiekosten (€ 40K, gedeeltelijk gecompenseerd door onderschijding diverse kosten € 22K), uitgaven passend onderwijs (€ 16K, € 6K kosten visueel gehandicapte leerlingen, € 7K schoolarrangement, € 6K ondersteuning Cordaan) en private kosten (€ 44K, hier staan meer private baten van € 49K tegenover).

Er zijn onderschijdingen op kosten subsidies (€ 7K, zie toelichting hieronder) advieskosten/juridische kosten (€ 27K), cito-toets/culturele vorming (€ 29K), projecten (€ 367K, € 75K fusiekosten niet gerealiseerd, € 292K project zij-instroom niet via "projecten" gerealiseerd), kosten medezeggenschap (€ 13K), diverse kosten (€ 22K) en per saldo diverse kleine posten voor € 9K. De kosten van de controle van de jaarrekening door Flynth zijn opgenomen in het all-in tarief dat Onderwijsbureau Meppel in rekening brengt bij Stichting Bijzonderwijs (kosten 2018: € 6.182). De bespreking van de jaarrekening met de Financiële Commissie heeft in 2018 € 1.543 gekost. Het honorarium andere controle opdrachten is in 2018 € 10.287 geweest, en dit betreft de kosten van controle van de verantwoordingen van alle gemeentelijke subsidies. Honorarium voor fiscale adviezen en niet-controle opdrachten is niet van toepassing.

De kosten subsidies 2018 zijn € 7K lager dan begroot. Dit komt door hogere kosten dan begroot op combinatiefunctie (€ 16K, nieuwe subsidie), lerarenbeurs (€ 18K, niet begroot), cultuur (€ 24K, niet als materiele kosten/inhuur begroot), doorstroom PO-VO (€ 62K, SBW penvoerder, PPOZO voert uit), vrijroosteren leraren (€ 111K, niet begroot), zij-instroom (€ 96K), lerarenbrigade (€ 7K, niet begroot), cultuurparticipatie (€ 5K), ouderbetrokkenheid (€ 5K), impuls schoolpleinen (€ 2K), kansenaanpak PO (€ 4K), bijdrage ontwikkelkosten Day-a-Week-School (€ 10K), lagere vaststelling VLoA-subsidie oude jaren (€ 12K).

De volgende kosten van subsidies zijn lager dan begroot: verlengde leertijd (€ 228K, door het stoppen van deze subsidie (zie ook de toelichting onder de gemeentelijke baten), stadsscholen020 (€ 42K, realisatie in salariskosten in plaats van in materiele kosten), scholenbeurs (€ 23K, net als bij stadsscholen020), begaafdheid/burgerschap (€ 18K, net als bij stadsscholen020) en nieuwkomers (€ 68K, door gewijzigde werkwijze nieuwkomers).

Per saldo zijn de kosten subsidie 2018 hiermee € 7K lager dan begroot.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten zijn € 31K lager dan begroot. Dit komt door lagere rentebaten (€ 15K ten opzichte van € 35K begroot) en € 11K koersverlies en verlies bij verkoop van financiële vaste activa.

Toelichting afwijking realisatie 2018 ten opzichte van 2017

	REALISATIE 2017	REALISATIE 2018	VERSCHIL
baten			
rijksbijdragen	13.694.125	14.518.069	823.944
Overheids- bijdragen/ subsidies overige overheden	2.150.272	2.138.776	-11.496
overige baten	587.968	641.525	53.557
totaal baten	16.432.365	17.298.370	866.005
lasten			
personeelslasten	12.580.688	13.392.409	811.721
afschrijvingen	446.668	453.478	6.810
huisvestingslasten	791.951	779.212	-12.739
overige lasten	2.357.173	2.526.368	169.195
totaal lasten	16.176.480	17.151.467	974.987
financiële baten en lasten	13.717	4.069	-9.648
resultaat	269.602	150.972	-118.630

Baten

De rijksbijdragen zijn hoger door de hogere reguliere bekostiging personeel (CAO-verhoging), meer ontvangsten voor vrijroosteren leraren, de ontvangst van werkdrukmiddelen en subsidie doorstroom PO-VO met ingang van 1 augustus 2018, de ontvangst van gelden voor zij-instroom, een hogere bijdrage van het samenwerkingsverband en een hogere prestatiebox. De materiele vergoeding voor groei en de rijksvergoeding voor asielzoekers was lager in 2018 ten opzichte van 2017. De overige overheidsbijdragen zijn in 2018 ongeveer gelijk aan die van 2017.

De overige baten zijn in 2018 hoger door lagere huurbaten, lagere detacheringsbaten en lagere overige baten. De ouderbijdragen waren hoger in 2018. In 2018 is de bate in het kader van de compensatie transitievergoeding onder de overige baten geboekt.

Lasten

De personeelslasten zijn hoger door hogere salariskosten door de CAO-verhoging. In 2017 was er een vrijval van de voorziening jubilea, in 2018 een dotatie. De inzet aan personeel niet in loondienst was in beide jaren ongeveer gelijk. De kosten van de malus vervangingsfonds zijn in 2018 aanzienlijk lager dan in 2017. De kosten nascholing zijn in 2018 hoger dan in 2017. De baten vervangingsfonds/risicofonds/UWV zijn in 2018 lager ten opzichte van 2017.

De afschrijvingen zijn in 2018 ongeveer gelijk aan die van 2017, dit geldt ook voor de huisvestingslasten.

De overige lasten zijn hoger door hogere reproductiekosten, hogere kosten verbruik onderwijsleerpakket, hogere uitgaven passend onderwijs en hogere kosten in het kader van subsidies.

De financiële baten en lasten zijn in 2018 lager ten opzichte van 2017 door mutaties in de financiële vaste activa in 2018.

10.4 Continuïteit

In deze paragraaf wordt het toekomstperspectief van Stichting Bijzonderwijs toegelicht.

Achtereenvolgens wordt een toelichting gegeven op de personele bezetting en leerlingaantallen, de meerjarenbegroting (balans en staat van baten en lasten) en overige continuïteitsonderwerpen.

In dit laatste onderdeel komen het intern risicobeheersings- en controlesysteem en de resultaten van de uitgevoerde risicoanalyse aan bod. Tenslotte worden de risico's in de meerjarenbegroting weergegeven.

Personele bezetting en leerlingaantallen

FORMATIE	JAAR-REKENING 2015	JAAR-REKENING 2016	JAAR-REKENING 2017	JAAR-REKENING 2018	BEGROTING 2019	BEGROTING 2020	BEGROTING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023
DIR	13,19	12,5	11,01	11,39	12,62	12,62	12,62	12,62	12,62
OP	139,28	137,64	132,59	122,03	124,87	120,66	119,14	119,69	119,69
OOP	40,25	40,12	42,26	47,27	50,66	47,58	47,01	46,34	46,34
totaal	192,72	190,26	185,86	180,69	188,15	180,86	178,77	178,65	178,65

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Leerlingaantallen	1-okt	1-okt	1-okt	1-okt	1-okt	1-okt	1-okt	1-okt	1-okt
leerlingaantal inclusief gewichten	2.136	2.082	2.048	2.064	2.107	2.136	2.107	2.105	2.075
gewicht 0,3	278	264	223	218	217	217	217	217	217
gewicht 1,2	341	323	301	314	315	315	315	315	315
totaal gewichtenleerlingen	619	587	524	532	532	532	532	532	532

Er zijn geen grote mutaties in de personele bezetting en de leerlingaantallen begroot tot 2023. De gewichtenleerlingen zijn meerjarig als constante opgenomen, door de introductie van het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid per 1 augustus 2019 zijn de geregistreerde leerlinggewichten niet meer relevant en zullen de beschikbare gelden worden verdeeld op basis van gegevens van het CBS. Volgens de nu beschikbare informatie heeft dit geen grote effecten op de te ontvangen gelden door Stichting Bijzonderwijs in het kader van het achterstandenbeleid.

Meerjarenbalans

BALANS	REALISATIE 2018	BEGROTING 2019	BEGROTING 2020	BEGROTING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023
activa						
materiele vaste activa	3.044.818	3.483.170	3.785.845	3.870.984	3.743.072	3.509.588
financiële vaste activa	723.867	580.867	580.867	580.867	580.867	580.867
totaal vaste activa	3.768.685	4.064.037	4.366.712	4.451.851	4.323.939	4.090.455
vorderingen	1.118.252	1.325.724	1.183.992	1.209.113	1.220.264	1.224.700
liquide middelen	2.986.919	2.037.956	1.646.259	1.549.653	1.776.559	2.030.139
totaal vlottende activa	4.105.171	3.363.680	2.830.251	2.758.766	2.996.823	3.254.839
totaal activa	7.873.856	7.427.717	7.196.963	7.210.617	7.320.762	7.345.294
passiva						
eigen vermogen	5.378.467	4.869.206	4.614.992	4.627.066	4.704.641	4.736.891
waarvan Algemene reserve	2.794.015	2.284.754	2.030.540	2.042.614	2.120.189	2.152.439
waarvan bestemmingsreserve publiek	2.490.768	2.490.768	2.490.768	2.490.768	2.490.768	2.490.768
waarvan bestemmingsreserve privaat	93.684	93.684	93.684	93.684	93.684	93.684
voorzieningen	135.488	135.488	135.488	135.488	135.488	135.488
kortlopende schulden	2.359.901	2.423.023	2.446.483	2.448.063	2.480.633	2.472.915
totaal passiva	7.873.856	7.427.717	7.196.963	7.210.617	7.320.762	7.345.294

Ontwikkelingen balans

De materiële vaste activa muteren vanaf 2019 mee met de begrote investeringen in de komende jaren. De financiële vaste activa blijven de komende jaren constant. De liquide middelen nemen af doordat voor 2019 een verlies is begroot. Bovendien nemen de liquide middelen af als gevolg van de geplande

investeringen in gebouwen en terreinen en in inventaris en apparatuur en leermiddelen.

Het eigen vermogen muteert vanaf 2019 mee met de begrote resultaten. De vordering op het UWV onder de financiële vaste activa 2018 is meerjarig niet in de begroting opgenomen.

Financieringsstructuur

Het vermogen van Stichting Bijzonderwijs wordt in 2018 voor een belangrijk deel gefinancierd met eigen vermogen (66%). In de meerjarenbegroting blijft dit percentage stabiel (65%).

Huisvestingsbeleid

Het meerjaren onderhoudsplan van Stichting Bijzonderwijs is in 2017 geactualiseerd. Mogelijke mutaties in investeringstempo en ontwikkelingen rond de nieuwbouw van Knotwilg zijn in de begroting van 2019 en verder verwerkt. In verband met de doordecentralisatie van het buitenonderhoud is een meerjaren onderhoudsplan buitenonderhoud beschikbaar. De te ontvangen extra vergoeding voor materiële kosten is € 16,17 per m² (prijspeil 2018). Van het bedrag van de extra vergoeding is de bestemmingsreserve buitenonderhoud aangevuld. Investerings in buitenonderhoud worden geactiveerd en afgeschreven, de afschrijvingskosten worden ten laste van de bestemmingsreserve gebracht.

Mutaties van reserves en voorzieningen

De omvang van de bestemmingsreserves zal zoveel mogelijk in stand worden gehouden, mede in het licht van de risicoanalyse. Daar waar (saldi van) bestemmingsreserves niet meer noodzakelijk zijn, zullen ze vrijvallen ten gunste van de algemene reserve. In 2018 zijn bestemmingsreserves gevormd voor zij-instroom (€ 700K) en kwaliteit (€ 200K).

De hoogte van de voorziening jubilea is gebaseerd op de verwachte kosten voor jubilea op basis van aantal medewerkers maal tarief. Het aantal medewerkers en het tarief zijn meerjarig constant opgenomen.

Meerjaren kengetallen

KENGETAL	DEFINITIE	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Solvabiliteit 1	EV/totaal passiva	68,31%	65,55%	64,12%	64,17%	64,26%	64,49%
Solvabiliteit 2	EV+voorz/totaal passiva	70,03%	67,38%	66,01%	66,05%	66,12%	66,33%
current ratio	(Vorderingen + liquide middelen)/kort vreemd vermogen	1,74	1,39	1,16	1,13	1,21	1,32
rentabiliteit	resultaat/totaal baten	0,87%	-3,17%	-1,58%	0,07%	0,47%	0,19%
huisvestingsratio	(huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen)/totaal lasten	5,15%	7,17%	7,27%	7,27%	7,20%	7,17%
weerstandvermogen PO	(EV -/-MVA)/totaal baten	13,49%	8,63%	5,16%	4,62%	5,78%	7,38%

AANVULLENDE KENGETALLEN	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personeelslasten/totaal lasten	78,08%	80,35%	80,37%	80,44%	80,17%	80,53%
Materiële lasten/totaal lasten	21,92%	19,65%	19,63%	19,56%	19,83%	19,47%
Algemene reserve/totaal baten	16,15%	14,22%	12,63%	12,48%	12,75%	12,94%
Voorzieningen/totaal baten	0,78%	0,84%	0,84%	0,83%	0,81%	0,81%
Rijksbijdragen/totaal baten	83,93%	88,08%	88,38%	88,66%	88,84%	88,84%
Overheidsbijdragen/totaal baten	12,36%	10,01%	9,70%	9,46%	9,31%	9,30%
Personeelslasten/Rijksbijdragen	92,25%	94,31%	92,58%	90,85%	90,01%	90,66%

Uit de bovenstaande meerjarige kengetallen blijkt dat Stichting Bijzonderwijs op basis van de gemaakte plannen een gezonde organisatie blijft. Alle kengetallen in het eerste overzicht vallen binnen de gestelde signaleringsgrenzen van het Ministerie. De aanvullende kengetallen geven een goed beeld van de verhoudingen tussen de verschillende posten.

Meerjaren staat van baten en lasten

	REALISATIE 2018	BEGROTING 2019	BEGROTING 2020	BEGROTING 2021	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023
baten						
rijksbijdragen	14.518.069	14.148.455	14.203.732	14.515.657	14.777.416	14.780.909
Overheidsbijdragen/subsidies	2.138.776	1.607.294	1.559.691	1.548.024	1.548.024	1.548.024
overige overheden	641.525	307.640	307.852	307.852	307.852	307.852
totaal baten	17.298.370	16.063.389	16.071.275	16.371.533	16.633.292	16.636.785
lasten						
personeelslasten	13.392.409	13.343.561	13.149.721	13.187.660	13.300.835	13.399.707
afschrijvingen	453.478	445.295	472.810	470.422	477.498	477.184
huisvestingslasten	779.212	746.244	716.244	716.244	716.244	716.244
overige lasten	2.526.368	2.072.550	2.021.714	2.020.133	2.096.140	2.046.401
totaal lasten	17.151.467	16.607.650	16.360.489	16.394.459	16.590.717	16.639.536
financiële baten en lasten	4.069	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
resultaat	150.972	-509.261	-254.214	12.074	77.575	32.249

De financiële positie van Stichting Bijzonderwijs is gezond te noemen. Op basis van de realisatie 2018 is de risicoanalyse uitgevoerd. Zie het onderdeel risicoanalyse van dit hoofdstuk voor de uitkomsten van deze risicoanalyse.

Bij de opmaak van de meerjarenbegroting zijn ook liquiditeitsbegrotingen opgesteld voor de komende jaren. De stand van de liquide middelen gedurende de komende vijf jaar is voldoende (minstens € 1,5 mln) om Stichting Bijzonderwijs op basis van de plannen in de meerjarenbegroting voort te zetten. De meerjarenbegroting is ten opzichte van de realisatie 2018 qua baten lager doordat de nieuwe subsidies niet in de meerjarenbegroting zijn verwerkt. De overige lasten zijn meerjarig lager door de beëindiging van het penvoerderschap Verlengde leertijd/Leerlab, welke onder de overige lasten 2018 zijn opgenomen tot 1 augustus 2018.

Overige continuïteitsonderwerpen

In dit onderdeel wordt de aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem nader beschreven. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het interne risicobeheersings- en controlesysteem van Stichting Bijzonderwijs en voor de beoordeling van de effectiviteit van dit systeem.

Verticale verantwoording en rapportagestructuur

Raad van Toezicht

De directeur-bestuurder legt periodiek (financiële) verantwoording af aan de Raad van Toezicht (RvT). Dit gebeurt onder andere op basis van de staat van baten en lasten, waarbij begroting, realisatie en prognose uitgewerkt zijn in een analyse en bijsturingssacties. Naast de financiële onderwerpen, houdt de RvT integraal toezicht op de realisatie van de maatschappelijke functie en doelstellingen van Stichting Bijzonderwijs, de continuïteit van Stichting Bijzonderwijs op lange termijn, de strategie en de risico's, de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, de financiële beheersing, de naleving van wet- en regelgeving, de kwaliteit van het onderwijs en op ethische vraagstukken.

Kwaliteitsgesprekken directeurs

Een onderdeel van de planning & control cyclus is het kwaliteitsgesprek met de schooldirecteur bij de zogenaamde TTR-gesprekken (tussentijdse rapportage). In dit gesprek komen alle strategische thema's, kwaliteit van onderwijs en jaarplanacties aan de orde. Ook de financiële aspecten van een school worden besproken. Waar nodig kan zodoende worden bijgestuurd.

Statuten/Reglementen/Beleid

Statuten

In de statuten van Stichting Bijzonderwijs is de wet Goed Onderwijs Goed Bestuur verder uitgewerkt en verankerd. Zo kent Stichting Bijzonderwijs een two-tier structuur, waarbij de RvT de rol van toezichthouder vervult en de directeur-bestuurder die van het bevoegd gezag. Tevens zijn in de statuten de bevoegdheden van de RvT en de directeur-bestuurder vastgelegd conform de uitgangspunten van de wet Goed Onderwijs Goed Bestuur. De statuten zijn in 2017 niet gewijzigd.

Treasurystatuut

Het doel van het treasurybeleid is het beheersen van financiële risico's (bijvoorbeeld liquiditeitsproblemen) en het verlagen van de financieringskosten. Het treasurybeleid voldoet aan de bijgewerkte Regeling Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 voor instellingen van onderwijs en onderzoek.

Uitgangspunt is om het saldo op de betaalrekeningen zo laag mogelijk te houden. Minimaal eenmaal per jaar vindt een bespreking met de bank plaats om de in beheer zijnde effecten en overige bankzaken te evalueren.

In 2018 had Stichting Bijzonderwijs haar vermogen grotendeels gestald op direct opvraagbare spaarrekeningen bij een bank met een AA-rating, daarnaast worden er effecten aangehouden. Er hebben zich in het verslagjaar 2018 geen liquiditeitsproblemen voorgedaan. Zie het onderdeel financiële vaste activa in hoofdstuk 10.2 voor een specificatie van de effectenportefeuille.

Strategisch beleidsplan 2017-2020

Uit het strategisch beleidsplan, dat de basis vormt voor het te voeren beleid, zijn een meerjarenbegroting en een meerjaren formatieplan voortgekomen. In hoofdstuk 4 "Algemeen" wordt dieper op dit onderwerp ingegaan. Periodiek wordt via de managementrapportage de RvT geïnformeerd over strategische acties.

Formatieplan

Het meerjaren formatieplan vloeit voort uit het strategisch beleidsplan en de meerjarenbegroting. Het sluit aan bij de te verwachten ontwikkeling van de leerlingenaantallen. Zoals op meerdere plaatsen in het bestuursverslag is aangegeven verwachten we een krimp in het aantal personeelsleden. Naar verwachting kan deze krimp middels natuurlijk verloop worden opgevangen. Tegelijkertijd is sprake van krapte op de arbeidsmarkt en kunnen vacatures moeilijk worden ingevuld.

Gedagsregels

Binnen Stichting Bijzonderwijs zijn gedagsregels opgesteld. Medewerkers en ouders zijn in de gelegenheid (eventuele vermeende) onregelmatigheden binnen de school of Stichting te melden bij de vertrouwenspersoon.

VOG-beleid

Conform regelgeving van het ministerie hanteren we het voorgeschreven VOG-beleid. De regeling houdt in dat vóór indiensttreding een VOG overhandigd dient te zijn door de nieuwe medewerker.

Bewaking verloop aantal leerlingen

We volgen het aantal leerlingen via het leerlingvolgsysteem ParnasSys.

Financiële administratie

De financiële en personele administratie is ondergebracht bij Onderwijsbureau Meppel. In de financiële processen wordt een juiste functiescheiding toegepast. Intern wordt bij Stichting Bijzonderwijs gebruik gemaakt van een procuratiematrix, waardoor gewaarborgd is dat betalingen door daartoe bevoegde personen worden uitgevoerd. Naast interne controles, controleert ook onze accountant op de juiste toepassing van de functiescheiding en de procuratiematrix.

Elektronische inzage centrale bank

Alle bankrekeningen zijn ingebracht in de administratie en toegankelijk voor het administratiekantoor Onderwijsbureau Meppel. Op deze wijze worden mutaties op de rekeningen direct verwerkt in de administratie.

Volmachten en procuratie

Binnen Stichting Bijzonderwijs wordt gewerkt met het systeem ProActive van het Onderwijsbureau Meppel. Bij toepassing van dit systeem worden facturen of door het bestuursbureau verwerkt en ingestuurd of direct naar het Onderwijsbureau gestuurd. Hier volgt de boeking en een eerste screening. Daarna worden de facturen via het bestuursbureau digitaal aangeboden aan de scholen en/of de beleidsmedewerkers van Stichting Bijzonderwijs en/of de directeur-bestuurder.

Directeuren en de beleidsmedewerkers facilitair, HRM en onderwijs kunnen bestedingen tot € 2.500 zelfstandig afhandelen mits deze in het kader van de vastgestelde begroting worden gedaan.

Op elke school zijn drie bankrekeningen beschikbaar voor de directeur. Alle bestedingen zijn middels de inblikversie van de Rabobank inzichtelijk voor de directeur-bestuurder, de afdeling financiën van het bestuursbureau en Onderwijsbureau Meppel.

Managementinformatiesysteem en -rapportages

Voor de financiële aspecten van een school wordt gebruik gemaakt van een managementinformatiesysteem, waarmee elke schooldirecteur zijn financiële huishouding kan monitoren en op basis daarvan kan bijsturen. Middels het managementinformatiesysteem is er zowel op school- als op Stichtingsniveau een actueel inzicht van de financiële situatie beschikbaar. De financiële situatie wordt vanuit het bestuurskantoor gemonitord. Daar waar nodig wordt direct bijgestuurd.

Managementrapportage

Periodiek rapporteert de directeur-bestuurder aan de RvT middels de managementrapportage.

Risicoanalyse en risicobeheer

Risicoanalyse

RISICO		2019	2020	2021	2022	2023
extern		15.755.749	15.763.423	16.063.681	16.325.440	16.328.933
personeel		13.748.762	13.293.953	13.333.623	13.452.961	13.557.155
materieel		1.191.539	1.189.054	1.186.666	1.193.742	1.193.428
bedrijfsvoering		2.072.550	2.021.714	2.020.133	2.096.140	2.046.401
risicoweging						
extern	15%	2.363.362	2.364.513	2.409.552	2.448.816	2.449.340
personeel	10%	1.374.876	1.329.395	1.333.362	1.345.296	1.355.716
materieel	7,50%	89.365	89.179	89.000	89.531	89.507
bedrijfsvoering	5%	103.628	101.086	101.007	104.807	102.320
benodigd weerstandsvermogen		3.931.231	3.884.173	3.932.921	3.988.450	3.996.883
af: genomen beheersmaatregelen						
extern (res soc plan, groei, kwaliteit)		-556.250	-556.250	-556.250	-556.250	-556.250
personeel (reserve pers, frictie en zij-instroom)		-934.249	-758.809	-708.283	-646.730	-550.000
geplande uitgaven kwaliteit in exploitatie		-140.000	-140.000	-140.000	-140.000	-140.000
geplande uitgaven strategisch beleidsplan		0	0	-250.000	-300.000	-300.000
netto risico		2.300.732	2.429.114	2.278.388	2.345.470	2.450.633
beschikbare weerstandscapaciteit (alg reserve)		2.284.754	2.030.540	2.042.614	2.120.189	2.152.439
kengetal dekking risico	80%	1.840.586	1.943.292	1.822.710	1.876.376	1.960.506
INVESTERINGSRUIMTE		444.168	87.248	219.904	243.813	191.933
kengetal weerstandscapaciteit/netto risico		99%	84%	90%	90%	88%

De risicoanalyse is een integraal onderdeel van de planning en control cyclus. Uit de bovenstaande risicoanalyse op basis van de realisatie 2018 volgens model van Deloitte uit 2012 blijkt dat Stichting Bijzonderwijs ruim voldoet aan het kengetal van 80% van beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door netto risico.

Naar aanleiding van de afspraken met de Raad van Toezicht met betrekking tot de investeringsruimte in de begroting 2018 en 2017 is in 2018 tot vorming van de bestemmingsreserves voor zij-instroom en kwaliteit overgegaan.

Risicobeheer is tevens een integraal onderdeel van de planning en control cyclus. In ondergaande tabel is weergegeven welke risico's er zijn onderscheiden, wat hun financiële impact kan zijn, wat de kans is dat een risico zal optreden en welke beheersmaatregelen er genomen zijn. Door de vele onzekere factoren in de toekomst is een inschatting van de financiële impact niet altijd mogelijk. De impact van latere oplevering van nieuwbouw Knotwilg is financieel klein en ligt niet binnen de beïnvloedingssfeer van het bestuur.

Risicobeheer

NUM-MER	OMSCHRIJVING RISICO	FINANCIE-LE IMPACT	INSCHATTING IMPACT	KANS VAN OPTREDEN VAN HET RISICO	BEHEERSMAATREGEL
1	Dalend aantal (gewichten) leerlingen	hoog	P.M.	laag	Mbv P&C-cyclus inspelen op mutaties in leerlingaantallen/gewichtenleerlingen op inzet personeel, actief sturen op behoud huidige leerlingaantallen.
2	Herverdelingseffecten verdeling achterstandsmiddelen in de toekomst	laag	€ 30-€ 50K	hoog	Mbv P&C-cyclus inspelen op mutaties in te ontvangen achterstandsmiddelen op inzet personeel.
3	Continuïteit VLoA-subsidies van de Gemeente Amsterdam	gemiddeld	P.M.	laag	Mbv P&C-cyclus inspelen op mutaties in de toekenning van subsidies door de Gemeente Amsterdam op inzet personeel, participatie in werkgroepen en stuurgroepen ter beïnvloeding van het beleid.
4	Vertraging oplevering nieuwbouw Knotwilg in 2020	laag	€ 50K	midden	nvt
5	Tekort aan leerkrachten (op formatie, door ziekte en ivm veel pensioneringen de komende jaren) opvullen met inzet dure uitzendkrachten (dekking deels door onderbezetting in de formatie)	hoog	P.M.	hoog	Campagne wordbijzonderwijzer, acties voor het behouden van personeel, vorming van bestemmingsreserves personeel, zijinstroom en frictie.
6	Mogelijke vereenvoudiging van de bekostiging zorgt voor onzekerheid over de hoogte van de Rijksvergoedingen met ingang van 2022	hoog	P.M.	hoog	Mbv P&C-cyclus inspelen op mutaties in de rijksvergoedingen op inzet personeel en bestedingen op materiele kosten.
financiële impact		kans van optreden van het risico			
laag	minder dan € 50K	laag	minder dan 10%		
gemiddeld	tussen € 50 en 250K	gemiddeld	10 tot 50%		
hoog	boven de € 250K	hoog	boven de 50%		

10.5 Jaarverslag Raad van Toezicht 2018

In deze paragraaf wordt verantwoording afgelegd over de werkzaamheden van de Raad van Toezicht (RvT) in 2018. De RvT heeft sinds haar instelling op 28 september 2011 een omvang van vijf zetels. Vanwege een lopend onderzoek naar een mogelijke fusie is besloten om voorlopig het aantal leden vast te stellen op vier leden.

De RvT heeft tot taak om toe te zien op de directeur-bestuurder en met name op en in hoeverre de directeur-bestuurder door middel van strategie, beleid en beheer het doel van de Stichting realiseert, met oog voor de daarbij aan de orde zijnde belangen, processen, effecten en risico's. De werkzaamheden en bevoegdheden van de RvT zijn vastgelegd in de statuten van de Stichting. De directeur-bestuurder legt volgens een vastgestelde

De RvT bestaat in 2018 uit de volgende leden:

NAAM	FUNCTIE	BENOEMD	HERBENOEMING
Mevrouw S.D. Sparendam	Vicevoorzitter (sinds juli 2013) Lid Financiële Commissie	28-09-2011	2015
Mevrouw L. Klaver- Claassens	Lid, Lid Financiële Commissie	11-04-2012	2016
De heer L.W. Balai	Lid, Lid Commissie Onderwijs	17-04-2013	2017
De heer P.J.A.M. Hetteema	Voorzitter (sinds oktober 2016) daarvoor lid, Lid Commissie Onderwijs	09-10-2013	2014 en 2018

verantwoordingscyclus en toezichtskader verantwoording af aan de RvT.

De Code Goed Bestuur van de PO-Raad wordt gehanteerd bij het uitoefenen en vormgeven van de bestuurs- en toezichthoudende rol.

De hoofd- en (on)betaalde nevenfuncties die van belang zijn en/of een relatie hebben met de werkzaamheden voor de RvT van Stichting Bijzonderwijs van de leden van het intern toezichtsorgaan worden, overeenkomstig de Code Goed Bestuur, onderstaand vermeld.

NAAM	HOOFD- EN (ON)BETAALDE NEVENFUNCTIES
De heer L.W. Balai	Balai-Research Functie: Directeur/Eigenaar
De heer P.J.A.M. Hetteema	Publiek Leiderschap BV Functie: Directeur/Eigenaar
Mevrouw L. Klaver-Claassens	Stichting Kinderopvang Huizen (SKH) Functie: Directeur-bestuurder
Mevrouw S.D. Sparendam	Rabobank Functie: Compliance Advisor NL

Werkwijze RvT

De RvT heeft een specifieke functie, namelijk onafhankelijk toezicht houden op de directeur-bestuurder met het oog op het belang van de Stichting, het belang van de scholen en het belang van de maatschappelijke omgeving van de Stichting. Verder is statutair vastgelegd dat de RvT naast toezicht houden de volgende taken en bevoegdheden heeft:

- de klankbord- en adviestaak;
- de werkgeverstaak;
- verantwoording afleggen.

Om deze taken en bevoegdheden op een goede manier uit te oefenen heeft de RvT een toezichtskader vastgesteld. In het algemeen is er bij de toezichthoudende taak onderscheid te maken tussen toezicht vooraf (goedkeuringsbevoegdheid) en toezicht tijdens en achteraf (deels ook vallend onder de goedkeuringsbevoegdheid).

Intern toezicht, als het toezicht houden op en beoordelen van de kwaliteit van het bestuurlijk handelen, zal steeds gericht zijn op de volgende verantwoordelijkheden van:

- de vraag of bij de directeur-bestuurder sprake is van een langetermijnvisie (strategievorming) en langetermijnplanning en of hij deze ook weet te vertalen in concreet beleid (realisatie doelstellingen);
- de vraag of de directeur-bestuurder een gezonde organisatie neerzet en in stand houdt (bedrijfsvoering);
- de vraag of de directeur-bestuurder oog heeft voor de belangrijkste belanghebbenden (relatie met interne en externe stakeholders) in casu de leerlingen, de ouders/verzorgers van de leerlingen en voor de belangen van anderen zoals de Gemeente, de Rijksoverheid, het personeel, de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad, de maatschappelijke omgeving;
- de vraag of de directeur-bestuurder de doelstellingen van de organisatie realiseert;

- de vraag of de organisatie wettelijke (bekostigings-) regels en algemene beginselen van behoorlijk bestuur consequent naleeft.

Om de toezichthoudende taak goed uit te kunnen voeren beschikt de RvT over een toezichtskader dat richting geeft bij:

- de inhoudelijke beoordeling van het strategisch beleid van de directeur-bestuurder;
- de inhoudelijke beoordeling van de bestuurlijke rapportages over standen van zaken (toezicht tijdens en achteraf);
- de uitoefening van zijn goedkeuringsbevoegdheid zoals inzake de begroting, de jaarrekening, en majeure beleidsbeslissingen van de bestuurder (vaak: toezicht vooraf).

In het toezichtskader zijn de onderstaande dimensies van toezicht nader omschreven:

- strategievorming;
- relatie met interne en externe stakeholders;
- bedrijfsvoering;
- realisatie doelstellingen.

Activiteiten en besluiten van de RvT

2018 heeft naast de reguliere werkzaamheden vooral ook in het teken gestaan van verschillende activiteiten rond de voorgenomen fusie met KBA Nw-West. Omdat de fusiepartner vanwege interne ontwikkelingen meer tijd nodig had om tot besluitvorming te komen, is dit onderwerp begin 2018 veelvuldig op de agenda gekomen. Begin 2018 is kennis genomen van het besluit van de RvT van KBA Nw-West, dat zij afzien van fusie.

Activiteiten vanwege afronding traject fusie stichting KBA Nw-West

Ten behoeve van de voorgenomen fusie met KBA Nw-West zijn in afrondende zin bijeenkomsten geweest tussen geledingen van de RvT van KBA Nw-West en Bijzonderwijs. Na afronding van het rapport hebben zich ontwikkelingen voorgedaan bij KBA Nw-West die in juni 2017 hebben geleid tot het opschorten van de besluitvorming over de fusie en om de diverse geledingen binnen KBA Nw-West ruimte en tijd te verschaffen om te focussen op de interne prioriteiten. In 2018 is vanwege deze ontwikkelingen binnen KBA Nw-West besloten af te zien van een verdere voortzetting van het fusieproces. Een fusie is op dit moment niet meer aan de orde.

Vanuit Stichting Bijzonderwijs is steeds zorgvuldig rekening gehouden met de interne ontwikkelingen en bestuurlijke zorgen die leefden bij KBA Nw-West. Stichting Bijzonderwijs had bij continuering van het fusieproces een actualisatie van het onderzoek noodzakelijk gevonden.

Activiteiten vanwege verkenning naar fusie met Sirius

Het stopzetten van het proces om de scholen van KBA Nw-West en Stichting Bijzonderwijs onder één rechtspersoon te brengen heeft bij de RvT samen met de bestuurder geleid tot een heroriëntatie naar de positie van Stichting Bijzonderwijs in Amsterdam. Alles overwegende heeft de RvT met de directeur-bestuurder geconcludeerd dat de strategische koers voor wat betreft de schaalvergroting in de toekomst nog steeds leidend is. Voor Stichting Bijzonderwijs is er vanwege de financiële

positie geen noodzaak tot bestuurlijke schaalvergroting, maar is vanwege kwetsbaarheid van de organisatie die de huidige schaalgrootte met zich meebrengt, enige schaalvergroting wel wenselijk. Ook maatschappelijk gezien heeft een vergroting van de schaal de voorkeur. Gelijktijdig met de heroriëntatie zijn Stichting Bijzonderwijs en Stichting Sirius weer in gesprek geraakt over een verdere samenwerking in de vorm van fusie waarna gesprekken op niveau van voorzitters RvT en directeur-bestuurders van Stichting Sirius en Stichting Bijzonderwijs ertoe hebben geleid dat eind 2018 een onderzoek naar het draagvlak is uitgezet onder de diverse geledingen. Dit proces zal in 2019 een vervolg krijgen en heeft begin 2019 reeds geleid tot het ondertekenen van een intentieverklaring en het starten van een onderzoek naar de gevolgen van een mogelijke fusie.

Eigen raadplegingen en advies

Om het intern toezicht goed vorm te geven heeft de RvT zich door middel van raadpleging van verschillende bronnen een beeld verschaft over het bestuurlijk handelen en of de doelstellingen van de organisatie en de gestelde resultaten worden gerealiseerd. Dit heeft zij gedaan door kennis te nemen en bespreken van de managementrapportages van de directeur-bestuurder, door het voeren van gesprekken met diverse geledingen uit de organisatie, de bedrijfsarts, directeuren, medewerkers belast met de begeleiding van de Levensbeschouwelijke vorming en door het doen van de eerder genoemde schoolbezoeken. Ook is tweemaal overleg gevoerd met de GMR. De eerste vergadering stond vanwege het nieuwe wettelijk kader in het teken van oriëntatie over de vorm van het overleg; tijdens het tweede overleg is gesproken over de schoolbezoeken van de leden van de RvT, het uitwisselen van informatie over de ontwikkelingen binnen de GMR en een oriënterend gesprek over een mogelijke fusie.

De onderwijskwaliteit op verschillende scholen, alsmede de rol van de directeur-bestuurder is een rode draad in het overleg van de RvT met de bestuurder. Op de onderwijskwaliteit heeft de Raad zowel actief als proactief toezicht gehouden. Om tot onafhankelijke oordeelsvorming te komen en om informatie van de bestuurder meer in te kleuren heeft de RvT schoolbezoeken afgelegd bij verschillende scholen. Dit is vormgegeven op twee manieren. Gezamenlijk, met de bestuurder zijn op één dag verschillende scholen van Stichting Bijzonderwijs bezocht. Daarnaast zijn leden van de RvT in duo's op schoolbezoek gegaan om een verdiept beeld te krijgen. De bevindingen uit deze bezoeken zijn gedeeld met elkaar en met de directeur-bestuurder.

De RvT heeft naar aanleiding hiervan vastgesteld dat de bezoeken bijdragen aan de inkleuring van de informatie die verkregen wordt via de directeur-bestuurder en tevens vastgesteld dat zij goed geïnformeerd zijn over de scholen.

Ook zijn door de leden van de RvT informele bijeenkomsten bezocht, waaronder de nieuwjaarsreceptie en het Bijzonderwijsfestival.

De RvT is in 2018 elf maal bij elkaar geweest; dit betrof twee evaluatiebijeenkomsten, twee bijeenkomsten in het kader van de fusie, vijf reguliere vergaderingen en twee interne bijeenkomsten zonder aanwezigheid van de directeur-bestuurder. Daarnaast zijn door verschillende leden congressen en symposia van

ondermeer de VTOI bezocht. In de vergaderingen van de RvT is uitwisseling een vast onderdeel van de agenda. Ingeval er scholingen of symposia zijn bezocht, wordt relevante informatie gedeeld met als doel als om als RvT beter te functioneren.

Werkgeversrol

Haar werkgeversrol vervult de RvT door het voeren van het jaargesprek met de directeur-bestuurder. Dit jaargesprek is vormgegeven door in de organisatie bij diverse personen informatie op te halen over het functioneren van de directeur-bestuurder. De onderwerpen waarop respondenten bevestigd zijn, lopen parallel aan het toezichtskader. Respondenten zijn bevestigd op de onderwerpen strategievorming, leiding geven aan de organisatie, relatie met interne en externe stakeholders, de bedrijfsvoering en het realiseren van de doelstellingen. Op basis van de feedback heeft de directeur-bestuurder een reflectie geschreven en hebben de voorzitter en vice-voorzitter een gesprek gevoerd met de directeur-bestuurder. Het gesprek heeft op onderdelen geleid tot extra aandacht van de directeur-bestuurder in het besturen en managen van de organisatie. Voor het beloningsbeleid wordt de CAO toegepast en deze is passend binnen de WNT en WNT 2.

Commissies

De Financiële Commissie van de RvT is in 2018 tweemaal bij elkaar geweest. Eenmaal in het bijzijn van de accountant om de jaarrekening en het jaarverslag 2017 te bespreken en eenmaal ten behoeve van de voorbereiding van de begroting 2019. Tevens zijn de treasury-activiteiten besproken in de Financiële Commissie.

In het gesprek met de accountant is vastgesteld dat de accountant een goedkeurende verklaring kan afgeven zonder rapport van bevindingen. Onder meer tijdens de bespreking van de jaarrekening met de accountant heeft de commissie zich ook een beeld gevormd over de rechtmatige verwerving alsmede rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen. De Financiële Commissie heeft over het gesprek met de accountant gerapporteerd in de vergadering van de RvT, de complimenten uitgesproken over bestuur en medewerkers van het bestuurskantoor met het heldere verslag en duidelijke jaarrekening. Mede naar aanleiding van deze rapportage heeft RvT een goedkeurend besluit genomen over de jaarrekening 2017.

Bij de bespreking van de begroting is uitgebreid gesproken met de directeur-bestuurder over de opbouw van de begroting en de bestemming van de investeringsruimte ten behoeve van het opleiden van zij-instromers. Op basis van deze bespreking heeft de Financiële Commissie de RvT geadviseerd een goedkeurend besluit te nemen over de meerjarenbegroting 2019 -2023. Dit advies is door de RvT overgenomen.

De Commissie Onderwijs, ingericht naar aanleiding van de evaluatie van de RvT in 2014 is in 2018 niet bij elkaar geweest omdat vanwege het onderzoek naar de fusie diverse werkgroepen bij elkaar zijn geweest waarin ook het thema onderwijs nadrukkelijk op de agenda stond.

Besluiten

In 2018 heeft de RvT, om haar toezichhoudende taak in te vullen, de volgende besluiten en acties genomen:

- De heer Hettema is herbenoemd;
- Een herzien aftreedrooster is vastgesteld.

Er is voorafgaande goedkeuring verleend met betrekking tot onderstaande bestuursbesluiten:

- vaststellen van de jaarrekening en het jaarverslag 2017;
- vaststellen van het jaarplan 2018-2019;
- besluit tot wijziging van de tekst van het treasurystatuut;
- aangaan van een duurzame samenwerkingsrelatie met Partou B.V. en Maatschappelijk Vastgoed Knotwilg B.V. voor de gezamenlijke ontwikkeling van de alles-in-een-school Knotwilg;
- vaststellen van de meerjarenbegroting 2019-2023, de liquiditeitsplanning, kengetallen en het investeringsoverzicht.

Verder heeft de RvT het accountantskantoor Flynth benoemd om de controle op de jaarrekening 2018 uit te voeren en heeft voorts toepassing gegeven aan artikel 3 van de Code Goed Bestuur (pas toe, leg uit) en ermee ingestemd dat de directeur-bestuurder van Stichting Bijzonderwijs ook in 2018 lid blijft van de Raad van Toezicht van Stichting Spaarnesant onder de conditie dat directeur-bestuurder zich bij gelijkblijvende omstandigheden niet beschikbaar stelt voor herbenoeming per 1 januari 2019. De bestuurder is per 1 januari 2019 geen lid meer van de RvT van Spaarnesant.

Evaluatie 2018

Aan het begin van het kalenderjaar 2018, met een vervolgbijeenkomst medio 2018 heeft de RvT teruggekeken op haar eigen functioneren. Naast het eigen functioneren en het groepsfunctioneren is ook teruggeblikt op de toepasbaarheid van het toezichtskader, alsmede het toezicht houden op de kwaliteit van het onderwijs. Ook is het strategische beleidsplan, de realisatie van doelstellingen, de relatie met het jaarplan en zijn de eigen reglementen opnieuw onder de loep genomen en is bekeken of de RvT op al deze aspecten voldoende en adequaat wordt geïnformeerd.

De bestuurlijke inrichting wordt als passend ervaren. Vanwege het brede beeld dat verzameld wordt, is vastgesteld dat er een consistente lijn zit in de koers van de organisatie en in de verantwoording en informatievoorziening naar de toezichthouders. De risico's die gelopen worden en de beheersmaatregelen die worden ingezet zijn onderwerp van gesprek. Dit varieert van risico's op de korte termijn zoals bijvoorbeeld op het gebied van onderwijskwaliteit en de daarbij behorende beheersmaatregelen/interventies tot meer strategische risico's zoals omgang met het lerarentekort. Als voorbeeld van dit laatste onderwerp kan gemeld worden dat de directeur-bestuurder met de RvT een strategie heeft besproken waardoor er ook in de begroting, ten laste van de algemene reserve, forse investeringsbesluiten genomen worden om een bijdrage te leveren aan de realisatie van de opgave om goed personeel aan de organisatie te binden. Ook is wederom vastgesteld dat de samenwerking binnen de RvT en met de directeur-bestuurder als prettig, transparant en constructief wordt ervaren.

[11]

Jaarrekening 2018

Dit hoofdstuk bevat de balans per 31 december 2018, de staat van baten en lasten over 2018, het kasstroomoverzicht 2018 en de toelichting op de jaarrekening 2018. Tenslotte is de controleverklaring van de accountant opgenomen.

11.1 Balans per 31 december 2018 (na verwerking resultaatbestemming)

	31 DEC 2018	31 DEC 2017		31 DEC 2018	31 DEC 2017
1. Activa			2. Passiva		
1.1.2. Materiele vaste activa	3.044.818	3.031.928	2.1. Eigen vermogen	5.378.467	5.227.495
1.1.3. Financiële vaste activa	723.867	542.227	2.2. Voorzieningen	135.488	139.395
Totaal 1.1. vaste activa	3.768.685	3.574.155	2.4. Kortlopende schulden	2.359.901	2.221.562
1.2.2. Vorderingen	1.118.252	1.287.432			
1.2.4. Liquide middelen	2.986.919	2.726.866			
Totaal 1.2. vlottende activa	4.105.171	4.014.298			
Totaal 1. Activa	7.873.856	7.588.453	Totaal 2. Passiva	7.873.856	7.588.453

11.2 Staat van baten en lasten over 2018

	REALISATIE 2018	BEGROTING 2018	REALISATIE 2017
Baten			
3.1. Rijksbijdragen	14.518.069	13.182.690	13.694.125
3.2. Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	2.138.776	1.981.185	2.150.272
3.5. Overige baten	641.525	311.742	587.968
Totaal 3. Baten	17.298.370	15.475.617	16.432.365
Lasten			
4.1. Personeelslasten	13.392.409	11.964.317	12.580.688
4.2. Afschrijvingen	453.478	481.505	446.668
4.3. Huisvestingslasten	779.212	754.773	791.951
4.4. Overige lasten	2.526.368	2.808.778	2.357.173
Totaal 4. Lasten	17.151.467	16.009.373	16.176.480
Saldo baten en lasten	146.903	-533.756	255.885
6. Financiële baten en lasten	4.069	35.000	13.717
Netto resultaat	150.972	-498.756	269.602

11.3 Kasstroomoverzicht 2018 (met vergelijkende cijfers 2017)

	2018	2017
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>		
Resultaat voor financiële baten en lasten	146.903	255.884
Aanpassingen voor:		
afschrijvingen	453.478	446.668
mutaties voorzieningen	-3.907	-165.256
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
vorderingen	169.181	152.598
kortlopende schulden	138.339	366.585
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	903.993	1.056.479
ontvangen interest	14.641	17.605
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	918.634	1.074.084
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		
(Des)investerings materiële vaste activa	-466.369	-477.727
(Des)investerings financiële vaste activa	-192.212	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-658.581	-477.727
Mutatie liquide middelen	260.053	596.357
Beginstand liquide middelen	2.726.866	2.130.510
Mutatie liquide middelen	260.053	596.357
Eindstand liquide middelen	2.986.919	2.726.866

11.4 Toelichting op de jaarrekening 2018

11.4.1 Grondslagen

De activiteiten van Stichting Bijzonderwijs bestaan uit het geven van primair onderwijs.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs, in deze regeling is vastgesteld dat de wettelijke bepalingen van titel 9 boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

De genoemde bedragen, voor zover niet anders vermeld, zijn opgenomen in hele euro's.

Voor zover niet anders is vermeld worden activa, voorzieningen en schulden opgenomen tegen de nominale waarde.

Het kasstroomoverzicht is opgenomen volgens de indirecte methode. De toelichting vloeit voort uit de toelichting op de afzonderlijke posten in de jaarrekening en is daarom niet apart opgenomen.

Materiele vaste activa

De materiele vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief. Voor de kosten van groot onderhoud wordt de componentenbenadering toegepast. Indien deze kosten voor activering in aanmerking komen worden deze geactiveerd en afgeschreven.

Op grond wordt niet afgeschreven.

De activeringsgrens is € 500.

Het systeem van afschrijvingen is als volgt:

INVESTERING	AFSCHRIJVING IN PERCENTAGE VAN DE AANSCHAFWAARDE		
Gebouwen en onderhoud			
Gebouwen	2%	5%	
Onderhoud	7%	10%	20%
Inventaris en apparatuur			
Inventaris	5%	10%	
ICT	14%	25%	
Technische installaties	4%	10%	
Leermiddelen			
Onderwijsleerpakket	13%		
Overige vaste bedrijfsmiddelen	20%		

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen obligaties worden, voor zover ze worden aangehouden tot het einde van de looptijd, gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde. Obligaties die niet tot het einde van de looptijd worden aangehouden, worden gewaardeerd tegen

marktwaarde. Bij eerste verwerking worden de langlopende vorderingen opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. De langlopende vorderingen worden verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van vorderingen.

Vorderingen

Bij eerste verwerking worden de vorderingen opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. De langlopende vorderingen worden verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten/tekorten die ontstaan uit het verschil tussen werkelijke baten en lasten.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve privaat

De bestemmingsreserve privaat is gevormd uit resultaten uit voorgaande jaren vanuit de private geldstromen en middels het private resultaat over het onderhavige boekjaar.

Bestemmingsreserve personeel

Bestemmingsreserve ten behoeve van eventueel te verwachten ontslagvergoedingen en de FPU kosten van vertrokken medewerkers.

Bestemmingsreserve buitenonderhoud

Per ultimo 2015 is de bestemmingsreserve buitenonderhoud gevormd als gevolg van doordecentralisatie buitenonderhoud per 1 januari 2015. De jaarlijkse dotatie is gelijk aan de bekostiging buitenonderhoud in de Rijksbekostiging Materiele Instandhouding. Jaarlijks zullen de afschrijvingslasten van de investeringen buitenonderhoud uit de bestemmingsreserve worden onttrokken.

Bestemmingsreserve sociaal plan

In het kader van een sociaal plan kan deze reserve worden aangewend. Het plafond van deze reserve is vastgesteld op maximaal 2,5% van de personele lasten van de afgelopen 5 jaar.

Bestemmingsreserve groei

Reserve ter dekking van extra kosten ten gevolge van groei waar geen groeibekostiging van het Rijk tegenover staat. Stichting Bijzonderwijs heeft een interne groeiregeling.

Bestemmingsreserve WSNS

Reserve verkregen uit bijdragen van het voormalige samenwerkingsverband minus de kosten. De gelden worden besteed aan de verdere implementatie van Passend Onderwijs en extra inzet personeel.

Bestemmingsreserve formatie-overgang/frictie

Reserve ter dekking van onvermijdbare formatieve overschrijding op het berekende formatiebudget.

Bestemmingsreserve zij-instroom

Reserve ter dekking van kosten van een zij-instromer die niet door het Rijk en de Gemeente worden gedekt. Denk hierbij aan begeleidingskosten, studieverlof, assessments en overige studiekosten.

Bestemmingsreserve kwaliteit

Reserve ter dekking van de inzet van extra personeel en ondersteuning ter verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen voor personeel en soortgelijke verplichtingen. Deze worden opgenomen tegen de berekende contante waarde. Een voorziening wordt gevormd als aan de vereisten van het vormen van een voorziening wordt voldaan.

De voorziening jubilea is bestemd voor de dekking van de kosten van gratificaties bij 25- en 40-jarig dienstverband. De hoogte van de voorziening wordt bepaald op basis van het gemiddeld aantal medewerkers van het desbetreffende jaar maal het tarief van € 750 per medewerker. De werkelijke kosten van de gratificaties worden ten laste van de voorziening gebracht.

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt gevormd indien de verplichting betrouwbaar is in te schatten. Hiertoe wordt het verlofsaldo bepaald op basis van een door een personeelslid ingediende verlofplanning. Het verlofsaldo wordt contant

gemaakt tegen het geldende discontopercentage. Tot op heden hebben zich geen personeelsleden met een verlofplanning in het kader van duurzame inzetbaarheid gemeld bij Stichting Bijzonderwijs.

Langlopende en kortlopende schulden

De langlopende en kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking vindt waardering tegen geamortiseerde kostprijs plaats, welke gelijk is aan de nominale waarde.

Pensioenen

Er is één pensioenregeling: het bedrijfstakpensioenfonds ABP, dit betreft een Nederlandse regeling die wordt gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. Ultimo 2018 heeft het pensioenfonds een dekkingsgraad van 103,8% (beleidsdekkingsgraad).

De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Stichting Bijzonderwijs heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Bijzonderwijs heeft de pensioenregeling daarom verwerkt als een "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering" en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege toegekende (normatieve) Rijksbijdragen, Overheidsbijdragen en overige baten. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Lasten

De lasten bestaan uit personele lasten, afschrijvingen, huisvestingslasten en overige lasten. De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderinggrondslagen. Resultaten die hun oorsprong vinden in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

11.4.2 Toelichting op de balans

	MUTATIES 2018									
	Aanschafwaarde per 31 december 2017	Afschrijvingen tot en met 31 december 2017	Boekwaarde per 31 december 2017	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Afschrijvingen desinvesteringen	Aanschafwaarde per 31 december 2018	Afschrijvingen tot en met 31 december 2018	Boekwaarde per 31 december 2018
1.1.2.1. Gebouwen en terreinen	2.157.917	-637.841	1.520.076	120.942	0	-103.579	0	2.278.859	-741.420	1.537.439
1.1.2.3. Inventaris en apparatuur	6.279.608	-5.130.019	1.149.589	293.062	0	-252.901	0	6.572.670	-5.382.920	1.189.750
1.1.2.4. Overige materiële vaste activa	1.240.179	-877.916	362.263	52.364	0	-96.998	0	1.292.543	-974.914	317.629
Totaal 1.1.2. Materiële vaste activa	9.677.704	-6.645.776	3.031.928	466.368	0	-453.478	0	10.144.072	-7.099.254	3.044.818

	MUTATIES 2018				
	Boekwaarde per 31 december 2017	Investerings	Desinvesteringen	Resultaat	Boekwaarde per 31 december 2018
1.1.3. Financiële vaste activa					
1.1.3.7. Effecten: obligaties	542.227	187.106	-137.898	-10.573	580.863
1.1.3.8. Overige vorderingen		143.004			143.004
Totaal 1.1.3. Financiële vaste activa	542.227	330.110	-137.898	-10.573	723.867

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
1.2.2. Vorderingen		
1.2.2.1. Debiteuren algemeen	87.848	73.535
1.2.2.2. Vorderingen op OCW	671.301	673.748
1.2.2.8. Overige overheden	23.162	940
1.2.2.10 Overige vorderingen	24.750	120.600
1.2.2.15 Overlopende activa	311.191	418.610
Totaal 1.2.2. Vorderingen	1.118.252	1.287.433

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
1.2.4. Liquide middelen		
1.2.4.1. Kasmiddelen	1.034	1.669
1.2.4.2. Tegoeden op bankrekeningen	2.985.886	2.725.196
Totaal 1.2.4. Liquide middelen	2.986.919	2.726.866

	BOEKWAARDE ULTIMO 2017	BESTEMMING RESULTAAT	BOEKWAARDE ULTIMO 2018
2.1. Eigen Vermogen			
2.1.1.1. Algemene reserve	3.534.635	-740.619	2.794.016
2.1.1.2. Bestemmingsreserve publiek	1.609.597	881.170	2.490.767
2.1.1.3. Bestemmingsreserve privaat	83.264	10.420	93.684
Totaal 2.1. Eigen Vermogen	5.227.496	150.971	5.378.467

Mutaties bestemmingsreserves publiek

	BOEKWAARDE ULTIMO 2017	BESTEMMING RESULTAAT	BOEKWAARDE ULTIMO 2018
Bestemmingsreserve personeel	250.000		250.000
Bestemmingsreserve buitenonderhoud	528.356	173.921	702.277
Bestemmingsreserve sociaal plan	282.860		282.860
Bestemmingsreserve groei	100.000		100.000
Bestemmingsreserve WSNS	148.380	-83.333	65.047
Bestemmingsreserve formatie-overgang/frictie	300.000		300.000
Bestemmingsreserve zij-instroom	0	617.192	617.192
Bestemmingsreserve kwaliteit	0	173.390	173.390
Totaal 2.1.1.2. Bestemmingsreserves publiek	1.609.597	881.170	2.490.767

	MUTATIES 2018						
	Boekwaarde per 31 december 2017	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Boekwaarde per 31 december 2018	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
2.2. Voorzieningen							
2.2.1 Personele voorzieningen							
2.2.1.4. Jubileumvoorziening	139.395	16.394	-20.301	0	135.488	13.097	122.391
Totaal 2.2. Voorzieningen	139.395	16.394	-20.301	0	135.488	13.097	122.391

	31 DECEMBER 2018	31 DECEMBER 2017
2.4. Kortlopende schulden		
2.4.4. Schulden aan OCW/EZ	0	89.807
2.4.8. Crediteuren	248.011	297.965
2.4.9. Belastingen en premies sociale verzekeringen	594.929	505.757
2.4.10. Pensioenen	137.025	127.130
2.4.12. Overige kortlopende schulden	82.615	69.334
2.4.17. Vakantiegeld en vakantiedagen	392.883	361.449
2.4.19. Overige overlopende passiva	904.439	770.120
Totaal 2.4. Kortlopende schulden	2.359.901	2.221.562

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en gebeurtenissen na balansdatum

	LOOPTIJD	JAARBEDRAG IN €
kopieermachines	01-09-2014 tot 01-09-2019	57.000
schoonmaakkosten	01-02-2015 tot 01-02-2020	240.000
energie	01-01-2015 tot 01-01-2021	151.000
leermiddelen	16-12-2015 tot 01-01-2020	Betreft raamcontract
uitbesteding administratie	01-01-2017 tot 01-01-2022	124.000

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

11.4.3 Toelichting op de staat van baten en lasten

	REALISATIE 2018	BEGROTING 2018	REALISATIE 2017
3. Baten			
3.1. Rijksbijdragen			
3.1.1.1. Rijksbijdrage OCW	12.086.427	10.966.056	11.357.154
3.1.2.1. Overige subsidies OCW	1.658.002	1.534.634	1.605.463
3.1.3.3. Ontvangen bijdragen doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden	773.641	682.000	731.508
Totaal 3.1. Rijksbijdragen	14.518.070	13.182.690	13.694.125
3.2. Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden			
3.2.2.2. Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	1.956.139	1.742.963	1.977.614
3.2.2.3. Overige overheden	182.636	238.222	172.658
Totaal 3.2. Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	2.138.775	1.981.185	2.150.272
3.5. Overige baten			
3.5.1. Opbrengst verhuur	163.855	162.868	184.584
3.5.2. Detachering personeel	59.751	21.882	103.030
3.5.5. Ouderbijdragen	128.156	91.000	104.502
3.5.10. Overige	289.763	35.992	195.851
Totaal 3.5. Overige baten	641.525	311.742	587.967
Totaal 3. Baten	17.298.370	15.475.617	16.432.364

	REALISATIE 2018	BEGROTING 2018	REALISATIE 2017
4. Lasten			
4.1. Personeelslasten			
4.1.1.1. Lonen en salarissen	8.911.518	8.692.081	8.719.816
4.1.1.2. Sociale lasten	1.537.188	1.488.063	1.445.248
4.1.1.3. Premies Participatiefonds	398.717	401.026	303.011
4.1.1.4. Premies Vervangingsfonds	411.783	400.789	352.230
4.1.1.5. Pensioenlasten	1.189.247	1.159.963	1.196.567
Totaal 4.1.1. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	12.448.453	12.141.922	12.016.872
4.1.2.1. Dotaties personele voorzieningen	16.394	0	-157.718
4.1.2.2. Lasten personeel niet in loondienst	1.044.491	150.000	1.003.921
4.1.2.3. Overige	605.094	614.345	762.682
Totaal 4.1.2. Overige personele lasten	1.665.979	764.345	1.608.885
4.1.3.2. Ontvangen vergoedingen Vervangingsfonds	-689.892	-890.960	-910.012
4.1.3.3. Overige uitkeringen, die de personeelslasten verminderen	-32.132	-50.990	-135.057
Totaal 4.1.3. Ontvangen vergoedingen	-722.024	-941.950	-1.045.069
Totaal 4.1. Personeelslasten	13.392.408	11.964.317	12.580.688

	REALISATIE 2018	BEGROTING 2018	REALISATIE 2017
4. Lasten			
4.2. Afschrijvingen			
4.2.2. Afschrijvingen materiele vaste activa	453.478	481.505	446.668
Totaal 4.2. Afschrijvingen	453.478	481.505	446.668
4.3. Huisvestingslasten			
4.3.1. Huurlasten	10.465	0	14.182
4.3.3. Onderhoudslasten (klein onderhoud)	116.503	117.667	103.918
4.3.4. Energie en water	237.182	252.019	263.960
4.3.5. Schoonmaakkosten	306.193	316.770	302.045
4.3.6. Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	15.460	16.247	18.973
4.3.8. Overige huisvestingslasten	93.410	52.070	88.873
Totaal 4.3. Huisvestingslasten	779.213	754.773	791.951
4.4. Overige lasten			
4.4.1. Administratie en beheer	409.359	424.678	406.084
4.4.2. Inventaris en apparatuur	21.181	16.300	15.866
4.4.3. Leer- en hulpmiddelen	282.765	245.213	266.419
4.4.4. Dotatie overige voorzieningen	0	0	208
4.4.5. Overige	1.813.064	2.122.587	1.668.596
Totaal 4.4. Overige lasten	2.526.369	2.808.778	2.357.173
Totaal 4.2. t/m 4.4.	3.759.060	4.045.056	3.595.792

	REALISATIE 2018	BEGROTING 2018	REALISATIE 2017
6. Financiële baten en lasten			
6.1. Financiële baten			
6.1.1. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	14.641	35.000	17.605
6.1.3. Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	-8.441	0	-3.888
Totaal 6.1. Financiële baten	6.200	35.000	13.717
6.2. Financiële lasten			
6.2.2. Waardeverminderingen van financiële vaste activa en van effecten	-2.132	0	0
Totaal 6.2. Financiële lasten	-2.132	0	0
Totaal 6. Financiële baten en lasten	4.069	35.000	13.717

FORMATIE	JAARREKENING 2017	JAARREKENING 2018
DIR	11,01	11,39
OP	132,59	122,03
OOP	42,26	47,27
totaal	185,86	180,69

Accountantshonoraria

De kosten van de controle van de jaarrekening door Flynth zijn opgenomen in het all-in tarief dat Onderwijsbureau Meppel in rekening brengt bij Stichting Bijzonderwijs (kosten 2018: € 6.182). De bespreking van de jaarrekening met de Financiële Commissie heeft in 2018 € 1.543 gekost. Het honorarium andere controle opdrachten is in 2018 €10.287 geweest, en dit betreft de kosten van controle van de verantwoordingen van alle gemeentelijke subsidies. Honorarium voor fiscale adviezen en niet-controle opdrachten is niet van toepassing.

11.4.4 Model G1

Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (model G1)

SUBSIDIE	KENMERK	DATUM TOEWIJZING	TOTAAL TOEWIJZING	ONTVANGEN IN 2018	AFGEROND IN 2018
Subsidie voor studieverlof Onze Wereld	928503-1	20/9/2018	7.255,68	7.255,68	ja
Subsidie voor studieverlof Polsstok	928656-1	20/9/2018	6.046,40	6.046,40	ja
Subsidie voor studieverlof Knotwilg	928667-1	20/9/2018	10.883,52	10.883,52	ja
Subsidie zij-instroom Achtsprong	820124-1	20/6/2018	20.000,00	20.000,00	ja
Subsidie zij-instroom Samenspel	920121-1	20/6/2018	20.000,00	20.000,00	ja
Subsidie zij-instroom Klaverblad	920127-1	20/6/2018	20.000,00	20.000,00	ja
Subsidie vrijroosteren leraren 2017-2019	VRL17004	20/10/2017	288.400,00	144.200,00	nee
Subsidie doorstroom PO-VO	DPOVO18059	30/8/2018	124.000,00	62.000,00	nee
Totaal			496.585,60	290.385,60	

Model G2 is niet van toepassing.

11.4.5 Verbonden partijen

De volgende organisaties zijn verbonden aan Stichting Bijzonderwijs:

VERBONDEN PARTIJ	JURIDISCHE VORM	STATUTAIRE ZETEL	CODE ACTIVITEIT
Stichting Primair Onderwijs Zuidoost (PPOZO)	Stichting	Amsterdam	4
Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Amsterdam-Diemen	Vereniging	Amsterdam	4
VVE Kortvoort	Vereniging	Amsterdam	3
VVE Klaverblad	Vereniging	Amsterdam	3
Vereniging Breed Bestuurlijk Overleg Amsterdam	Vereniging	Amsterdam	4
	Code activiteit		
	1	contractonderwijs	
	2	contractonderzoek	
	3	onroerende zaken	
	4	overige	

11.4.6 Verantwoording WNT 2018

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT-1) ingegaan, per 1 januari 2015 kwam de WNT-2 hierbij. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren 2018. Op grond van de WNT regelgeving is de klasseindeling C van toepassing. Bij deze klasseindeling geldt voor 2018 een bezoldigingsmaximum van € 133.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen mét dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling (bedragen in €)

Naam	H.E.M. Dobbelaar
Functiegegevens	Directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling 2018	1/1-31/12
Omvang dienstverband in FTE	1
Dienstbetrekking i/n	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	110.538
Beloningen betaalbaar op termijn	17.896
Subtotaal	128.434
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	133.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0
Totaal bezoldiging 2018	128.434
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2017	
Aanvang en einde functievervulling 2017	1/1-31/12
Omvang dienstverband 2017 in FTE	1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	110.627
Beloningen betaalbaar op termijn	16.802
Subtotaal	127.429
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	129.000
Totaal bezoldiging 2017	127.429

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen (bedragen in €)

Naam	P.J.A.M. Hetteema	S.D. Sparendam	L.W. Balai	L. Klaver-Claassens
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling 2018	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	3.000	3.000	3.000	3.000
Subtotaal	3.000	3.000	3.000	3.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	19.950	13.300	13.300	13.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2018	3.000	3.000	3.000	3.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017				
Aanvang en einde functievervulling 2017	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Totale bezoldiging 2017	3.000	3.000	3.000	3.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	19.350	12.900	12.900	12.900

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking bedragen in €)

Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband voldaan aan topfunctionarissen met en zonder dienstbetrekking.

3. Overige Rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

11.4.7 Resultaatbestemming en ondertekening door bestuurder en toezichthouders

VOORSTEL RESULTAATBESTEMMING:	
-740.619	onttrekking aan de algemene reserve
173.921	toevoeging aan bestemmingsreserve huisvesting
707.249	toevoeging aan bestemmingsreserve overig
10.420	toevoeging aan bestemmingsreserve privaat
150.971	Totaal resultaat

Ondertekening bestuurder en toezichthouders

Bestuurder

Was getekend

H.E.M. Dobbelaar

Toezichthouders

Was getekend

P.J.A.M. Hettema

Was getekend

S.D. Sparendam

Was getekend

L. Klaver-Claassens

Was getekend

L.W. Balai

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de Raad van Toezicht van Stichting Bijzonderwijs

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Bijzonderwijs te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bijzonderwijs op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bijzonderwijs, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De directeur-bestuurder is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is de directeur-bestuurder tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directeur-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 24 mei 2019
Flynth Audit B.V.

Was getekend

drs. R.M. Janssen RA

BIJLAGE I: ADRESGEGEVENS SCHOLEN EN STICHTING

Stichting Bijzonderwijs

Schonerwoerdstraat 1B
1107 GA Amsterdam
020 - 699 96 55
www.bijzonderwijs.nl
info@bijzonderwijs.nl
Contactpersoon: Bianca Remeeus, directie secretaresse
kvk-nummer: 41200207
Statutaire zetel: Amsterdam
Bestuursnummer: 43864

Basisschool Polsstok

Egoli 2
1103 AC Amsterdam
020 - 695 13 60

Basisschool Samenspel

Kantershof 636
1104 HJ Amsterdam
020 - 416 51 95

Geerdinkhof 685
1103 RP Amsterdam
Per 1 augustus 2018
Kantershof 641
1104 HJ Amsterdam
020 - 416 78 98

Basisschool Knotwilg

Vreeswijkpad 5 en 9
1106 DV Amsterdam
020 - 687 35 10

Basisschool Mobiel

Reigersbos 313
1107 EZ Amsterdam
020 - 697 37 35

Basisschool Onze Wereld

Kortvoort 61 E
1104 NA Amsterdam
020 - 690 73 05

Basisschool Klaverblad

Darlingstraat 1
1102 MX Amsterdam
020 - 695 00 62

Basisschool Achtsprong

Huntum 14
1102 JA Amsterdam
020 - 696 72 57

BIJLAGE II: OVERZICHT DOELEN EN RESULTATEN UIT HET STRATEGISCH BELEIDSPLAN 2017-2020

stand van zaken 31 december 2018

In hoofdstuk 4 is uitgebreid ingegaan op de belangrijkste strategische doelen van Stichting Bijzonderwijs. Hieronder een overzicht van alle doelen uit het strategisch beleidsplan met in het kort de stand van zaken ten aanzien van de realisatie van de doelen.

Kwaliteit van het onderwijs
<p>Iedere leerkracht kan op basis van relevante data een goede analyse en diagnose maken en het onderwijs afstemmen op de behoefte van de leerling. Indien dit nog niet het geval is wordt in het jaarplan van de school duidelijk hoe hieraan gewerkt wordt.</p> <p>Status: per school verschillend. Bijzonderwijs heeft bovenscholse werkbijeenkomsten georganiseerd tbv meer sturingsinformatie halen uit data. De PLG IB heeft de opdracht gekregen om een model te ontwikkelen om tot een eenduidig analysemodel te komen. Realisatie wordt verwacht medio 2019.</p>
<p>Iedere school heeft eigen doelen geformuleerd ten aanzien van (minimaal) reken- en taalonderwijs. In het jaarplan en in het schoolplan worden deze doelen toegelicht en in de TTR-cyclus wordt hierover gerapporteerd.</p> <p>Status: de basis op orde is nu op de meeste scholen de norm. Er zijn nog geen scholen met eigen doelen voor taal of rekenen. In de schoolplanontwikkeling (gereed zomer 2019) wordt dit meegenomen.</p>
<p>Iedere school heeft in de schoolgids haar visie op ouderbetrokkenheid geformuleerd. Benoemd wordt wat de wederzijdse verwachtingen zijn. De school draagt deze verwachtingen actief uit. Dit is zichtbaar in de schoolgids en in de kalender.</p> <p>Status: schoolbeleid, in 2018-2019 zijn Schoolgidsen hierop bekeken en is het indien nodig onderwerp van gesprek geweest. Realisatie wordt verwacht in schooljaar 2019-2020.</p>

Beleidsdoelen onderwijs bovenscholse	Datum behaald
Onderzocht wordt of de doorgaande lijn tussen voor- en voorschool voldoende is, of er sprake is van samenhang in het aanbod en of het kleuteronderwijs voldoende aan de behoefte van de leerlingen tegemoetkomt. De schoolleiders zetten deze vraag uit bij Universitaire pabo studenten, de VVE-coördinatoren worden hierbij betrokken.	Status: PLG VVE coördinatoren wordt opnieuw opgestart.
Onderzocht wordt of de overgang tussen groep 8 en het voortgezet onderwijs leidt tot een ononderbroken ontwikkeling. De schoolleiders zetten deze vraag uit bij Universitaire pabo studenten, de PLG IB wordt hierbij betrokken en de leerkrachten van groep 8.	Status: de pilot doorstroomprogramma po-vo is gestart, hiermee is het voldoende geagendeerd.
Stichting Bijzonderwijs wil bewust investeren in de mogelijkheden die ICT biedt. Stichting Bijzonderwijs stelt afgewogen investeringsplannen op, gebaseerd op de visie van hun scholen op de wijze waarop ze hun onderwijs met behulp van ICT willen inrichten. Dit wordt zichtbaar in een ICT beleidsplan, dat begin schooljaar 2017-2018 gereed is.	Gerealiseerd september 2018

Gelijke kansen en passend onderwijs

Iedere school krijgt de opdracht talenten uit te dagen, passend onderwijs structureel in te bedden en te zorgen voor een ononderbroken ontwikkeling van leerlingen. Om de brede talentontwikkeling van alle leerlingen te bevorderen wordt, naast taal en rekenen, de komende periode ook ingezet op techniekonderwijs en cultuureducatie. Iedere school heeft in het schoolplan en in de schoolgids de visie op brede talentontwikkeling beschreven en vertaald naar de praktijk.

Status: schoolbeleid, in 2018-2019 zijn Schoolgidsen hierop bekeken en is het indien gewenst onderwerp van gesprek.

Op schoolniveau wordt visie ontwikkeld met betrekking tot binnenschools en buitenschools leren. Een aantal scholen bij Stichting Bijzonderwijs geeft hier al vorm aan, de kennis bij deze scholen wordt benut om hier een visie op te ontwikkelen en hier uitvoering aan te geven. Iedere school heeft in het schoolplan en in de schoolgids de visie op binnenschools en buitenschools leren beschreven en vertaald naar de praktijk.

Status: schoolbeleid, in 2018-2019 zijn Schoolgidsen hierop bekeken en is het indien gewenst onderwerp van gesprek.

Leerkrachten in de bovenbouw hebben speciale aandacht voor vaardigheden als samenwerken, plannen en zelfstandigheid van leerlingen met een hoger advies.

Status: dit is voor een groot deel schoolbeleid. Een project start in 2018-2019 om de samenwerking PO-VO te verbeteren. Leerkrachten groep acht zijn hierbij betrokken.

Leerlingen met een laag advies worden uitgedaagd om hun talent te ontdekken. Sommige scholen hebben hier beleid op, andere scholen zullen hier de komende periode op inzetten.

Status: schoolbeleid, nog niet geagendeerd in TTR.

Iedere leerkracht komt tegemoet aan de specifieke onderwijsbehoefte van leerlingen. Aan de basis staat een leerkracht die goed in staat is om onderwijs op maat te bieden. De leerkracht brengt met ondersteuning van de IB-er de specifieke behoefte van een leerling in kaart.

Status: per school verschillend. Werkbijeenkomsten georganiseerd t.b.v. meer sturingsinformatie halen uit data. De PLG IB heeft de opdracht gekregen om een model te ontwikkelen om tot een eenduidig analysemodel te komen. Realisatie wordt verwacht medio 2019

Gelijke kansen en passend onderwijs

Datum behaald

Kwaliteitszorg

Leerlingen met een laag advies worden uitgedaagd om hun talent te ontdekken. Sommige scholen hebben hier beleid op, andere scholen zullen hier de komende periode op inzetten.

Status: schoolbeleid, nog niet geagendeerd in TTR.

Status: beleid wordt uitgevoerd.

Bekwaamheid personeel

Het streven is dat 95-97% van het personeel minimaal vakbekwaam is of functioneert op excellent niveau.

Status: beleid op schoolniveau. Schooljaar 2018-2019 wordt extra geïnvesteerd in het leren van en met elkaar met behulp van de Amsterdamse Lerarenbrigade. De gesprekkencyclus wordt herzien zodat deze meer gericht zal zijn op deze doelen.

Het streven is dat 3-5% van het personeel startbekwaam is; alleen starters zijn startbekwaam.

Status: beleid op schoolniveau. Schooljaar 2018-2019 wordt extra geïnvesteerd in het leren van en met elkaar met behulp van de Amsterdamse Lerarenbrigade. De gesprekkencyclus wordt herzien zodat deze meer gericht zal zijn op deze doelen.

Ontwikkeling

Het scholingsbeleid op schoolniveau wordt gerelateerd aan de ontwikkeldoelen van de school, dit wordt duidelijk gemaakt in het jaarplan en verantwoord in de TTR-cyclus. Leerkrachten worden gestimuleerd de eigen bekwaamheid te onderhouden.

Status: beleid op schoolniveau. Schooljaar 2018-2019 wordt extra geïnvesteerd in het leren van en met elkaar met behulp van de Amsterdamse Lerarenbrigade. De gesprekkencyclus wordt herzien zodat deze meer gericht zal zijn op deze doelen.

Binnen Stichting Bijzonderwijs wordt aan het eind van de planperiode voldaan aan de Cao PO eisen met betrekking tot het gestelde kwantum leerkrachten LB. Stimulering, ook van professionele ontwikkeling, zal moeten leiden tot enthousiaste leerkrachten die bereid zijn door middel van scholing en inzet zich te kwalificeren voor leerkracht LB. Het beleid ten aanzien van LB-functies wordt eenduidig uitgevoerd.

Status: doelstelling niet meer actueel vanwege verandering in CAO.

Instroom en mobiliteit

Startende leerkrachten worden bij Stichting Bijzonderwijs begeleid in de klas, bovenschols en met passende nascholing; het inductiebeleid wordt eenduidig uitgevoerd.

Status: behaald. Beleid op schoolniveau. Indien gewenst wordt een bovenschols een coach ingezet. HRM ziet hierop toe in overleg met directeuren.

Beleidsdoelen personeel, instroom en mobiliteit

Stagiaires en LIO-ers met een goede beoordeling worden actief benaderd om te solliciteren. Excellente studenten worden, onder voorbehoud van ruimte in de formatie, een aanstelling aangeboden.

Status: behaald.

Vanuit de Invalpool worden krachtige en flexibele medewerkers geworven die met gemak doorstromen in de organisatie en na verloop van tijd graag door directeuren een plaats krijgen aangeboden in de school bij formatieruimte.

Status: de uitdaging is om de invalpool te vullen. Geen actuele doelstelling.

Startende leerkrachten worden bij Stichting Bijzonderwijs begeleid in de klas, bovenschols en met passende nascholing; het inductiebeleid wordt eenduidig uitgevoerd.

Status: gerealiseerd.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is teruggedrongen tot minder dan 6%.

Status: niet behaald. Actie door HRM in 18-19 om met nieuw beleid het ziekteverzuim te verlagen.

Op de tevredenheidspeiling onder personeel is de ervaren werkdruk afgenomen met 2% ten opzichte van de laatste meting in 2015.

Status: de volgende PTP is in het voorjaar van 2019.

Beleidsdoelen financiën

Benutten van financiële beleidsruimte met ruimte voor onderlinge verschillen, rekening houdend met de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen, inclusief de financiële impulsen van de Gemeente Amsterdam.

Status: gerealiseerd

Het benutten van de financiële beleidsruimte op de scholen dient transparant te zijn voor de schooldirecteuren, die daartoe door de beleidsmedewerker financiën worden ondersteund. De schooldirecteur is verantwoordelijk voor de financiën op zijn of haar school. Dit geldt ook voor een adequate gewichtenregistratie.

Status: Financiële ruimte is transparant, ondersteuning van de beleidsmedewerker is ondersteunend. Er is nog een inspanning nodig tav de precieze afspraken en opvolging met directeuren over verantwoordelijkheid voor de schoolfinanciën.

De onzekerheid van het voortbestaan van de financiële impulsen van de Gemeente Amsterdam vormt een belangrijk strategisch vraagstuk binnen de financiën. Incidentele inkomsten kunnen niet worden besteed aan structurele uitgaven. Deze onzekerheid in combinatie met de ambities voor kwaliteit zal Stichting Bijzonderwijs tot financiële keuzes dwingen.

Status: ongewijzigd en continue

Veranderende leerlingaantallen zorgen voor veranderende inkomsten bij Stichting Bijzonderwijs. Positieve en negatieve effecten dienen te worden vertaald naar het te voeren financiële beleid op school en op bestuursniveau.

Status: ongewijzigd en continue

Hernieuwde, strengere uitgangspunten in de gewichtenregistratie beperken de financiële mogelijkheden van Stichting Bijzonderwijs. Ook deze effecten dienen te worden vertaald naar het te voeren financiële beleid op school en op bestuursniveau.

Status: Gewichtenregeling gaat in in 2019 en zal dan administratief verwerkt worden per schooljaar 2019-2020.

Beleidsdoelen onderwijs bovenschools

Onderzocht wordt of de doorgaande lijn tussen voor- en voerschool voldoende is, of er sprake is van samenhang in het aanbod en of het kleuteronderwijs voldoende aan de behoefte van de leerlingen tegemoetkomt. De schoolopleiders zetten deze vraag uit bij Universitaire pabo studenten, de VVE-coördinatoren worden hierbij betrokken.

Onderzocht wordt of de overgang tussen groep 8 en het voortgezet onderwijs leidt tot een ononderbroken ontwikkeling. De schoolopleiders zetten deze vraag uit bij Universitaire pabo studenten, de PLG IB wordt hierbij betrokken en de leerkrachten van groep 8.

Stichting Bijzonderwijs wil bewust investeren in de mogelijkheden die ICT biedt. Stichting Bijzonderwijs stelt afgewogen investeringsplannen op, gebaseerd op de visie van hun scholen op de wijze waarop ze hun onderwijs met behulp van ICT willen inrichten. Dit wordt zichtbaar in een ICT beleidsplan, dat begin schooljaar 2017-2018 gereed is.

Datum behaald

Status: PLG VVE coördinatoren wordt opnieuw opgestart.

Status: de pilot doorstroomprogramma po-vo is gestart, hiermee is het voldoende geagendeerd.

Gerealiseerd september 2018

STICHTING
Bijzonderwijs